

בתי הדין לעבודה

עב 002495/01		בית הדין האזורי לעבודה - חיפה	
25/02/2008		כב' השופטת אביטל רימון-קפלן	בפני:

נציגי ציבור: פליצה פלד, דני דהן

בעניין: טדי סייבל, ת.ז.: 12674958 תובעת
ע"י ב"כ עו"ד רחל אוחנה

נ ג ד

1. אלפון כרמיאל (2000) בע"מ, ח.פ.: 512903121
2. כרמיאלפון בע"מ, ח.פ.: 513095398
3. רפי נוי, ת.ז.: 05842299
4. יורם טהור, ת.ז.: 054149612
5. יעקב נדב, ת.ז.: 061741062
כולם ע"י ב"כ עו"ד שחר בן מאיר נתבעים

מיני-רציו:

- * עבודה – פיטורין – חיוב אישי של בעל מניות
- * חברות – אישיות משפטית נפרדת – הרמת מסך
- * עבודה – עבודת נשים – פיטורי עובדת בהריון
- * עבודה – פיטורין – פיצויים
- * עבודה – חוזה עבודה – הפרתו

תביעת התובעת לתשלום זכויות הנובעות מתקופת העסקתה ע"י נתבעת 1 (להלן: הנתבעת) וסיומה, תשלום פיצויים בגין פיטוריה בהריון והרמת מסך ההתאגדות מעל הנתבעת, שחדלה מפעילות וחיוב נתבעים 3-5 בחובותיה. הנתבעת העלתה כלפי התובעת טענת קיזוז להשבת שכר עבודה ששולם ביתר, ולפיצוי בגין אי השבת ציוד ואי השבת מערכת הנח"ש.

בית הדין האזורי לעבודה קיבל את התביעה בחלקה, דחה את טענות הנתבעת לקיזוז, ופסק כי:

התובעת לא הוכיחה תביעתה לפיצויי קיום בגין הפרת הסכם עבודה, אך הוכיחה תביעתה לפיצוי עקב הפרת ס' 9(א) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, לפיו האיסור על פיטורי התובעת מוחלט, כל עוד לא הותר ע"י שר העבודה או הממונה על החוק במשרד העבודה. בקשת הנתבעים להתיר את פיטורי התובעת בהיותה בהריון, ולכן פיטוריה נעשו בניגוד לס' 9(א) לחוק, הם בטלים מעיקרם והתובעת זכאית להמשיך בעבודתה. משחדל המעביד להעסיקה זכאית היא לפיצוי בגובה השכר שהייתה מקבלת לו המשיכה בעבודתה בכל התקופה המוגנת, אך היא אינה זכאית לכפל הודעה מוקדמת ברכיב זה. כ"כ, התובעת השלימה תקופת אכשרה המזכה אותה בפיצויי פיטורים ובתשלום בגין הודעה מוקדמת בת חודש, כאשר לא הוכחו נסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים.

לעובדים יש מעמד מיוחד בחברה היוצר רמת אחריות מיוחדת ומוגברת של החברה כלפיו. לפיכך הורחבו הנסיבות בהן הורם המסך מעל פעילות חברה בתביעות של עובדים למימוש זכויותיהם, ובכלל זה בהפסקת פעילות חברה בלא שהובטחו זכויות העובדים. גם ניהול עסק באופן שהעובד נע ונד בין גופים שונים לפי נוחיות המעסיק מהווה ערוב נכסים ושימוש לרעה במסך ההתאגדות המהווה עילה להרמת מסך. על כך יש להוסיף את העובדה שנתבע הפסיק את פעילות החברות שבבעלותו בלא שנקט הליכי פירוק ובכך מנע מהתובע לקבל זכויות המגיעות לו מהמל"ל. כשלון עסקי כשלעצמו אינו מהווה עילה להרמת מסך. בענייננו, הטעם האמיתי בהקמת נתבעת 2 נעוץ בכוונת הנתבעים לחמוק מהתחייבות הנתבעת כלפי התובעת שפוטרה בעת הריון. בכך הותירו את התובעת בפני שוקת שבורה מבלי יכולת לחזור לעבודה או להיפרע פיצוי בגין פיטוריה. בהתנהלות זו נאלצו הנתבעים לכאורה לוותר על הפוטנציאל של הנתבעת ולכן פתחו חברה חדשה, תוך שהם נוהגים בשתי החברות כאילו היו גוף עסקי אחד, ותוך ערוב נכסים וחובות. אי לכך, מסך ההתאגדות של הנתבעת כלפי הנתבעים 3-5 יורם והם יחויבו בחובות הנתבעת כלפי התובעת.

פסק דין

בפנינו תביעתה של התובעת הגב' טדי סייבל (להלן - התובעת), לתשלום זכויות הנובעות מתקופת העסקתה על ידי הנתבעת 1 וסיומה, ובכלל זה לתשלום, שכר עבודה לחודשים פברואר 2000 ומרץ 2001, יתרת הודעה מוקדמת, פיצויי פיטורים, פדיון חופשה, דמי הבראה, החזר הוצאות נסיעה, תשלום יתרת עמלות מכירה בגין עסקאות שביצעה ופיצויים בגין פיטוריה בהריון בניגוד לחוק. מנגד, בפנינו טענות קיזוז שהעלתה הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת להשבת שכר עבודה ששולם ביתר, ולפיצוי בגין אי השבת ציוד ואי השבת מערכת הנהלת חשבונות, אשר לטענת הנתבעים נשאר בידי התובעת.

כמו כן במסגרת תביעתה שבנדון, עותרת התובעת להרים את מסך ההתאגדות מעל הנתבעת 1 אשר חדלה מפעילות, וחויב הנתבעים 3-5 במישרין בחובות נתבעת זו, ביחד עם הנתבעת מס' 1.

העובדות

ואלו העובדות שביסוד המחלוקת נשוא תביעה זו:

1. הנתבעת מס' 1 אלפון כרמיאל (2000) בע"מ (להלן - אלפון כרמיאל או הנתבעת מס' 1), הינה חברה פרטית שנוסדה ביום 8/2/00 ע"י הנתבעים 3-5 ועסקה בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו, בהוצאה לאור של מדריך טלפון לשנת 2000 - 2001 של העיר כרמיאל ויישובי הסביבה, תחת השם מידעפון כרמיאל (ראה: מוצג ת/1 - מידעפון כרמיאל לשנת 2000/2001 וכן ראה: מוצג ת/2 - מידעפון כרמיאל לשנת 2001/2002).

2. הנתבע מס' 3 החזיק ב-40 מניות ממניות הנתבעת מס' 1.

הנתבע מס' 4 החזיק ב-10 מניות ממניות הנתבעת מס' 1.

הנתבע מס' 5 החזיק ב-50 מניות ממניות הנתבעת מס' 1.

שלושת הנתבעים 3-5 שמשו גם כמנהלי הנתבעת מס' 1.

3. בכל הנוגע לרקע להקמת הנתבעת מס' 1 הרי שכעולה מתצהירי הנתבעים, הנתבע מס' 5 הוא זה שעוסק מזה שנים רבות בהפקת מדריכי טלפון מקומיים ברחבי הארץ, כאשר לדבריהם, בשנת 1996 החל להוציא לאור מדריך מסוג זה באזור כרמיאל תחת השם "מידעפון כרמיאל".

עד שנת 1997 עסק הנתבע מס' 5 בהפקת המדריכים בעצמו ובשנת 1997 הוקמה על ידו ועל ידי אחיו חברה בשם "מידעפון כל פרט מדריכים בע"מ" שעסקה בהפקת המדריכים.

הנתבעים 3 ו-5 נמנו על לקוחותיו של הנתבע מס' 4 שהוא רואה חשבון במקצועו.

בשנת 1999 ועקב אי הצלחת הפרוייקט חדל הנתבע מס' 5 מהפקת המדריך, וזאת לאחר שלוש שנים בהן הופק המדריך והוצא לאור בכרמיאל.

את הקשר בין שלושת הנתבעים יצר הנתבע מס' 4 ולאחר מו"מ שניהלו הנתבעים 3-5 הגיעו להסכמה על הקמת חברה - היא הנתבעת מס' 1, לצורך המשך הוצאתו לאור של המדריך בכרמיאל.

על פי ההסכם שבין הנתבעים 3-5 (ראה: נספח א' לתצהירי הנתבעים) נקבע כי הנתבעת מס' 1 תפעל באזור כרמיאל לשם הוצאה לאור של מדריכי הטלפון המסווגים ולשם שיווקם. עוד נקבע כי בהסכם ההקמה, כי בתום שנת 2000 יקבע ברוב מוחלט של בעלי המניות באם החברה תמשיך להפיק ולשווק את המדריכים גם בשנים הבאות.

ודוק, על פי ההסכם הנ"ל, הנתבע מס' 3 הופקד על מערך השיווק המכירות והגביה של החברה, הנתבע מס' 4 הופקד על מערכת הבקרה הפנימית והניהול הפיננסי, ואילו הנתבע מס' 5 היה אחראי על ההפקה הטכנית של המדריכים.

4. לציין, כי עוד עובר לכך, הועסקו הנתבע מס' 3 והתובעת עד לסוף שנת 99' או בסמוך לכך, ברדיו הצפון החזקות בע"מ (להלן – רדיו הצפון) ומכאן היכרותם, וזאת בנוסף להיכרות מכח עסקים נוספים, אשר יפורטו להלן בהמשך.

במועד כלשהו שבסמוך להקמת הנתבעת מס' 1, הציע הנתבע מס' 3 לתובעת לעבוד באלפון כרמיאל והיא נענתה להצעה.

וכך, התובעת הועסקה על ידי אלפון כרמיאל, לטענתה כמנהלת החברה, ואילו לטענת הנתבעים כמנהלת שיווק ואחראית על סוכני המכירות, החל מתחילת שנת 2000 (כפוף למחלוקת בין הצדדים, האם החל מחודש 2/00 כטענת התובעת או מחודש 4/00 כטענת הנתבעים).

לציין, כי לא נחתם בין הצדדים הסכם בכתב להעסקת התובעת, אך אין חולק ביניהם כי הוסכם ששכרה החודשי של התובעת יעמוד על סך של 5,000 ₪ ברוטו לחודש, כפוף למחלוקת ביניהם האם כטענת התובעת בנוסף לסכום זה הוסכם עימה כי תהיה זכאית לעמלות בגין עיסקאות שתבצע בפעל, או שמא כטענת הנתבעים כל שסוכם עם התובעת הוא שכר חודשי בסך של 5,000 ₪ ברוטו, הא ותו לא.

5. מכל מקום, ביום 17/2/00 נחתם הסכם שכירות לשכירת משרד עבור הנתבעת מס' 1 בבנין המועצה הישנה בכרמיאל, והנתבעת מס' 1 החלה בפעילותה לקראת הפקת מיידעפון כרמיאל לשנים 2000/2001.

במסגרת זו העסיקה הנתבעת בנוסף לתובעת, סוכני מכירות למכירת שטחי פרסום למפרסמים במידעפון. המדובר היה בסטודנטים שהועסקו במשרות חלקיות על בסיס משכורת יסוד חלקית ועמלות.

6. בחודש ספטמבר 2000 הושלמה הפקת המידעפון והוא יצא לאור בחודש זה, ודוק לטענת הנתבעים מעצם טיבה של עבודת ההפקה שהיא עבודה עונתית של רכישת מודעות והפקת המדריך בפעל, כאשר לאחריה יש לדאוג להפצת המידעפון בקרב בתי האב באזור.

7. כאן המקום להעיר, כי בנוסף להיכרות באמצעות הנתבעת מס' 1 ולעבודתם המשותפת הקודמת של הנתבע מס' 3 והתובעת, היו הנתבע מס' 3 ובן זוגה לחיים של התובעת - מר זוהר לאופר בעלים במשותף של חברה בשם אוטוטכנולוגי בע"מ.

8. וכך, לטענת הנתבע מס' 3 בתצהירו, עם סיום שלב המכירות והפקת המידעפון, לא היה עוד צורך במשרדים ששכרה הנתבעת מס' 1, ולפיכך היה זה הוא שהציע כי משרדי החברה יועברו לשטח מפעלה של אוטוטכנולוגי בתוך מבנה ששכרה אוטוטכנולוגי באותו מועד באזור התעשייה בכרמיאל, תמורת שכר דירה סימלי לשיטתו, וכך היה. החל מחודש אוקטובר 2000 הועברה פעילות הנתבעת מס' 1 למשרד קטן בתוך מפעלה של אוטוטכנולוגי, והתובעת והנתבע מס' 3 ביצעו את עבודתם במסגרת הנתבעת מס' 1, משם.

9. זאת ועוד, ביום 14/9/00 התקיימה ישיבה בין בעלי המניות בנתבעת מס' 1, במסגרתה לטענת שלושת הנתבעים, סברו הנתבעים מס' 4 ו-5 כי יש להפסיק את המשך ההתקשרות עם התובעת.

כעולה מתצהירו של הנתבע מס' 3, הוא לעומת זאת סבר כי יש מקום להמשיך בהעסקתה של התובעת לצורך הכנה ראויה לקראת הוצאת המידעפון לשנה הבאה.

מכל מקום, וכעולה מתצהירי שלושת הנתבעים, לאחר חילופי דברים ביניהם הוחלט על דעת שלושתם להמשיך בהעסקתה של התובעת.

לטענתם בתצהיריהם, לאחר שהגיעו להסכמה זו, הצטרפה התובעת לפגישה, ובין הצדדים נקבעו היעדים המטלות שיוטלו על התובעת, מכאן ואילך, היינו טיפול בחלוקת המדריכים, בניית תכניות עבודה לסוכני המכירות שיגויסו לקראת הפקת המדריך הבא, הכנת מאגר נתונים ממוחשב, מתן מענה טלפוני לפונים לנתבעת, שמירה על קשר עם המפרסמים, גבית חובות מלקוחות ועבודה משרדית מול הנהלת החשבונות.

10. ודוק, בחודש פברואר 2001 פרץ סכסוך בין הנתבע מס' 3 לבין מר לאופר - בן זוגה של התובעת והתובעת, בעניינה של חברת אוטוטכנולוגי.

לטענת הנתבע מס' 3 בתצהירו כתוצאה מאותו סכסוך חל נתק בינו לבין התובעת, הוא איבד את אמונו בה וחש כי אינו יכול עוד לסמוך עליה.

11. מכאן ועד לפיטורי התובעת לא חלף זמן רב.

אין חולק בין הצדדים כי ביום 21/2/01 פנה הנתבע מס' 3 אל התובעת בבקשה כי תכין את תוכנית העבודה עבור מידעפון כרמיאל לשנה הקרובה. ביום 25/2/01 שלחה התובעת את תוכנית העבודה שלטענתה התבקשה להכין.

- לטענת הנתבעים 4-5 המדובר היה במסמך לא רציני שנערך על מנת לצאת ידי חובה ואינו מהווה תוכנית עבודה כנדרש.
- לטענתם בעקבות קבלת אותו מסמך, החליטו הנתבעים מס' 4-5 לנסוע למשרדי החברה (הגם שכאמור היה זה הנתבע מס' 3 ששהה שם כל אותה עת) כדי לעמוד מקרוב על פועלה של התובעת.
12. אין חולק בין הצדדים כי ביום 11/3/01 הגיעו הנתבעים 4-5 למשרדי אלפון כרמיאל שכאמור שכנו אותה עת במשרדי אוטוטכנולוגי, ונפגשו עם התובעת.
- אף אין חולק בין הצדדים כי ביום 12/3/01 הגיע הנתבע מס' 4 למשרדי אלפון כרמיאל ונטל משם את מחשב החברה, המדפסת ומסמכי הנהלת חשבונות (כפוף למחלוקת בין הצדדים, אם את כולם).
- דא עקא, שעל אשר התרחש באותם מפגשים חלוקים הצדדים, מן הקצה אל הקצה.
- כך, לטענת הנתבעים מס' 4-5 הם נוכחו בביקורם מיום 11/3/01, כי על מחשב הנתבעת היו אייקונים של חברת אוטוטכנולוגי אשר כלל אינם קשורים לפעילות הנתבעת.
- לטענתם, במסגרת שאלות שהציגו לתובעת באותו מפגש לגבי פעילותה עבור הנתבעת עד לאותו מועד, הם אף נדהמו להיווכח כי התובעת כלל לא ביצעה את עבודתה כנדרש במשך תקופה ממושכת ולמעשה עסקה בעבודה עבור אוטוטכנולוגי במקום להשקיע את זמנה בעבודה בנתבעת מס' 1.
- לטענת התובעת מנגד, היא עבדה במשך כל תקופת עבודתה, לרבות בתקופה הנ"ל, במרץ רב והשקיעה שעות עבודה רבות לקידום עסקיה של אלפון כרמיאל, והביאה לכך שמספר המפרסמים במדריך גדל לעין ערוך וכפועל יוצא מכך שגם הכנסות החברה.
- מכל מקום לטענת הנתבעים מס' 4-5 הם החליטו באותו מועד ליטול את הציוד של הנתבעת מס' 1 מהמקום ובכלל זה את מחשב הנתבעת שכן לשיטתם ממילא התובעת לא עשתה בו שימוש לצורכי הנתבעת מס' 1.
- אלא שבשלב זה לטענתם, התערב בן זוגה של התובעת בשיחה ואסר עליהם בצעקות ליטול דבר מן המקום תוך שהוא מגרש אותם.
- וכך, ממשיכים הנתבעים מס' 4-5 ומתארים בתצהיריהם, כי בשלב זה גמלה בליבם ההחלטה לפטר את התובעת, אך הואיל וחששו כי לנוכח הסכסוך באוטוטכנולוגי, יקשה עליהם לקבל את ציוד הנתבעת בהמשך, החליטו כי קודם ינסו לקבל את כל הציוד, ורק לאחר מכן יפטרו את התובעת.

לדבריהם, למחרת הגיע למקום הנתבע מס' 4 לבדו והוציא מהמקום את המחשב והמדפסת של הנתבעת מס' 1 וגם חלק ממסמכי הנהלת החשבונות אך לא את כולם, שכן לדבריו, התובעת סירבה לאפשר את הוצאת שאר הציוד והמסמכים.

מכל מקום, לדברי הנתבעים 4-5 במקביל הם אף ניתקו את קווי הטלפון של אלפון כרמיאל במשרדה באוטוטכנולוגי, לנוכח חשדם כי התובעת עושה שימוש בטלפון של הנתבעת לצרכיה האישיים ו/או לצורכי עסקיה של אוטוטכנולוגי.

13. מנגד, לטענת התובעת ובן זוגה בתצהיריהם, ביום 11/3/01 התקשר הנתבע מס' 5 אל התובעת וביקש להיפגש איתה עוד באותו יום בשעות הערב על מנת לדון בתוכנית העבודה לקראת הוצאת המידעפון לשנת 2001/2002, ואמנם, בשעה 18:00 הגיעו הנתבעים מס' 4-5 למשרדי הנתבעת, אלא שטענת התובעת במקום לקיים דיון בתכנית העבודה כמתוכנן, הודיעו לה הנתבעים מס' 4-5 כי בכוונתם לקחת את מחשב הנתבעת באופן זמני למשרדי חברה אחרת בקרית שמונה שמפיקה את המידעפון לקרית שמונה, וסוכם כי על מנת לאפשר לתובעת להוציא מן המחשב את מסמכיה האישיים הם יבואו למחרת לקחת את המחשב.

לטענת התובעת ובן זוגה בתצהיריהם, הם כלל לא הביעו התנגדות לנטילת המחשב הואיל וסברו כי מדובר בעניין זמני בלבד לצורכי המידעפון בקרית שמונה. לא זו אף זו. לטענת התובעת, לא רק שהנתבעים לא חקרו אותה כטענתם על פועלה עד כה, אלא שנהפוך הוא הנכון, כאשר ביקשה להציג בפניהם את מאגר המידע שבנתה ואת היתרונות של המשרד החדש על פני קודמו, הם לא גילו כל עניין בהסבריה וכל מעייניהם היו נתונים לנטילת המחשב, כך שהם נותרו לעמוד בפתח המשרד והסתלקו כעבור לא יותר מ- 10 דקות.

לדבריה, למחרת אכן הגיע הנתבע מס' 4 ונטל את המחשב והמדפסת וביום 13/3/01 הגיע הנתבע מס' 4 פעם נוספת ונטל את פנקסי החשבוניות, קבלות, הזמנות פרסום ואת דיסקט תוכנת המעקב ומאגר הלקוחות הממוחשב שהכינה, אשר לדבריו היו נחוצים לו לצורך עריכת ביקורת רואה חשבון.

לטענת התובעת, באותו מועד אף סוכם עימה שבימים הקרובים, לאחר שיעלו את המחשב במשרד בקרית שמונה, היא תגיע לקרית שמונה על מנת להוציא דוחות עבודה עבור הסוכנים לקראת השנה הקרובה.

לא זו אף זו, אלא שלטענתה, במפגשים הנ"ל אף סוכם כי היא תפעל למציאת משרדים חלופיים לנתבעת לקראת הפקת המדריך החדש, וכי בהמשך יגיע הנתבע מס' 4 על מנת לראות את המקומות שתאתר התובעת.

14. לטענת התובעת, ביום 15/3/01 התקשר אליה הנתבע מס' 4 לטלפון הנייד וביקש לתאם עימה מועד לפגישה בקרית שמונה לצורך הוצאת הדוחות לסוכנים כאמור לעיל.
לדבריה, הוסכם ביניהם כי תגיע ביום 18/3/01, אך תתקשר אל הנתבע מס' 4 מאוחר יותר כשתגיע לביתה, על מנת לתאם את השעה המדויקת.

דא עקא, כאשר הגיעה התובעת לביתה באותו יום בשעות אחר הצהריים, נדהמה לגלות כי נשלח לה לביתה באמצעות הפקס מכתב פיטורים נושא תאריך 15/3/01 (ראה: **נספח כא** לתצהיר התובעת), בו נאמר:

**"הנדון: הודעת פיטורין
ברצוני להודיעך כי החל מיום 30 במרס 2001 הינך מפוטר ממקום עבודתך בחברת אלפון כרמיאל (2000) בע"מ.**

**בכבוד רב,
אלפון כרמיאל (2000) בע"מ"**

בד בבד עם מכתב זה נשלחו אל התובעת באמצעות הפקס שני מכתבים נוספים מאותו תאריך (ראה: **נספחים כב וכג** לתצהיר התובעת), כדלקמן:

"הנדון: בקשה להמצאת נתונים

גב' סייבל שלום,

כמנהלי חב' אלפון כרמיאל (2000) בע"מ הרינו להודיעך כדלקמן:
1. הואיל ובימים אלה מתנהלת בדיקת הוצאות שכ"ע אשר שולמו במהלך הפקת מידעפון כרמיאל בשנת 2000, נבקשך להמציא עד יום א' 18.3.01 נתונים המפורטים את שעות עבודתך מיום 1.9.2000 ועד ליום 15.3.2001 וכן את נושאי עבודתך בהם טיפלת בשעות אלה.
2. כמו כן נבקשך להסדיר את עניין העברת ציוד החברה הנמצא במשרדי חב' אוטוטכנולוגי למשרדנו בקרית שמונה.

החברה תישא בתשלום הוצאות הובלת הציוד לק. שמונה.

**בכבוד רב,
אלפון כרמיאל (2000) בע"מ"**

ובמכתב השני נאמר:

"הנדון: בקשה להמצאת מסמכים

בהמשך למכתבנו הקודם בדבר המצאת נתונים, אבקש לשלוח אלינו בדחיפות פנקסי חשבוניות קבלות והזמנות כדלקמן:
פנקסי חשבוניות ממס' עד מס' 1,4,6,7,15,16.
פנקסי קבלות ממס' עד מס' 1,4,6,7,15,16.
פנקסי הזמנות ממס' עד מס' 4,6,7,8,9,12.
את הפנקסים נא לשלוח בדחיפות למידעפון ת"ד 505 קרית שמונה 11013

**בכבוד רב,
אלפון כרמיאל (2000) בע"מ"**

15. ודוק, בדיעבד אין חולק בין הצדדים, כי בסמוך לפיטוריה של התובעת, חדלה אלפון כרמיאל מפעילותה העיסוקית, כפוף למחלוקת בין הצדדים באשר לסיבה להפסקה זו.

לא זו אף זו.

כבר ביום 25/3/01 הקימו הנתבעים 3-5 את הנתבעת 2 – כרמיאלפון בע"מ (להלן – כרמיאלפון), שעיסוקה בהוצאה לאור של מידעפון כרמיאל לשנת 2001/2002.

כמו באלפון כרמיאל, גם בכרמיאלפון החזיק הנתבע מס' 3 ב-40 מניות ממניות כרמיאלפון, הנתבע מס' 4 החזיק ב-10 מניות ממניות כרמיאלפון והנתבע מס' 5 החזיק ב-50 מניות ממניות כרמיאלפון.

שלושת הנתבעים 3-5 שמשו גם כמנהלי חברת כרמיאלפון.

ודוק, אין חולק בין הצדדים כי כרמיאלפון פעלה ממשרדי חברת מידעפון כל פרט מדריכים בע"מ (להלן – מידעפון) בקרית שמונה, ובסופו של יום לא היה חולק כי אמנם כרמיאלפון הוציאה לאור את "מידעפון כרמיאל" לשנת 2001/2002, הגם שכפי שהתברר מעדויות הנתבעים בינתיים, לקראת סוף 2001, גם כרמיאלפון חדלה מפעילות.

16. ובחזרה לעניין פיטוריה של התובעת.

במועד קבלת ההודעה על פיטוריה, היתה התובעת בחודש החמישי להריונה, וביום 19/8/01 ילדה התובעת את בנה.

משכך, מיד עם קבלת הודעת הפיטורים, ביום 15/3/01 הודיעה מזכירת האיגוד המקצועי בהסתדרות לנתבע מס' 5 כי התובעת בהריון וכי פיטוריה אינם כדין, וביום 19/3/01 פנתה בכתב אל הנתבעים תוך ציון כי פיטורי התובעת אינם כדין בשל הריונה, בצירוף דרישה להחזירה לעבודה.

בתגובה לכך דרשו הנתבעים, אישור על דבר הריונה של התובעת.

בין הצדדים נטושה מחלוקת, האם האישור (נספח י' לתצהיר התובעת) המאשר את דבר הריונה של התובעת, נמסר לנתבעים עוד ביום 21/3/01 כטענת התובעת, או שמא כטענת הנתבעים האישור הומצא לידיהם רק ביום 19/7/01 מועד בו הוגשה תביעתה של התובעת שבנדון לבית הדין.

17. מכל מקום, ביום 15/4/01 נשלחה אל הנתבעים פנייה נוספת בעניינה של התובעת והפעם על ידי הלשכה המשפטית בהסתדרות בדרישה להחזיר את התובעת לעבודה, שאם לא כן תיאלץ התובעת להגיש תביעה לבית הדין.
הנתבעים לא הגיבו לפניה, וכאמור ביום 19/7/01 הוגשה התביעה שבנדון לבית הדין.
18. בכתב ההגנה שהוגש על ידי הנתבעים ביום 30/0/01 נטען על ידי הנתבעים כי התובעת פוטרה מעבודתה ללא קשר להריונה, שכן לשיטת הנתבעים כלל לא ידעו על הריונה של התובעת במועד הפיטורים. כמו כן הודיעו הנתבעים במסגרת כתב ההגנה הנ"ל, כי בכוונתם לפנות "בבקשה דחופה להתיר פיטורי העובדת לאחר מעשה" אל הממונה האזורית על יחסי עבודה (להלן – הממונה) (ראה: סעיף 62.ג. לכתב ההגנה).
- מתוך המסמכים שצורפו לתצהירי הנתבעים התברר כי ביום 22/4/02 פנו באי כח הנתבעים לממונה במכתב תחת הכותרת "תזכורת", בו נטען כי ביום 24/10/01 נשלחה אליה בקשה דחופה, למתן היתר לפיטורי התובעת, וטרם התקבלה תשובה וכן צורף לתצהירי הנתבעים מכתב פניית באי כח הנתבעים אל הממונה תחת הכותרת "בקשה דחופה למתן היתר לפיטורי עובדת הרה - לאחר מעשה", כאשר על גבי המכתב צוין כי נשלח בדואר ובפקס. לא צויין כי המכתב נשלח בדואר רשום, ואף לא צורף אישור על קבלת הפקס ע"י הממונה.
19. ביום 25/7/02 נשלחה החלטת הממונה, נשוא בקשת הנתבעים שבנדון, בה צוין כי רק ביום 17/6/02 נתקבלה אצלה בפקס הבקשה להתיר פיטורי העובדת שבנדון, כי אמנם התאריך המופיע על הבקשה הוא 24/10/01 אלא שמעולם לא הגיעה אליה פנייה זו, למעט הפנייה מיום 17.6.02 ואף לא נעשו בירורים לפני ה-17.6.02 באשר לעיכוב כביכול שחל בטיפול בפנייה. לגופו של עניין, ולאחר שפירטה נימוקיה, דחתה הממונה את בקשת הנתבעים להתיר את פיטורי התובעת למפרע או בכלל מעבודתה באלפון כרמיאל.
20. בינתיים, במסגרת ההליכים בתיק זה, הוגשו ביום 13/3/01 תצהירי התובעת, וביום 22/7/03 הוגשו תצהירי הנתבעים, כאשר במסגרת תצהיריהם תקפו הנתבעים את שיקול דעתה של הממונה בטענה כי החלטת הממונה אינה סבירה, וכי הם מבקשים במסגרת תצהיריהם אלו כי בית הדין יורה שהחלטת הממונה אינה סבירה ומן הדין היה להתיר את פיטורי התובעת. עוד טענו הנתבעים במסגרת תצהיריהם כי לא ידעו על דבר הריונה של התובעת בעת הפיטורים.
21. בעקבות כך הגישה התובעת בקשה למחיקת סעיפים אלו מתצהירי הנתבעים, עקב הרחבת חזית אסורה.

בתגובה לכך, טענו הנתבעים, כי אין מניעה לתקוף החלטה מנהלית דוגמת החלטת הממונה שבנדון, במסגרת הגנתם כלפי התביעה שהוגשה כנגדם על ידי התובעת, וכפעל יוצא מכך אין להיעתר לבקשת התובעת למחיקת סעיפים מתצהיריהם ומכתב הגנתם, ואולם מטעמי זהירות וככל שתידחה טענתם זו, עתרו הנתבעים לכך שיותר להם להגיש תביעה נפרדת, ולאחד את הדיון בתובענה שתוגש עם התביעה שבנדון.

22. לצדדים ניתנה האפשרות לסכם את טענותיהם בסוגיה זו בכתב, וביום 15/6/04 ניתנה החלטת אב"ד מותב זה בבקשותיהם ההדדיות של הצדדים.

באותה החלטה הובהר כי על פי סעיף 9 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן – חוק עבודת נשים) פיטוריה של עובדת בהריון, דוגמת התובעת שבנדון, ללא היתר מאת הממונה הינם פיטורים בטלים בניגוד לחוק. הואיל ובעניינו נדחתה בקשת הנתבעים להתיר את פיטורי התובעת בהחלטה מפורשת של הממונה, הרי שנכון לאותה עת, הגנת הנתבעים, כנגד תביעת התובעת בגין פיטורים שלא כדין, אינה מגלה כל עילה, ודינה להמחק על הסף, בין אם היתה מועלית בכתב ההגנה ובין אם בתצהירי הנתבעים, כפי שנעשה.

אלא שכאמור, בעניינו טענו הנתבעים במסגרת תצהיריהם שבנדון כי דין החלטת הממונה להתבטל. במילים אחרות, בין אם נראה את טענתם של הנתבעים בדבר אי סבירותה של החלטת הממונה כחלק מהגנתם, ובין אם נראה בה תביעה נפרדת שאיחודה מבוקש עם ההליך שבנדון, השאלה הטעונה הכרעה היא אותה שאלה, דהיינו האם יש מקום לאפשר לנתבעים להעלות טענותיהם כנגד סבירות החלטת הממונה במועד בו הועלו לראשונה, היינו ביום 22/7/03 עם הגשת תצהיריהם.

לאחר דיון בסוגית השיהוי האובייקטיבי והסובייקטיבי החל ביחס לתקיפה מנהלית מסוג טענות הנתבעים שבנדון, נקבע בהחלטת בית הדין הנ"ל, כדלקמן:

13". אין חולק כי בעניינו, הודע לנתבעים עוד ביום 19.3.01 ע"י נציגת ההסתדרות, ובטרם נותקו יחסי עובד ומעביד בין הצדדים, כי התובעת בהריון. אף מבלי שנדרש להכרעה בשאלה האם כטענת התובעת האישור בדבר היותה בהריון הומצא לנתבעים עוד ביום 21.3.01, או שמא כטענת הנתבעים הם קיבלו את האישור רק עם הגשת התביעה על ידי התובעת - הרי שמרגע שהודיעה התובעת באמצעות נציגת ההסתדרות כי היא בהריון, היה על הנתבעים לפנות לקבלת היתר מאת הממונה, שכן כבר בשלב זה, לכאורה עמדו פיטורי התובעת בניגוד לדין.

המסמכים הנוגעים להריון, אינם אלא אישור להיות התובעת בהריון ואין הם יוצרים את ההריון.

יתרה מכך, אין זה מתפקידם של הנתבעים לקבוע אם התובעת בהריון אם לאו. כאשר מוסרת העובדת למעביד שהיא בהריון, אין המעביד יכול להבנות מכך שלא הומצאו לו ראיות מספיקות לכך לשביעות רצונו, אלא שומה עליו לפעול בהתאם להוראות החוק.

הנה כי כן, אף אם נצא מתוך הנחה כי במועד מסירת ההודעה על הפיטורים לא ידעו הנתבעים על ההריון, הרי שבמועד כניסת הפיטורים לתוקף, כבר הודע להם על הריונה של התובעת. למרות זאת, לא עצרו את הפיטורים עד לקבלת היתר, ואף לא פנו מיידית לממונה לקבלת היתר לפיטורים, אשר לשיטתם אינם קשורים להריון.

יתרה מכך, ביום 15.4.01 נשלחה פנייה נוספת אל הנתבעים, והפעם על ידי הלשכה המשפטית בהסתדרות בדרישה להחזיר את התובעת לעבודה. מתוך תצהירי הנתבעים עצמם עולה, כי הנתבעים לא טרחו לענות על הפניה ואף לא טענו אז כי לא קיבלו אסמכתאות בדבר הריונה של התובעת. מנגד, אף לא פנו במועד זה אל הממונה לקבלת היתר.

אלא שגם באמור לעיל לא סגי, שכן גם במועד קבלת כתב התביעה (עת כבר אין חולק אף לשיטת הנתבעים כי הם קיבלו את האסמכתאות בדבר היותה של התובעת בהריון), לא פנו הנתבעים מיידית לקבלת היתר, אלא לשיטתם, כעולה מכתב ההגנה שהוגש ביום 30.10.01, כחלוף שבעה חודשים ממועד כניסת הפיטורים לתוקף, הודיעו כי בכוונתם לפנות "בבקשה דחופה להתיר פיטורי העובדת לאחר מעשה" (ראה: סעיף ג.62. לכתב ההגנה).

14. הנה כי כן אף לשיטת הנתבעים במועד זה היה מקום לפנות בבקשה דחופה לקבלת היתר מאת הממונה לפיטורים אשר נכון לאותו מועד (דהיינו בטרם התקבל היתר), עמדו בניגוד לדין.

יצויין, כי מתוך תצהירי הנתבעים עולה כי ביום 24.10.01 נשלחה לכאורה בקשה דחופה לממונה להתיר את פיטורי התובעת.

על פניו, לא ברור כיצד טענה לכאורית זו של הנתבעים עולה בקנה אחד עם האמור בכתב הגנתם מיום 30.10.01 לפיו צויין בלשון עתיד כי בכוונתם לפנות לממונה לקבלת היתר, אך נשאר שאלה זו בצריך עיון לעת עתה.

מכל מקום, ברור הוא כי גם לשיטת הנתבעים במועד הגשת כתב ההגנה, הם סברו כי יש מקום לפנות בדחיפות לקבלת היתר.

אף אם נניח כי לשיטתם של הנתבעים, נשלחה הבקשה ביום 24.10.01, לא ברור כיצד התמהמהו הנתבעים עד ליום 22.4.02 לשיטתם הם עצמם, על מנת לבדוק מה עלה בגורל בקשתם, ודוק שעה שכל העת שעד הפנייה, עסקינן בפיטורים שהם בניגוד לדין.

15. כבר עד לשלב זה, ניכרת בנתבעים התנהגות של זלזול בחוק ועשיית דין עצמי ללא כל הסבר, ודוק אף נתעלם מגירסת הממונה באשר למועד שבו הגיעה הפנייה הראשונה אליה.

בהקשר לחובות המוטלות על המעביד לעניין קבלת היתר לפיטורים לפי החוק, פסק בית הדין הארצי:
"גם אם נניח שלשר העבודה והרווחה נתונה סמכות ליתן היתר לפיטורי עובדת בהריון בתוקף למפרע, אין הדבר יכול להכשיר מעשה של פיטורים שנעשה

מלכתחילה בלא היתר, כל עוד לא ניתן ההיתר. יותר מכך, גישה זו נגועה בחוסר תום לב מצד המעביד הרואה לעצמו חרות לפעול בניגוד לחוק מתוך תקווה שיינתן לו היתר לפיטורי עובדת בהריון בתוקף למפרע. זוהי גישה שבית-הדין לעבודה לא יכול להוות שותף לה. מעביד חייב לפעול לפי חוק ואם מתקיים צורך לפטר עובדת בהריון - עליו לפנות לגורם המוסמך ולבקש היתר לפיטורים. בלא היתר, וגם אם הפיטורים מוצדקים בעיני המעביד ואינם קשורים להריון, אין מעביד רשאי לפעול כאילו כבר ניתן היתר ובתוקף למפרע. אין צורך לומר כי פיטורי עובדת בהריון פוגעים בכבודה, מצב אותו ביקש המחוקק למנוע"

[ראה: ע"ע 1138/02 שני נ' חברת סטארט נט בע"מ ואח', [פורסם בנבו], פסק הדין מיום ניתן ביום 30.4.02].

16. אף אם נצא מתוך הנחה שלשיטת הנתבעים, במועד הפיטורים עצמו הם לא ידעו על הריונה של התובעת, הרי שכאמור ביום 19.3.01 נמסר להם על ההריון וגם ביום 15.4.01, למרות זאת באמתלה של המתנה למסמך המאשר את ההריון, לא פנו אל הממונה לקבלת היתר, ואם בכך לא די, הרי שגם לאחר הגשת כתב התביעה - מועד בו אף לשיטתם כבר אושר דבר ההריון במסמכים, לא מיהרו לפנות לקבלת היתר ואף התמהמהו בבדיקת תוצאות בקשתם הנתענת, למשך זמן בלתי סביר בעליל, והכל תוך שהם סומכים על כך שיקבלו היתר בדיעבד.

17. אלא שגם מכאן ואילך, נראה כי הנתבעים הם שווי נפש לחלוטין כלפי מעמדם כמי שפועלים בניגוד לחוק, וככל שהדברים נוגעים לתקיפת שיקול הדעת של הממונה, לוקה פנייתם בשיהוי ניכר, סובייקטיבי ואובייקטיבי.

נזכיר כי כאמור ביום 25.7.02 נשלחה החלטת הממונה, בה סירבה להתיר את הפיטורים.

הנה כי כן, אם עד לשלב זה היו הפיטורים בגדר פיטורים שלא כדין, אשר ניתן להכשירם בדיעבד, הרי שלאחר מועד זה - ברור היה שעסקינן בפיטורים שלא כדין, דהיינו כאלה שבוצעו ללא היתר, אף ללא כזה שניתן בדיעבד.

18. בשלב זה, היה על מי שסבור כי הרשות המנהלית פגעה בזכויותיו לפנות ללא דיחוי בעתירה לבית הדין, לביטול ההחלטה שלשיטתו פוגעת בו.

אלא שהנתבעים לא עשו דבר. במקום זאת כמסו בליבם את טרונייתם על החלטת הממונה, תוך שהם נוטעים בלב התובעת את האמונה כי הם משלימים עם ההחלטה או מסכימים לה, וטרחו להעלותה לראשונה, רק בתצהיריהם, אשר הוגשו ביום 22.7.03 דהיינו כחלוף כשנה ממועד ההחלטה.

עיכוב של שנה מצד מי שסבור כי זכויותיו נפגעו על ידי הרשות המנהלית - הינו ללא ספק שיהוי סובייקטיבי משמעותי, אשר די היה בו כדי להביא לדחיית בקשתם של הנתבעים שבנדון.

19. אלא שבענייננו, לוקה התנהגות הנתבעים גם בשיהוי אובייקטיבי. כאמור, קבלת עתירתם של הנתבעים אינה מכוונת כנגד החלטת הממונה בלבד, אלא יש לה גם תוצאה ישירה על זכויותיה של התובעת - צד ג', אשר פוטרה ללא היתר לפיטורים בניגוד לחוק איבדה את מקום עבודתה, ודוק בינתיים אף הפכה הנתבעת מס' 1 לחדלת פרעון.

התנהלות הנתבעים מרגע שנמסר להם על דבר הריונה של התובעת - יצרה עובדות מוגמרות בשטח, בהן מוטל על התובעת נטל כבד במיוחד על מנת לממש את זכויותיה, בין אם בדרך של אכיפת יחסי עבודה, או אף בדרך של קבלת פיצויי בגין פיטורים שלא כדין.

הנה כי כן, נראה כי הנתבעים ישנו על זכויותיהם, ודוק תנומת חורף וקיץ ממושכת, כאשר בעת הזו שונה מצבה של התובעת לרעה, בצורה ניכרת.

20. אלא שבכל האמור לא די, טעם נוסף אשר בעטיו יש לדחות את בקשתם של הנתבעים, נעוץ במהותו של חוק עבודת נשים והנורמה הקבועה בו.

יש לזכור כי הנורמה שהותוותה ב חוק עבודת נשים הינה שפיטורי עובדת בהריון - אסורים.

אכן, המחוקק קבע מנגנון של שיקול דעת, המאפשר לממונה אליו הואצלה הסמכות, להתיר את הפיטורים ודוק אף זאת רק בתנאים מסויימים, כאשר לבית הדין הסמכות לבחון את שיקול הדעת המנהלי של הממונה ולהפעיל שיקול דעת משלו באשר לסבירות ההחלטה, ואולם כל זאת במסגרת לוח זמנים סביר והגיוני, שלא ייקפח את מי מהצדדים.

21. סבורתני כי הענות לבקשת הנתבעים בעת הזו, על רקע הנסיבות כנטען אף לשיטת הנתבעים - תוצאתה תהא ריקון הוראות החוק מכל תוכן, והפיכת הנורמה המשפטית שהותוותה בו לפלסטר.

נפקותה המעשית של הענות לבקשת הנתבעים בעת הזו, היא שמעסיק יכול לפטר עובדת שהיא בהריון, לפנות בכל עת שיראה לו ובזמנו החופשי אל הממונה לקבלת היתר, והיה אם לא יקבל היתר, לפנות בכל עת שיראה לו בעתירה התוקפת את שיקול הדעת המינהלי של הממונה, כאשר בינתיים העובדת שעניינה נדון איבדה את מקום עבודתה, ותלוייה היא בין שמיים לארץ באשר לזכויותיה בגין פיטורים שלא כדין.

22. לא לכך כיוון המחוקק ב חוק עבודת נשים, עת קבע את הנורמה המוחלטת של איסור פיטורי עובדת הריון.

אכן, ערה אני לכך, שלעיתים אין מנוס מהגשת בקשה להיתר פיטורים בדיעבד, ואמנם הפסיקה הכירה באפשרות זו בנסיבות המתאימות.

יתרה מכך, כשם שלעובדת שמורה הזכות לתקוף את החלטת הממונה בבית הדין, גם למעביד שמורה זכות זאת, לאחר שכבר ניתנה החלטת הממונה.

אלא שבנסיבות שבנדון, הענות לעתירת הנתבעים לנוכח התנהלותם כמפורט לעיל הן לפני קבלת החלטת הממונה והן לאחריה, תהא בבחינת מסר לציבור כי הוראות החוק הינן בגדר המלצה בלבד, וכי על העובדות שהחוק נועד להגנתן, ל"רדוף" אחר מעסיקיהן לבלי קץ על מנת שיקיימו את הוראות הדין, ובהשאלה מפסק הדין בעניין ע"ע 1138/02 לעיל, אומר כי: "זוהי גישה שבית-הדין לעבודה לא יכול להיות שותף לה".

23. אי לכך, ולאור כל האמור לעיל, אינני נעתרת לבקשת הנתבעים שבנדון. כפעל יוצא מכך, בקשת התובעת להורות על מחיקת הסעיפים מתצהירי הנתבעים שעניינם תקיפת החלטת הממונה - מתקבלת.

24. סוף דבר -

אי לכך, אני מורה כי סעיפים 12(א) - 12(ג), 13(א)-13(ט) לתצהיר יעקב נדב, סעיפים 10(ב), 11(א)-11(ה) לתצהיר יורם טהור, וסעיפים 12(ה)-12(ו), 12(ח)-12(ט) לתצהיר רפי נוי - יימחקו.

הנתבעים יישאו בהוצאות הבקשה בסך של 2,500 ₪ אשר ישולמו לתובעת בתוך 30 יום מיום שתומצא החלטה זו לידיהם, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפעל".

23. עד כאן, העובדות שביסוד המחלוקת נשוא תביעה זו והשתלשלות העניינים לפני ולאחר הגשת כתב התביעה שבנדון.

דיון והכרעה

24. מטעם התובעת הוגשו תצהירי עדות ראשית של התובעת, של בן זוגה לחיים מר זהר לאופר ושל מר אמיר שבתאי בעליו של מקומון "זוהר הצפון" אשר העיד לגבי הקשרים העסקיים שבין המקומון לאלפון כרמיאל באמצעות התובעת. דא עקא שבסופו של יום ויתרה התובעת על תצהירו של העד הנ"ל.

כמו כן ולבקשת התובעת והזמן להעיד באמצעות בית הדין מנהל סניף הדואר בכרמיאל – מר חנן חזן.

מטעם הנתבעים הוגשו תצהירי עדות ראשית של שלושת הנתבעים 3-5 וכן הוגשה חוות דעת מומחה של רואת חשבון מרים מלכיאור בקשר למצבן הפיננסי של אלפון כרמיאל וכרמיאלפון.

התובעת, הנתבעים והמומחית מטעם הנתבעים נחקרו בחקירה נגדית על תצהיריהם ועל חוות הדעת, בפנינו, והעד מר חזן העיד בחקירה ראשית ונחקר בחקירה נגדית בפנינו.

לאור כל המבואר לעיל, נפנה להלן לדון תחילה בתביעותיה של התובעת כנגד הנתבעת מס' 1 ובטענות הקיזוז שהעלו הנתבעים, ולאחר מכן בתביעת התובעת להרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1.

התביעה לתשלום משכורת חודש פברואר 2000

25. ברכיב זה לתביעתה עותרת התובעת לתשלום שכר חודש פברואר 2000 בסך של 5,000 ₪ ברוטו ובתוספת הוצאות נסיעה בסך של 124 ₪, ובסה"כ לסך של 5,124 ₪ ברוטו, ובתוספת פיצויי הלנת שכר מיום 10/3/00 ועד למועד התשלום בפועל.

26. לטענת התובעת, היא החלה את עבודתה באלפון כרמיאל בחודש פברואר 2000, ואולם עד לתום עבודתה לא שולם לה שכר בגין חודש זה.

לטענת הנתבעים מנגד, התובעת החלה לעבוד באלפון כרמיאל רק בחודש אפריל 2,000 ש, ולפיכך אין היא זכאית לשכר חודש פברואר 2000, כלל ועיקר.

27. על האמור לעיל מן הראוי להוסיף, כי אין חולק בין הצדדים שביום 10/4/00 הוציאה אלפון כרמיאל לתובעת שיק על סך של 5,000 ש, הגם שתלושי שכר הופקו לתובעת רק החל מתלוש משכורת חודש אפריל 2000.

וכך, לטענת התובעת הסכום הנ"ל שולם לה בגין משכורת חודש מרץ 2000, ואילו לטענת הנתבעים סכום זה שולם לתובעת כמקדמה על חשבון משכורת חודש אפריל 2000.

כפועל יוצא מכך, טענו הנתבעים כי את משכורת חודש מרץ 2001 המגיעה לתובעת, הם קיזזו כנגד המקדמה בסך של 5,000 ש נטו ששולמה לתובעת ביום 10/4/00.

28. על מנת להכריע בשאלת זכאותה של התובעת לתשלום משכורת חודש פברואר 2000 כנתבע על ידיה, יש לקבוע תחילה מה היה מועד תחילת עבודתה של התובעת באלפון כרמיאל, ובכפוף לכך, ניתן יהיה לקבוע בשאלת זכאותה של התובעת לשכר חודש פברואר 2000 ואף שכר חודש מרץ 2001.

נפנה איפוא לדון במחלוקת זו שבין הצדדים.

29. בתצהירה טענה התובעת כי החלה את עבודתה בפעל עבור אלפון כרמיאל בחודש פברואר 2000. לטענתה, במהלך חודש זה היא פעלה על פי הוראות הנתבעים להקמת משרד אלפון כרמיאל וניהול עסקיה, ובכלל זה פעלה למציאת משרדים ורכישת ציוד משרדי כמו גם לגיוס סוכני מכירות.

30. מנגד, לטענת הנתבעים וכעולה מתצהירו של הנתבע מס' 3, לא רק שהתובעת לא החלה לעבוד באלפון כרמיאל בחודש פברואר 2000, אלא שבחודשים הראשונים לשנת 2000 התובעת עדיין הועסקה ברדיו הצפון.

הנתבע מס' 3 צירף לתצהירו תלוש שכר של התובעת לחודש 3/00 מרדיו הצפון (ראה: **נספח כא** לתצהירי הנתבעים).

לטענתו של הנתבע מס' 3, בעקבות הצעתו לתובעת כי תתחיל לעבוד באלפון כרמיאל היא בחרה להצטרף אליו למספר פגישות וסיורים שערך לצורך "בדיקת השוק", הא ותו לא. לדבריו, באותה עת היה ברור לתובעת כי היא עדיין אינה מועסקת על ידי אלפון כרמיאל.

31. כאמור, אין חולק בין הצדדים שהתובעת והנתבע מס' 3 הכירו מעבודתם המשותפת ברדיו הצפון החזקות בע"מ (להלן – רדיו הצפון) הצפון וכי היה זה הנתבע מס' 3 שהציע לתובעת לבוא לעבוד באלפון כרמיאל, בעקבות פיטורי שניהם מעבודתם ברדיו הצפון בסוף שנת '99 – תחילת שנת 2000.

אלא שלטענת התובעת בחקירתה הנגדית בפנינו, בחודש פברואר היא כלל לא עבדה ברדיו הצפון. לטענתה, בחודש 12/99 או 1/00 הודיעו לה על הפסקת עבודתה ברדיו הצפון, הגם שהובטח לה ששכרה ישולם למשך חודש או חודשיים נוספים (ראה עדותה בעמ' 9 לפרוטוקול ש' : 15-20).

ודוק, אף לטענת הנתבע מס' 3 בתצהירו, בסוף שנת 1999 הוא עצמו פוטר מעבודתו ברדיו הצפון ושיטתו במועד זה התובעת פנתה אליו באותה עת והביעה את חששה כי תפוטר. אי לכך סיפר לתובעת על כוונתו להקים את אלפון כרמיאל עם שותפים נוספים והואיל והתובעת ידעה כי ימיה ספורים ברדיו הצפון, החלה להצטרף אליו לאותן פגישות וספורים, אך זאת תוך כדי תקופת עבודתה ברדיו הצפון ותוך שהיה ברור לה היא עדיין אינה מועסקת באלפון כרמיאל.

32. אכן, לא נעלם מעינינו תלוש השכר של התובעת לחודש 3/00 ברדיו הצפון אשר צורף לתצהירי הנתבעים (ראה : **נספח כא**), אלא שבכך בלבד אין כדי להוות ראיה מכרעת לשאלה שבמחלוקת בדבר מועד תחילת עבודתה של התובעת באלפון כרמיאל, בהינתן כי אין מניעה שאדם יעבוד בשני מקומות, ובפרט כך בענייננו עת עיון בתלוש זה מעלה כי המדובר בתלוש שבו בוצע גמר חשבון לתובעת ובכלל זה שולמו לה פיצויי פיטורים, ואף צוין כי ויתקה הוא **עד 1/1/00**.

כאשר נשאלה התובעת לעניין מועד תחילת עבודתה באלפון כרמיאל, בחקירתה הנגדית בפנינו, היא העידה :

“לשאלתך, למה היה צריך לשלם לי שכר עבור 2/00 אני משיבה שבגלל שעבדתי. לשאלתך, החל מאיזה תאריך בחודש פברואר אני עבדתי אני משיבה שאני לא יכולה לנקוב בתאריך מדויק אבל אם ב- 17/2 כבר נחתם חוזה השכירות על המשרד, זה אומר שלפחות שבועיים שלושה לפני כן כבר התחלתי לעבוד ולרוץ בשטח לחפש מקום. לשאלתך, בשבועיים הראשונים רצתי בשטח וחיפשתי מקום בנוסף לדברים אחרים. לשאלתך, הלכתי עם רפי לחפש ולקנות ציוד למשרד, ריהוט, מחשב, טלפונים, פקס, עד כמה שזכור לי בשבועיים הראשונים של פברואר עסקתי בהקמת המשרד” (ראה עדותו בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 20-26).

33. לציון, כי לא די בעדות כללית זו, על מנת לבסס את טענת התובעת כי עבדה עבור אלפון כרמיאל במשך כל חודש פברואר, באופן המזכה אותה בשכר מלא בגין חודש זה.

על כך נוסף, כי בחקירתה הנגדית של התובעת בפנינו התברר עוד, שבמהלך כל תקופת עבודתה שעד לחודש 3/01, התובעת לא פנתה בשום שלב ולא ביקשה לקבל את שכרה בגין חודש זה (ראה: עדותה בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 27-30).

34. בשוותנו לנגד עינינו את עדויות הצדדים בסוגיה זו ומתוך שנותנים אנו משקל לא מבוטל להתנהגות הצדדים בזמן אמת – שוכנענו בסופו של יום, כי הגם שלא מן הנמנע כי במהלך חודש פברואר 2000 התלוותה התובעת לנתבע מס' 3 למספר פגישות - לא ראו הצדדים, בזמן אמת, את התובעת כמי שהחלה בעבודתה בפעל בנתבעת 1 בחודש פברואר.

יותר מכך, העובדה שהתובעת כמסה בליבה את דרישתה לתשלום משכורתה בגין חודש זה, במשך תקופה כה ממושכת, אך תומכת במסקנה כי אמנם התובעת לא סברה שהחלה בפועל בעבודתה בנתבעת מס' 1 בחודש פברואר 2000, אלא המדובר ככל הנראה בחוכמה שלאחר מעשה.

35. שונים הם עם זאת פני הדברים, בכל הנוגע לחודש מרץ 2000. בדיוק מן הטעם שצינו לעיל, שוכנענו בסופו של יום כי בזמן אמת התייחסו שני הצדדים אל מועד תחילת עבודתה של התובעת באלפון כרמיאל כחודש מרץ 2000 ולא חודש אפריל 2000, כטענת הנתבעים.

כך, מלכתחילה עיון בתלוש השכר של התובעת באלפון כרמיאל מעלה כי מועד תחילת עבודתה של התובעת צוין כחודש מרץ 2000.

לא זו אף זו, יש לזכור כי השיק על סך של 5,000 ₪ שולם לתובעת בדיוק במועד לתשלום משכורת חודש מרץ 2000, היינו 10/4/00.

אם אמנם החלה התובעת את עבודתה בנתבעת מס' 1 ביום 1/4/00 מה טעם היה לשלם לה מקדמה בדיוק כחלוף 10 ימים ממועד תחילת עבודתה? לא זו אף זו, אם אמנם היה מדובר בתשלום מקדמה על חשבון חודש אפריל 2000, חזקה על הנתבעת מס' 1 כי היתה מציינת זו ברישומיה ולא משלמת לתובעת כפל שכר בגין משכורת חודש אפריל 2000 ללא סיבה, ודוק, כשם שהתובעת לא עתרה בזמן אמת לתשלום משכורת פברואר, כך גם הנתבעת מס' 1 לא דרשה את השבת המקדמה או קיזוזה במשך כל תקופת עבודתה של התובעת.

36. על האמור לעיל נוסף, כי העובדה שההסכם לשכירת משרדי אלפון כרמיאל נחתם ביום 17/2/00 אף היא מחזקת את המסקנה כי הפעילות הממשית של הנתבעת מס' 1 החלה בסמוך לאחר מכן ובכל מקרה לא יאוחר מחודש מרץ 2000.

חיזוק לכך ניתן למצוא גם ב מוצג נ/1 - פנקס הזמנות פרסום של התובעת, אשר הוגש על ידי הנתבעים עצמם, ממנו עולה כי כבר ביום 21/3/00 בוצעה הזמנה על ידי סוכנת בשם אילנית. בהינתן כי אף לשיטת הנתבעים היתה זו התובעת שהיתה אחראית על הסוכנים ועל גיוסם, ברי כי אם במועד זה כבר גויסה סוכנת וכבר הספיקה לבצע הזמנה, הרי שפעילות הנתבעת מס' 1 החלה כבר במועד זה ופעילות התובעת במסגרת הנתבעת מס' 1 עוד עובר לכך.

38. הנה כי כן, בשוותנו לנגד עינינו את עדויות שני הצדדים בסוגיה זו ואת מסמכי הנתבעת מס' 1 עצמה – שוכנענו בסופו של יום, כי כשם ששני הצדדים לא ראו בזמן אמת את מועד תחילת עבודתה של התובעת באלפון כרמיאל כחודש פברואר 2000, כך שני הצדדים ובכלל זה הנתבעים ראו בזמן אמת את מועד תחילת עבודתה של התובעת כחודש מרץ 2000 ופעלו בהתאם לכך.

טענת הנתבעים לפיה התובעת החלה את עבודתה בנתבעת מס' 1 רק בחודש אפריל 2000 אינה עולה בקנה אחד עם מסמכי הנתבעת מס' 1 ועם התנהגותם של הנתבעים בזמן אמת, ונראה כי אף בעניין זה, המדובר בחוכמה שלאחר מעשה.

39. סיכומם של דברים.

כשם שאין בידינו לקבל טענת התובעת כי החלה את עבודתה באלפון כרמיאל בחודש פברואר, כך אין בידינו לקבל את גירסת הנתבעים לפיה התובעת החלה את עבודתה באלפון כרמיאל בחודש אפריל 2000.

לאור ראיות ועדויות הצדדים, אנו קובעים כי הוכח להנחת דעתנו שהתובעת החלה את עבודתה באלפון כרמיאל בחודש מרץ 2000.

40. משזו קביעתנו, אין לנו אלא לדחות את תביעת התובעת לתשלום משכורת חודש פברואר 2000.

התביעה לתשלום משכורת חודש מרץ 2001

41. ברכיב זה לתביעתה עותרת התובעת לתשלום משכורת חודש מרץ 2001 במלואה בסך של 5,000 ₪ ברוטו ובתוספת הוצאות נסיעה בסך של 127 ₪, ובסה"כ לסך של 5,127 ₪ ברוטו, ובתוספת פיצויי הלנת שכר מיום 10/4/01 ועד למועד התשלום בפועל.

42. כאמור, הנתבעים קיזזו את משכורת חודש מרץ 2001 המגיעה לתובעת, כנגד התשלום בסך של 5,000 ₪ נטו ששולם לתובעת ביום 10/4/00.
- מכאן טענת התובעת, כי הואיל והנתבעים קיזזו את משכורת חודש מרץ 2001 כנגד משכורת חודש מרץ 2000 שהגיע לה כדין, הרי שלא שולמה לה כל תמורה בגין משכורת חודש 2001, אשר לגבי זכאותה לה אין חולק בין הצדדים.
43. להזכיר, הודעת הפיטורים נמסרה לתובעת ביום 15/3/01 בדבר פיטורים שייכנסו לתוקפם ביום 30/3/01.
- משקבענו לעיל, כי התובעת החלה לעבוד באלפון כרמיאל בחודש מרץ 2000, ברי כי התשלום מיום 10/4/00 שולם לה בגין משכורת חודש מרץ 2000.
- מכאן, שלא היה מקום לקזז את משכורת חודש מרץ 2001 כנגד סכום זה והתובעת זכאית לתשלום שכרה בגין חודש מרץ 2001.
- אי לכך, אנו מקבלים את תביעתה של התובעת לתשלום שכר חודש מרץ 2001 ומחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת את שכר חודש מרץ כמפורט בתלוש השכר לחודש זה, היינו את הסך של 5,000 ₪ ברוטו.
44. באשר לעתירת התובעת לפסיקת פיצויי הלנת שכר על מלוא הסכום, הרי שהואיל ורק התמורה בגין התקופה שעד ליום 15/3/01 מהווה תמורה בגין שכר עבודה בפעל, ברי כי מחצית התמורה לתקופה שמיום 15/3/01 ואילך הינה בגדר תמורת הודעה מוקדמת שאינה נושאת זכות לפיצויי הלנה.
- ובאשר לתמורת שכר העבודה לתקופה שעד ליום 15/3/01, הרי שחרף המסקנה אליה הגענו בסופו של יום, לא ניתן להתעלם מחילוקי הדעות בין הצדדים בשאלת עצם הזכות לתמורה זו.
- משכך, אנו מפחיתים את פיצויי ההלנה על אותו חלק מתוך תלוש זה המתייחס לשכר עבודה בפעל לשיעור של הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
- אשר על כן, הסך של 5,000 ₪ ברוטו בכללותו ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 10/4/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

תביעת התובעת לפיצויים בגין פיטוריה שלא כדין

45. ברכיב זה לכתב התביעה, עותרת התובעת לפיצויה בגין הפרת הסכם לתקופה קצובה שנכרת עימה, ולחילופין לתשלום פיצוי בגין שכר עבודה עד לתום התקופה המוגנת על פי [חוק עבודת נשים](#), עקב פיטוריה בהריון בניגוד לחוק עבודת נשים ומבלי שהתקבל כאמור היתר לפיטוריה.

כך, ובכל הנוגע להפרת ההסכם לתקופה קצובה, טוענת התובעת כי בחודש דצמבר 2000 סוכם עמה על הארכת החוזה שבין הצדדים לתקופה נוספת של שנה. אי לכך, עותרת התובעת לפיצויי קיום בגין הפרת הסכם העבודה עמה, בשווי של שכר עבודה לתקופה שהחל מחודש אפריל 2001 ועד לתום שנה מתחילת שנת עבודתה השניה, היינו, עד ליום 31/1/02, בסך כולל של 50,000 ₪ לפי 10 חודשים X 5,000 ₪ ברוטו ששוי המשכורת החודשית.

לחילופין כאמור, עותרת התובעת לפיצויה בגין פיטוריה בניגוד ל [חוק עבודת נשים](#), בסך כולל של 40,000 ₪ ברוטו מחושבים לפי 8 חודשים שהחל מיום 1/10/04 ועד מועד הלידה ובתוספת 3 חודשים ממועד חזרתה מחופשת לידה ועד לתום התקופה המוגנת על פי חוק, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 15/3/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

46. בכל הנוגע לתביעת התובעת לפיצויי קיום בגין הפרת הסכם העבודה עמה, הרי שלעניין זה טענה התובעת בסעיף 33 לתצהירה כי בסוף חודש דצמבר הודיע לה הנתבע מס' 3 כי בפגישה שקיימו הנתבעים 3 עד 5, הוחלט להאריך את העסקתה בשנה נוספת בתנאים זהים לתנאי העסקתה בשנה החולפת, ומכאן טענתה בדבר ההסכם לתקופה קצובה נוספת.

לא למותר לציין כי הנתבעים כולם מכחישים את הטענה לפיה כביכול בפגישה שקיימו הנתבעים הוחלט להאריך את העסקתה של התובעת בשנה נוספת והנתבע מס' 3 מכחיש את טענת התובעת כאילו מסר לתובעת על כך.

47. הנטל להוכיח את כל יסודות התביעה ברכיב זה מוטל על התובעת, ודוק, לא רק שעליה להוכיח את דבר קיומו של הסכם [לתקופה קצובה](#) כאמור, אלא שעליה להוכיח את תנאיו ובכלל זה את משך התקופה הקצובה כנטען על ידיה.

ודוק, מלכתחילה עצם קביעת הסכם עבודה לתקופה קצובה, הינה תנאי יוצא דופן בהסכמי עבודה.

עמד על כך בעבר, בית הדין הארצי לעבודה בציינו:

"בישראל נמצא כי מרבית חוזי העבודה האישיים בין אם הם נגזרים מהסכמים קיבוציים ובין אם לאו, הם חוזים לתקופה בלתי קצובה, המאפשרים לכל צד לחוזה העבודה לסיימו בכל עת, כאשר ויש ולעתים המעביד מקבל על עצמו מגבלה או סייג לשימוש בזכותו לפטר

עובד המועסק לתקופה בלתי קצובה. חוזה עבודה אישי לתקופה קצובה אשר אין בו הוראה מהתירה לצד לו לסיימו בכל עת לפני תום תוקפו, מבלי להפר את החוזה, הוא חוזה עבודה אשר יש לו תוצאות משפטיות מיוחדות ובלתי רגילות, הן מבחינת החופש המקובל להשתחרר מחוזה העבודה והן מבחינת הנטל המוטל על הצדדים לו במקרה של הפרת החוזה. משום כך יש להקפיד על כך שחוזה עבודה אישי לתקופה קצובה כאמור יהיה חד משמעי וישקף בצורה ברורה את ההסכמה המודעת של הצדדים לחוזה בדבר החובות אשר הם נוטלים על עצמם. כל ספק בענין זה יטה איפוא את הכף לכיוון היותו של חוזה העבודה חוזה לתקופה בלתי קצובה"

[ראה: [דב"ע מט/3-123 פנקס - ישקר בע"מ](#), פד"ע כ"א עמ' 343 בעמ' 346].

48. בעניינינו, מעבר לאמירה כללית לפיה הנתבע מס' 3 הודיע לה כי הוחלט להאריך את העסקתה בשנה נוספת בתנאים זהים לתנאי העסקתה בשנה החולפת, אמירה שהוכחה מכל וכל על ידי הנתבעים בכלל ועל ידי הנתבע מס' 3 בפרט - לא הוכחה התובעת כי אמנם כך הוסכם בין הצדדים, ולא כל שכן שלא הוכחה כי אכן המדובר בתנאי חד משמעי המשקף את ההסכמה המודעת של הצדדים לחוזה בדבר החובות אשר הם נוטלים על עצמם. לא זו אף זו. בהינתן כי לא נטען על ידי התובעת כי מלכתחילה הסכם העבודה שנכרת בין הצדדים היה לתקופה קצובה, לא ברור לנו על שום מה ולמה היה צורך "להאריך" את ההסכם שכאמור היה הסכם לתקופה בלתי קצובה ומנגד, מדוע היה צורך להגבילו לתקופה קצובה.

49. בנסיבות אלו, אין בידינו לקבוע כי התובעת עמדה בנטל להוכיח את קיומו של הסכם בר תוקף לתקופה קצובה, לא כל שכן שלא עמדה בנטל להוכיח את תנאיו.

משכך, אין לנו אלא לדחות את תביעת התובעת לפיצויי קיום ככל שהיא נסמכת על טענתה בדבר הפרת החוזה לתקופה קצובה.

50. באשר לתביעה לפיצויי עקב הפרת [חוק עבודת נשים](#), נזכיר כי סעיף 9(א) לחוק עבודת נשים, קובע:

"הגבלת פיטורים.
(א) לא יפטר מעביד עובדת שהיא בהריון וטרם יצאה לחופשת לידה אלא בהיתר מאת שר העבודה והרווחה, ולא יתיר השר פיטורים כאמור אם הפיטורים הם, לדעתו, בקשר להריון;..."

הואיל ובסופו של יום, אין חולק כי במועד הפיטורים התובעת היתה בהריון והואיל ואין חולק כי עבדה אצל הנתבעת 1 מעל שישה חודשים, ברי כי חל עליה סעיף 9(א) לחוק.

מכאן שהאיסור על פיטוריה של התובעת, הוא איסור מוחלט על פי החוק, כל עוד לא הותר בהיתר מאת שר העבודה או הממונה על חוק עבודת נשים במשרד העבודה (להלן - הממונה) לו הואצלה הסמכות למתן ההיתר.

ודוק, לעניין זה אין כל רלוונטיות לשאלת תום הלב של המעביד, ואף לא לשאלה האם הפיטורים היו בקשר עם ההריון אם לאו, שכן כל עוד לא ניתן היתר לפיטורי התובעת, עסקינן בפיטורים של אשה בהריון, בניגוד לחוק עבודת נשים.

לא זו ואף זו. על מנת לסבר את האוזן נוסף, כי בכל מקרה סמכותו של הממונה להתיר את פיטורים, אינה מוגבלת רק לשאלה האם הפיטורים היו בקשר להריון, אם לאו. נהפוך הוא הנכון, ככל שהפיטורים היו בקשר להריון נשללת לחלוטין סמכותו של הממונה למתן היתר ורק אם שוכנע כי הפיטורים אינם בקשר להריון קמה לו הסמכות לשקול אם להתיר את הפיטורים אם לאו, וכך נפסק בין היתר לעניין זה:

"על-פי הסעיף האמור, אם היה מפקח העבודה הראשי (אשר אליו הועברה הסמכות לפי סעיף 9(ב) האמור) בדיעה שהפיטורים הם בקשר להריונה של העובדת, אין הוא רשאי להתיר את הפיטורים. היה המפקח בדיעה כי הפיטורים אינם בקשר להריונה של העובדת, מוסמך הוא, לפי שיקול דעתו, להתירם או שלא להתירם..."

[ראה: דב"ע מט/3-131 רחל שלום - ברית התנועה הקיבוצית פד"ע כא 262].

וכן נקבע בפסק דין זה:

"מטרת החוק היא להגן על עובדת בהיריון מפני פיטורים בתקופת הריונה ובתקופת חופשת הלידה, וברוח זו יש לפרש את סעיפי החוק. לכן לאור מטרת החוק, כאשר המפקח קבע כי אין קשר בין הפיטורים להריון, מותר לו למפקח לבדוק מה היה הרקע לסכסוך שהביא לפיטורים, כדי להגן על העובדת ההרה, שאם תפוטר לא תוכל למצוא לה מקום עבודה אחר בשל הריונה".

בכל מקרה, הנטל להוכיח שהפיטורים אינם בקשר להריון, מוטל על המעביד:

"אין לפטר עובדת בהריון. הנטל הדרוש להוכיח, כי הפיטורים אינם בקשר להריון, מוטל על המעביד מבקש ההיתר."

[ראה: דב"ע שן/3-115 מאסטרו בע"מ – נועה שחם ואח', [פורסם בנבו]].

בין אם כך ובין אם כן, ברי לאור כל המבואר לעיל, כי לטענת הנתבעים לפיה פיטורי התובעת לא היו קשורים להריונה, אין כל רלוונטיות וכל משקל, עת עסקינן בפיטורי עובדת בהריון ללא היתר.

הואיל ובענייננו נדחתה בקשתם של הנתבעים להתיר את פיטוריה של התובעת בהיותה בהריון – התוצאה היא שפיטורי התובעת בעת הריונה – הינם פיטורים בניגוד לסעיף 9(א) [לחוק עבודת נשים](#).

51. סיכומם של דברים.

פיטורי התובעת בנסיבות המקרה שבנדון, בין אם נעשו בקשר להריונה ובין אם לאו - הינם פיטורי עובדת בהריון בניגוד לסעיף 9(א) [לחוק עבודת נשים](#).
ודוק, אין הנתבעים יכולים להלין על כך שלא ידעו בזמן אמת, כי יש צורך לקבל היתר לפיטורי עובדת בהריון, שכן כבר במכתבה של הגב' שרונה יעקובי- מזכירת האיגוד המקצועי מיום 19/3/01 אותו לשיטתם הם עצמם, קיבלו באותו מועד, הובהר כי בהתאם לסעיף 9(א) [לחוק עבודת נשים](#), פיטורי עובדת בהריון אסורים "אלא בהיתר של שר העבודה והרווחה".

ובאשר לסעד המגיע בגין פיטורים כאמור, הרי שלעניין זה כבר נפסק לא אחת כי פיטורים בניגוד לחוק מגן בטלים מעיקרם, ולכן זכאית היתה עובדת בהריון, שפוטרה בניגוד לחוק, להמשיך בעבודתה, ומשחדל המעביד להעסיקה, זכאית היא לפיצוי בגובה השכר שהיתה מקבלת, לו המשיכה בעבודתה בתקופה המוגנת.

[ראה: [דב"ע מח/8-3 אבנר קופל סוכנות לביטוח - עדי וייס ארלוביץ](#), פד"ע כ', 57, בעמ' 59; [דב"ע נב/3-201 ירדנה אוחיון \(ברטה\) - ביוטי סנטר נהריה](#), פד"ע כה, 150].

ביום 19/8/01 ילדה התובעת את בנה, ולפיכך היא זכאית לפיצוי בגובה השכר שהיתה מקבלת החל מיום 1/4/00 ועד ליום 18/8/01, ובסה"כ לתמורת שכר בגין ארבעה חודשים ו-18 יום.

זאת ועוד, על פי סעיף 9(ג)1 [לחוק עבודת נשים](#), נאסר על מעביד לפטר עובדת בחופשת לידה, ובמשך תקופה של ארבעים וחמישה ימים לאחר תום חופשת הלידה, ומכאן שבהיות פיטורי התובעת פיטורים בניגוד לחוק, זכאית התובעת בנוסף לפיצוי כאמור לעיל אף לתמורת אותם 45 יום כמבואר לעיל.

ודוק, בסיפא לסעיף מצוין כי "במנין ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, לא יבואו התקופות האמורות בפסקה זו", אלא שבענייננו עתרה התובעת בנוסף ובנפרד לתשלום יתרת דמי הודעה מוקדמת בגין פיטוריה.

התובעת איננה זכאית לכפל הודעה מוקדמת, ולפיכך איננו נענים לתביעתה לדמי הודעה מוקדמת במסגרת רכיב זה לכתב התביעה, ובאשר לתביעתה ליתרת דמי הודעה מוקדמת נדון להלן בהמשך פסק הדין.

52. אשר על כן, התוצאה היא שעקב פיטוריה בניגוד להוראות [חוק עבודת נשים](#), זכאית התובעת לפיצוי בגובה השכר שהיתה משתכרת עד הלידה בהיקף של ארבעה חודשים ו- 18 יום ולפיצוי בגין התקופה של 45 ימים שלאחר תום חופשת הלידה, ובסה"כ לסך הכולל של 30,500 ₪ ברוטו על פי הפירוט שלהלן:

6.1 חודשים X 5,000 ₪ ברוטו – משכורת חודשית = 30,500 ש"ח.

53. באשר לטענת הנתבעים בסיכומיהם כי התובעת לא הוכיחה שלא השתכרה בתקופה הנ"ל, נזכיר כי נטל ההוכחה להוכחת הטענה כי התובעת השתכרה או קיבלה תמורת שכר בתקופה זו - מוטל על הנתבעים.

באשר לסברת הנתבעים בסיכומיהם לפיה "אין ספק שהתובעת קיבלה תשלום בעניין מהביטוח הלאומי" לא ברור לנו על סמך מה קובעים הנתבעים שאין ספק כי בתקופה אליה התייחסנו לעיל קיבלה התובעת תשלומים מהביטוח הלאומי. זאת לא הוכח בפנינו, והנתבעים אף לא עמדו בנטל הראשוני להראות שבתקופה אליה התייחסנו לעיל, אמנם קיבלה התובעת תשלום כלשהו.

משכך אין בידינו לקבוע כי הנתבעת עמדה בנטל להראות כי מן הסכומים הנ"ל יש להפחית סכום כלשהו, ואם אמנם כטענת הנתבעים בסיכומיהם, הם ביקשו מהתובעת אסמכתאות לגבי הכנסותיה בתקופה זו אך לא נענו, שומה היה עליהם למצות את ההליכים המקדמיים בעניין זה, וכלל שלא עשו כן אין להם אלא להלין על עצמם.

54. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, אנו מחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת את הסך של 30,500 ₪ ברוטו - פיצויים בגין פיטוריה בניגוד להוראות [חוק עבודת נשים](#).

הסכום כאמור לעיל ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1/4/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

טענת הקיזוז בדבר השבת שכר התובעת לתקופה שהחל מחודש 9/00 עד 3/01

55. לטענת הנתבעים בין החודשים 9/00 ועד 3/01 לא עבדה התובעת למעשה כמעט לחלוטין ולא ביצעה כלל את מטלותיה, ולפיכך לטענתם על התובעת להשיב לידיהם את כל המשכורות

שקיבלה בתקופה הנ"ל, ולמצער, יש לקזז מכל סכום שייפסק לתובעת, אם ייפסק את שווי המשכורות ששולמו לה בגין אותה תקופה.

במסגרת תצהיר עדותו הראשית, פירט הנתבע מס' 4 את שווי המשכורות ששולמו לתובעת בתקופה זו בסך כולל של 31,625 ₪.

לטענתו, לאור המבואר בתצהירי הנתבעים, התובעת כלל לא זכאית לקבל את התמורה הנ"ל, הואיל וכלל לא עבדה וכלל לא ביצעה את המטלות שהוטלו עליה.

ומוסיפים הנתבעים וטוענים במסגרת סיכומיהם, כי הוכח מגרסת התובעת עצמה, שבמשך כחצי שנה, היא קיבלה אמנם שכר מאת הנתבעת מס' 1 אך לא עבדה כלל עבור הנתבעת באותה תקופה, וחמור מכך במשך כל אותה תקופה עבדה אצל מעביד אחר – בן זוגה לחיים במסגרת חברת אוטוטכנולוגי.

אי לכך, לשיטתם התובעת ביצעה מעשים חמורים של עובד כלפי מעבידו, וקיבלה למעשה במרמה כספים וסכומים אשר כלל לא הגיעו לה, ולפיכך יש להיעתר לתביעתם זו לקיזוז אותם סכומים מכל סכום שייפסק אם ייפסק לתובעת.

56. מנגד, טוענת התובעת כי לא מניה ולא מקצתיה, לטענתה, במשך כל תקופת עבודתה היא עבדה במסירות ונאמנות עבור הנתבעת מס' 1, בהתאם למטלות שהוטלו עליה ותחת פיקוחם של הנתבעים, ובפרט של הנתבע מס' 3. לטענתה, חילוקי הדעות שבין הנתבעים לבין עצמם באשר להצדקתה הכלכלית של המשך העסקתה, אינם מעניינה, שכן היא קיבלה את שכרה כדין כנגד עבודתה.

57. על פניו, העלאת טענה מעין זו לגבי תקופה ממושכת של כחצי שנה, במהלכה קיבל העובד מדי חודש בחודשו את שכרו, מעוררת קושי, בהינתן כי מחד זוהי אחריותו של המעביד לפקח על היקף וטיב עבודתם של עובדיו, ומאידך זוהי הפררוגטיבה של המעביד, להורות על פיטורי העובד, אם הוא סבור שאינו מבצע את עבודתו כראוי, מקל וחומר, אם הוא סבור שהעובד אינו מבצע את עבודתו כלל.

במיוחד כך בענייננו, שעה שמתוך הראיות שהוצגו בפנינו, התברר כי לפחות עד סוף חודש פברואר '01 עבדה התובעת בצמוד לנתבע מס' 3 ותחת פיקוחו.

לעניין זה העיד הנתבע מס' 3 בתצהירו, כי בתקופה שהחל מחודש ספטמבר '00 הוא עצמו עבד באותו מבנה שבו פעלה התובעת, אלא שלשיטתו הוא היה עסוק רוב הזמן בענייני

אוטוטכנולוגי, כך שלא עקב אחרי ביצוע עבודתה של התובעת עבור אלפון כרמיאל "באופן הדוק" (ראה : סעיף 10(א) לתצהירו).

באותה נשימה הוא ממשיך בסעיף 10 (ב) לתצהירו וטוען :

"טדי סייבל השקיעה רבות ממירצה ומזמנה עבור קידום ענייניה של אוטוטכנולוגי ראה לעניין זה התייחסותי בהמשך לנושא החופשות", ואמנם בהמשך תצהירו, צירף הנתבע מס' 3 צילומים מתוך יומנו (ראה : **נספח לא** לתצהיר הנתבעים) ובהם נקובות פגישות שקיים הוא עצמו במהלך החודשים מאי 2000 עד ינואר 2001 בעניינה של אוטוטכנולוגי, ולגבין טען כי התובעת הצטרפה לפגישות אלו.

להזכיר הנתבע מס' 3, איננו גורם זר לנתבעת מס' 1, אלא הוא אחד מבעליה ומנהליה המופקד על מערך השיווק, המכירות והגביה בנתבעת מס' 1 והממונה הישיר על התובעת.

הנה כי כן, אם אמנם לשיטתו, התובעת הצטרפה אליו לפגישות בענייני אוטוטכנולוגי, הרי שלמצער, עשתה כן באישורו ובידיעתו של הגורם המוסמך מטעם הנתבעת מס' 1 לפקח על עבודתה.

ובאשר לטענת הנתבע מס' 3 בתצהירו, לפיה לא עקב אחרי ביצוע עבודתה של התובעת עבור אלפון כרמיאל "באופן הדוק", הרי שכאשר נשאל לעניין זה בחקירתו הנגדית בפנינו השיב : **"לשאלתך, אם היה לי פיקוח או בקרה על העבודה של התובעת אני משיב שבאופן כללי כן, היינו מדברים פעם ביום לפחות"** (ראה : עדותו בעמ' 33 לפרוטוקול ש' : 7-8).

58. התובעת מצידה העידה בתצהירה (ראה : סעיפים 16-17 לתצהירה) , כי עבדה אצל אלפון כרמיאל לשביעות רצון מנהליה עד למועד קבלת הודעת הפיטורים. לטענתה, היא עבדה במרץ רב והשקיעה שעות עבודה רבות מעבר ל- 8 שעות עבודה ביום, לקידום עסקיה של אלפון כרמיאל, והביאה לכך שמספר המפרסמים במדריך גדל מ- 108 מפרסמים שנה קודם לכן, ל- 234 מפרסמים, כך שגם מכירות החברה גדלו בהתאם.

לא זו אף זו, אלא שלטענתה גם לאחר השלמת הפקתו של המדריך, היא ביצעה את המשימות שהוטלו עליה במלואן, במקצועיות, בחריצות ולשביעות רצונם של מנהלי הנתבעת, ובכלל זה עסקה בהפצתו של המדריך לכ- 20,000 בתי אב בכרמיאל וביישובי הסביבה וכל הכרוך בכך, לרבות חלוקה ידנית של המדריך, ענתה לטלפונים שהגיעו למשרד, דאגה לשמור על קשר עם המפרסמים, ביצעה את העבודות המשרדיות הדרושות, לרבות טיפול בהנהלת חשבונות, טיפלה בפניות ובתלונות של מפרסמים, הכינה מאגר מידע חדש, לאחר שהמאגר המקורי נגנב, וטיפלה בגביית חובות מפרסמים שנותרו, לרבות חובות בגין עסקאות של סוכנים אחרים שלא השלימו את עבודתם.

בנוסף, צירפה התובעת לתצהירה דוגמאות של מסמכים לעניין ביצוע האמור לעיל (ראה):
נספחים ח-יב לתצהירה).

אלא שלעניין זה מלינים הנתבעים על כך שהתובעת העלימה מעיניהם כי במשך כל אותה תקופה עבדה למעשה עבור חברת אוטוטכנולוגי שבבעלות בן זוגה לחיים.

האמנם?

להזכיר, אוטוטכנולוגי היתה בבעלות בן זוגה לחיים של התובעת ובעלות הנתבע מס' 3, ואמנם לעניין זה, העיד הנתבע מס' 3 בתצהירו ובחקירתו בפנינו, כי הוא עצמו עסק במקביל לתפקידו בנתבעת מס' 1 גם בענייני אוטוטכנולוגי, ובאשר להיקף העיסוק, העיד:
**"לשאלתך, באשר לחלוקת הזמן שלי בין העיסוק באלפון כרמיאל ושאר העסקים שהיו לי באותה תקופה אני מעריך שבאלפון כרמיאל השקעתי כ- 15% מהזמן. לאוטו טכנולוגי משהו כמו 75% מהזמן.
לשאלתך, אני מניח שהשותפים שלי ידעו על הזמן שאני משקיע משום שמה שבדקנו זה לא זמן אלא תוצאות"** (ראה: עדותו בעמ' 35 לפרוטוקול ש': 13-17).

וכאשר נשאל על הסיבות להעברת משרד הנתבעת מס' 1 למבנה של חברת אוטוטכנולוגי העיד באלו המילים ממש:

"לשאלתך, למה עברנו למבנה ששכרנו אצל אוטוטכנולוגי אני משיב שהיו לכך כמה סיבות. מכיוון שאני הייתי בעלים באוטוטכנולוגי הערכנו שהשטח הנדרש עבור משרדים של אלפון כרמיאל הם לא כך גדולים כמו שהיה לנו במבנה השכור, וב' שעלות השכירות תהיה יותר נמוכה. וג' שהדבר יאפשר לתובעת לעבוד גם באוטוטכנולוגי אם המשרדים יהיו באותו מבנה בסמיכות אחד לשני". (ראה: עדותו בעמ' 33 לפרוטוקול ש': 13-16) (ההדגשה הוספה - א.ר.ק.).

ולהסרת כל ספק הוסיף בהמשך:

**"לשאלתך, המעבר לבנין של אוטוטכנולוגי נעשה בידיעתם והסכמתם של השותפים, בוודאי.
לשאלתך, מה היו הפרטים שעדכנתי את השותפים שלי לקראת המעבר אני משיב, שהצעתם להם לעבור למשרדים באזור שיהיה יותר זול ויותר נוח וזה נראה להם סביר"**. (ראה: עדותו בעמ' 33 לפרוטוקול ש': 23-25).

הנה כי כן, מקום בו התברר כי אחד השיקולים להעברת משרדי הנתבעת למבנה של אוטוטכנולוגי, היה על מנת לאפשר לתובעת לעבוד במקביל גם באוטוטכנולוגי, אין הנתבעים (לא כל שכן הנתבע מס' 3) יכולים להלין על עיסוקה זה של הנתבעת, ולמצער אין הם יכולים לטעון כי נושא עיסוקה של התובעת עבור אוטוטכנולוגי, נודע להם במפתיע.

59. לא זו אף זו.

בדוננו בהיקף עבודתה של התובעת בתקופה שהחל מחודש ספטמבר 2000 ועד לחודש מרץ 2001, יש לבחון את הדברים, לאור שאר הנסיבות הרלוונטיות לענייננו, כפי שהתבררו במהלך ניהול התביעה.

כך, מלכתחילה, מתוך גרסאות שני הצדדים בפנינו, התברר כי העיסוק האינטנסיבי בהפקת המדריך לשנת 2000/2001 הסתיים בחודש 9/00, ללמדך, שעם הוצאתו לאור של המדריך, חל שינוי משמעותי בהיקף העבודה והיקף המטלות שהוטלו על התובעת.

בשלב זה עמדה בפני הנתבעים האפשרות מחד לפטר את התובעת, ולקוות כי לקראת הפקת המדריך לשנה הבאה, תהיה התובעת זמינה לשוב ולהשתלב בעבודה, ומאידך, להמשיך בהעסקתה של התובעת.

ואמנם במסגרת תצהיר עדותו הרשאית עמד הנתבע מס' 4 על הדילמה הנ"ל, עת הצהיר: בסעיף 7 (ב) לתצהירו:

"ביום 14.9.00 התקיימה פגישה בין מר נדב יעקב, מר רפי נוי וביני. באותה שיחה אמרנו נדב יעקב ואני למר רפי נוי כי אנו סבורים שעל אלפון כרמיאל להפסיק להעסיק את הגב' טדי סייבל. למעשה לא הייתה כל הצדקה כלכלית בהמשך העסקתה של הגב' סייבל. חששנו גם כי אם תמשיך החברה להעסיק את הגב' סייבל בסופו של דבר לא תוכל כלל להמשיך לשלם לה את משכורתיה – שכן עם סיום שלב המכירות לא היו עוד הכנסות כלשהן לחברה".

ובחקירתו הנגדית בפנינו חזר על הדברים, כדלקמן:

"לשאלתך, ישבנו באותה ישיבה ויעקב ואני טענו שצריך לפטר את התובע הואיל והפקת המדריך הסתיימה ואין כל עבודה שצריך לבצעה עד להוצאת המדריך הבא" (ראו: עדותו בעמ' 39 לפרוטוקול ש' : 8-9).

בין אם כך ובין אם כן, למרות הספק בדבר ההצדקה הכלכלית שבהמשך העסקתה של התובעת, כמו גם החשש שכלל לא יוכלו לעמוד בתשלום שכרה, ממשיך הנתבע מס' 4 בסעיפים 7 (ג) - (ד) לתצהירו, ומעיד כי:

"רפי נוי סבר שכדאי להמשיך בהעסקתה של הגב' סייבל. השיקול של רפי היה שיקול של העסקה שנתית. הוא אמר שמדובר בעלות של 60,000 ₪ לשנה, ושווה להמשיך להעסיקה על מנת שתמשיך לעבוד ותדאג להכנה ראויה וטובה לקראת הפקת מדריך נוסף בהמשך. לבסוף, הוחלט כי אלפון כרמיאל תמשיך בכל זאת להעסיק את גב' סייבל. גב' סייבל הצטרפה לשיחה.

הוסכם כי טדי תמשיך לעבוד על פי תוכנית עבודה ברורה, ובין היתר תבצע:

(1) בנייה של תוכנית עבודה עבור כל סוכן מכירות – הכנת תיק עבודה לכל סוכן, עם רשימת לקוחות שהוא אמור לפגוש, תוך הקפדה על כך שכל סוכן ימשיך לעבוד עם לקוחות עימם עבד בעבר על מנת לנצל יתרונות הקשר האישי, וכן תוך פילוח השוק הפוטנציאלי על פי סוגי המקצועות והתאמת סוכנים לסוגי מקצועות, כך שתהיה התמקצעות של הסוכנים בתחומים מסוימים.

(2) לצורך בניית תוכניות העבודה היה על הגב' סייבל להשתמש במאגר הנתונים שאמור היה להיות בתוכנת ה-Follow up של אלפון כרמיאל וכן לעקוב אחר הפרסומים בכלי התקשורת השונים.

(3) טיפול בחלוקת מדריך הטלפונים.

- (4) הכנת מאגר נתונים ממוחשב.
- (5) מתן מענה לטלפונים.
- (6) שמירה על קשר עם המפרסמים.
- (7) עבודה משרדית מול הנהלת חשבונות.
- (8) גביית חובות"

גם בחקירתו הנגדית בפנינו העיד לעניין זה:

"... רפי טען שיש עבודת הכנה מרובה שצריך לבצע אותה ואז הגענו להסכמה ולהגדרה מפורטת של תוכנית העבודה, ובינינו התנינו את המשך העסקתה של התובעת בביצוע תוכנית העבודה הזאת. לשאלת בית הדין, התובעת לא נכחה בישיבה זו למרות שהיא שהתה במשרד. אני אבקש לתקן הוויכוח בין בעלי המניות לגבי המשך העסקתה של התובעת התקיים מבלי שהתובעת תשמע. לאחר מכן קראנו לה להצטרף לישיבה ופירטנו בפניה מה הם המטלות שלה" (ראה: עדותו 39 בעמ' לפרוטוקול ש' : 14-9).

אישור לדברים נמצא גם בתצהירו של הנתבע מס' 3 שהעיד בסעיף 9(ג) לתצהירו:

"אני, שכאמור הייתה לי היכרות קודמת עם גב' סייבל והייתי מקושר עם חברה לחיים, אמרתי שאני חושב שכדאי להמשיך בהעסקתה לצורך הכנה ראויה לקראת הוצאת המדריך בשנה הבאה. לבסוף, הוחלט כי אלפון כרמיאל תמשיך בכל זאת להעסיק את גב' סייבל. לאחר שגב' סייבל הצטרפה לשיחה נקבעו באופן ברור המשימות בהן תצטרף לעמוד, כמפורט בתצהירים של מר יורם טהור ומר נדב יעקב".

הנה כי כן, ברי מתוך גרסת הנתבעים עצמם כי חלה הפחתה משמעותית בהיקף העבודה של התובעת לתקופה זו, ואף חל שינוי מהותי בעבודה עד שנדרש להגדיר מחדש את המטלות שיוטלו עליה.

ודוק, בכל הנוגע למהות המטלות, כנטען בתצהירו של הנתבע מס' 4, הרי שבמסגרת חקירתו הנגדית אישר הנתבע בפנינו, כי:

"לשאלתך, אין מסמך שמדבר על הנושא הזה" (ראה: עדותו בעמ' 39 לפרוטוקול ש' : 15), כך שכל בפנינו הוא דברי הנתבעים בדיעבד באשר מטלות שהוטלו על התובעת.

בנסיבות אלו בהן מלכתחילה, לא היה ברור שתימצא תעסוקה לתובעת בכלל, וכאשר ברור היה שממילא אין המדובר בהיקף או סוג העסקה זהה להיקף ההעסקה בתקופת הפקת המדריך ושלב המכירות - טענות הנתבעים שבנדון, בדבר עיסוקיה הנוספים של התובעת עבור חברת אוטוטכנולוגי, נשמעות מקוממות, בפרט כך שעה שהוכח בפנינו מדברי הנתבע מס' 3 כי הדבר היה על דעת כל השותפים.

60. ואמנם לעניין זה, כאשר נשאלה התובעת בחקירתה הנגדית בפנינו, על היקף עבודתה בנתבעת

מס' 1 השיבה:

"לשאלתך, לא בכל החודשים עבדתי מעל 8 שעות ביום, מדובר רק בחודשים של המכירות, דהיינו מרץ עד אוגוסט כולל. לגבי שאר החודשים אני מעריכה שפחות מ- 8 שעות, בין 5 ל- 7 שעות, זה גם היה גמיש" (ראה: עדותה בעמ' 21 לפרוטוקול ש' : 13-15).

ובהמשך, כאשר עומתה עם הפרופוזיציה לפיה כלל לא עבדה עבור אוטוטכנולוגי בתקופה זו, השיבה נכוחה:

"לשאלתך, בתקופה שמספטמבר 2000 עד מרץ 2001 זה לא נכון שלא עשיתי שום דבר עבור אוטו טכנולוגי, אני עשיתי" (ראה: עדותה בעמ' 22 לפרוטוקול ש' : 15-14).

אם כי ציינה:

לשאלתך, כשעשיתי עבודות עבור אוטו טכנולוגי, זה היה רעיון של רפי ובהרשאתו. (ראה: בעמ' 29 לפרוטוקול ש' : 22).

ובהמשך העידה בכנות:

"לשאלתך, לא הייתי אומרת שחלק עיקרי היה באוטו טכנולוגי, זה היה 50% באוטו טכנולוגי ו- 50% במידע פון, קשה לי לכמת את זה בדיוק במספרים, עבדתי במידע פון וגם סייעתי באוטו טכנולוגי, לפעמים העיסוק באוטו טכנולוגי היה ימים שלמים, לפעמים שעה פה ושעה שם וזה במשך כחצי שנה מספטמבר עד מרץ" (ראה: עדותה בעמ' 23 לפרוטוקול ש' : 1-5).

הנה כי כן, התובעת העידה בכנות כי בחודשים אלו השקיעה מחצית מזמנה בעבודה עבור אוטוטכנולוגי, ומחצית מזמנה בין 5 ל- 7 שעות ליום עבור הנתבעת מס' 1, ודוק, בנסיבות העניין, ולאור אשר התברר בפנינו מתוך עדות הנתבע מס' 3, אמינה עלינו גרסתה כי עסקה כן לא רק בהרשאתו, אלא גם ביוזמתו של הנתבע מס' 3.

הנה כי כן, אף מטעם זה, אין כל יסוד לטענות הנתבעים בדבר קבלת כספים במרמה כביכול על ידי התובעת בתקופה זו.

מכל מקום, אם סברו הנתבעים, כי בשל השינוי בהיקף עבודתה של התובעת בנתבעת מס' 1 יש מקום להפחית משכרה, שומה היה למצער להעלות אפשרות זו, לא כל שכן לדון עימה באפשרות זו.

העובדה שהנתבעים אשר בידיהם היה הפיקוח על עבודתה של התובעת והם האחראים לתשלום משכורתה, שתקו במשך תקופה כה ממושכת והמשיכו לשלם את שכרה הרגיל של התובעת, מבלי לדרוש ממנה בזמן אמת לדווח על פעולותיה, היא הנותנת כי לא מצאו מתום בזמן אמת בעבודתה של התובעת, למעט המחלוקת בינם לבין עצמם, האם העסקתה של התובעת, כדאית מבחינה כלכלית.

ואמנם, לעניין זה העיד הנתבע מס' 4 בחקירתו הנגדית בפנינו:

"לשאלתך, באשר לנושא המשכורות זה לא עבר תחתי באופן בלעדי, כל בעלי המניות טיפלנו בכך כאשר מלכתחילה היו בינינו חילוקי דיעות לגבי שכר העבודה ותשלומי. החתימה על השיקים של השכר מהווה בעצם פשרה בין בעלי המניות באשר לגובה השכר" (ראה: עדותו בעמ' 36 לפרוטוקול ש' : 7-9).

ללמדך, כי הטרוניה האמיתית של הנתבעים בנושא זה, היא טרונייתם של הנתבעים 4-5 כנגד הנתבע מס' 3, אשר שידל אותם לשיטתם, להמשיך ולהעסיק את התובעת, הגם שלדעתם מרא ובדיעבד היתה הצדקה כלכלית לעשות כן.

61. סיכומם של דברים.

לאור כל המבואר לעיל אין לנו אלא לדחות מכל וכל את דרישתם המקוממת של הנתבעים להשבת שכר עבודתה של התובעת לתקופה שהחל מחודש ספטמבר 2000 ועד לתום עבודתה.

לא למותר לציין, כי לאור הראיות שבפנינו, שוכנענו כי כל כולה של טענה זו היא בגדר "חוכמה שלאחר מעשה", ללא כל יסוד או בסיס, אשר הועלתה בדיעבד כמשקל נגד לתביעת התובעת לתשלום זכויותיה לאחר שפוטרה מעבודתה בהיותה בהריון.

לא זו ואף זו, אלא שלאור קביעותינו לעיל, ברי כי דין טענתם של הנתבעים, לפיה כביכול התובעת נהגה כלפי הנתבעת או כלפיהם בחוסר תום לב - להידחות. לא כל שכן שדין טענתם לפיה כביכול התובעת קיבלה כספים במרמה מאת הנתבעת מס' 1 - להדחות מכל וכל.

התביעה לפיצויי פיטורים

62. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום פיצויי פיטורים, בגין פיטוריה מעבודתה באלפון כרמיאל, בסך של 10,000 בגין שתי שנות עבודה כאילו קוים איתה הסכם העבודה לתקופה קצובה למשך שנתיים, ולחילופין, כאילו נכנסו הפיטורים לתוקף בתום תקופת המגן שאף היא עולה כדי שנתיים.

63. מנגד, טענו הנתבעים בתצהיריהם, כי התובעת אינה זכאית לפיצויי פיטורים הואיל ולא השלימה שנת עבודה מלאה בנתבעת מס' 1, והלכה למעשה הפסיקה לעבוד עבור הנתבעת מס' 1 כבר בחודש ספטמבר 2000.

יתרה מכך, לשיטתם למרות שלא ביצעה כל עבודה עבור הנתבעת מס' 1 אלא ביצעה עבודה עבור חברת אוטוטכנולוגי שבבעלות בן זוגה, המשיכה התובעת לקבל את משכורותיה מהנתבעת מס' 1 בחוסר תום לב מוחלט ובניגוד לחובותיה כעובדת.

אי לכך, לטענתם, אפילו היתה משלימה את תקופת האכשרה של שנה אחת כמתחייב מהוראות החוק, הרי שנסיבות פיטוריה שבנדון, הצדיקו פיטורים ללא פיצויים או בפיצויים חלקים בלבד, על פי שיקול דעת בית הדין.

64. בכל הנוגע לטענת הנתבעים לפיה התובעת לא השלימה תקופת אכשרה המזכה אותה בפיצויי פיטורים - ברי לאור קביעותינו לעיל באשר למועד תחילת עבודתה של התובעת באלפון כרמיאל, כי התובעת עבדה כ- 13 חודשים באלפון כרמיאל ומכאן שהשלימה תקופת אכשרה המזכה אותה בפיצויי פיטורים עקב פיטוריה.

ובאשר לטענת הנתבעים לגופם של דברים, לפיה בנסיבות העניין התקיימו הנסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים מאת התובעת, יש לזכור כי על פי החוק, הכלל הוא שפיטורי עובד שהשלים שנת עבודה אצל מעבידו, מזכים בפיצויי פיטורים. החרג לכלל זה, מצוי בסעיפים 16-17 [לחוק פיצויי פיטורים](#), אשר קובעים כדלקמן:

16. לא יהיה עובד זכאי לפיצויים או יהיה זכאי לפיצויים חלקיים בלבד, הכל לפי הענין, אם פוטר בנסיבות, שעל פי הסכם קיבוצי החל על המעביד והעובד - ובאין הסכם כזה, על פי ההסכם הקיבוצי החל על המספר הגדול ביותר של העובדים באותו ענף - מצדיקות פיטורים ללא-פיצויים או בפיצויים חלקיים בלבד.

17. בענף העבודה שאין בו הסכם קיבוצי, רשאי בית הדין האזורי לעבודה לקבוע שפיטוריו של עובד היו בנסיבות המצדיקות פיטורים ללא-פיצויים או בפיצויים חלקיים שיקבע; בדונו בענין זה יונחה בית הדין האזורי לעבודה על פי הכללים שבהסכם הקיבוצי החל על המספר הגדול ביותר של עובדים."

בהינתן כי סעיפים 16-17 [לחוק פיצויי פיטורים](#) דנים [בחרג לכלל](#) הקובע זכאות לפיצויי פיטורים עקב פיטורים - הרי שהלכה פסוקה היא שעל הטוען לקיום יוצא מהכלל, מוטל נטל ההוכחה להראות כי התקיים התנאי לסטייה מהכלל - היינו, כי הנטל להוכיח קיומן של נסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים, מוטל על המעביד [ראה: [דב"ע ל/3-6 אליהו שמואלי ואח' - שושנה שרייר](#), עבודה ארצי, כרך ג (1), 162; [דב"ע שו/3-119 עיתונות מקומית בע"מ - אשר בן עמי פד"ע כ"ב, 303](#)].

65. ומן הכלל לענייננו, די לעיין במכתב הפיטורים שנשלח לתובעת, כדי להיווכח שבמכתב זה אין כל התייחסות לעילת הפיטורים הנטענת בדיעבד על ידי הנתבעים.

לא זו ואף זו, אלא שלגופם של דברים, ולאור קביעותינו לעיל בפרק ה' בתביעת הנתבעת לקיזוז שכר שקיבלה התובעת ביתר לטענתם – ברי כי הנתבעים לא עמדו בנטל המוטל עליהם להוכיח כי בנסיבות המקרה שבנדון התקיימו הנסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים מהתובעת, בחלקם, לא כל שכן במלואם.

66. אשר על כן התוצאה היא שבגין פיטוריה מהנתבעת זכאית התובעת לפיצויי פיטורים.

באשר לשיעורם של אלה, הרי שכאמור, התובעת עותרת לחיוב הנתבעת בתשלום פיצויי פיטורים בסך של 10,000 מחושבים לפי שתי שנות עבודה כאילו קיים איתה הסכם העבודה לתקופה קצובה למשך שנתיים, ולחילופין, כאילו נכנסו הפיטורים לתוקף בתום תקופת המגן שאף היא עולה כדי שנתיים.

67. אין בידינו לקבל את תחשיבה זה של התובעת בכל הנוגע למשך התקופה המזכה בפיצויי פיטורים.

כך, ובכל הנוגע לעתירתה של התובעת לחשב את תקופת העבודה על פי משך התקופה שעד לתום תקופת החוזה לתקופה קצובה, הרי משדחינו את טענת התובעת בדבר קיומו של חוזה לתקופה קצובה, אין לנו אלא לדחות את עתירתה לחישוב משך עבודתה לצורך פיצויי פיטורים בהתאם למועד תום תקופת החוזה לתקופה קצובה.

ובאשר לעתירה לחשב את משך התקופה לפי מועד תום התקופה המוגנת על פי [חוק עבודת נשים](#), הרי שפיצויי פיטורים משולמים בגין תקופת עבודתו של העובד בפעל אצל מעבידו. משפסקנו לתובעת פיצויי על פיטוריה בניגוד להוראות [חוק עבודת נשים](#) בשווי המשכורות שהיתה משתכרת עד לתום התקופה המוגנת על פי חוק, לא קבענו כי התובעת עבדה במהלך תקופה זו בנתבעת, ומשכך אין בידינו לקחת בחשבון תקופה זו לצורך חישוב פיצויי הפיטורים המגיעים לתובעת בגין תקופת עבודתה בנתבעת מס' 1.

אי לכך, ולאור קביעותינו לעיל בעניין מועד תחילת עבודתה של התובעת בנתבעת התוצאה שמשך התקופה שיש לקחת בחשבון לצורך חישוב פיצויי פיטורים, הוא תקופת עבודתה של התובעת בנתבעת בפעל, החל מיום 1/3/00 ועד ליום 30/3/01.

באשר לשווי המשכורת הקובעת, הרי שלעניין זה לא היה חולק בין הצדדים, כי משכורתה הקובעת של התובעת עמדה על סך של 5,000 ₪.

אי לכך, ולאור קביעותינו לעיל, התוצאה היא שעל הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת פיצויי פטורים בסך של = 5,417 ₪, שם על פי הפירוט שלהלן:

5,000 ₪ משכורת קובעת X 13 חודשי עבודה = 5,417 ₪.

באשר לעתירת התובעת לחיוב הנתבעת בתשלום פיצויי הלנת פיצויי פטורים, לאור המחלוקות שבין הצדדים, בשאלת עצם הזכות לפיצויי פטורים, אנו מפחיתים את פיצויי ההלנה לשיעור של הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

התביעה ליתרת הודעה מוקדמת

68. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום יתרת דמי הודעה מוקדמת שוות ערך לשכר עבודה של חצי חודש ובסה"כ לסך של 2,500 ₪ ברוטו, בתוספת פיצויי הלנה מיום 10/4/01 ועד למועד התשלום בפועל.

לטענתה היא עבדה באלפון כרמיאל למעלה משנה ועל כן היא זכאית להודעה מוקדמת בהיקף של חודש ימים, ולחילופין לחלף הודעה מוקדמת שווה ערך לשכר עבודה של חודש ימים.

בהתחשב במועד מתן הודעת הפטורין – 15/3/01 ובכפוף לכך, שמלוא התשלום עפ"י תלוש המשכורת לחודש מרץ 2001 ישולם לה בפועל, טוענת התובעת כי יש לזקוף את מחצית הסכום שנקוב בתלוש זה על חשבון הודעה מוקדמת, כך שהיא זכאית ליתרת ההודעה המוקדמת בהיקף של חצי חודש ובסך כולל של 2,500 ₪.

69. לטענת הנתבעים מנגד, אין התובעת זכאית לתמורת הודעה מוקדמת, לאור נסיבות סיום עבודתה.

70. סעיף 2 ל [חוק הודעה מוקדמת לפטורים ולהתפטרות](#), התשס"א-2001 (להלן - חוק הודעה מוקדמת) שכותרתו: "חובה ליתן הודעה מוקדמת לפטורים ולהתפטרות", קובע כי: **"א. מעביד המבקש לפטר עובד ייתן לו הודעה מוקדמת לפטורים, לפי הוראות חוק זה"**.

ב. "עובד המבקש להתפטר מעבודתו ייתן למעבידו הודעה מוקדמת להתפטרות, לפי הוראות חוק זה".

בהמשך קובע סעיף 10 לחוק אשר כותרתו: "פיטורים והתפטרות בלא מתן הודעה מוקדמת", באופן הדדי, כי:

10. הוראות סעיפים 2 עד 7 לא יחולו -

(1) על עובד בנסיבות מיוחדות שעקב קיומן אין לדרוש ממנו כי יעבוד בתקופת ההודעה המוקדמת הקבועה בחוק זה; שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת ובהתייעצות עם ארגוני עובדים וארגוני מעבידים שלדעתו הם יציגים, נסיבות מיוחדות שעקב קיומן אין לדרוש מהעובד כי יעבוד בתקופת ההודעה המוקדמת;

(2) על מעביד, בנסיבות שבהן העובד שפוטר אינו זכאי לפיצויים, על פי הוראות סעיפים 16 או 17 לחוק פיצויי פיטורים, או על פי החלטת בית דין למשמעת אשר הורה על פיטורים בלא פיצויים מכוח הוראות חיקוק הקובע שיפוט משמעתית."

71. משדחינו כאמור לעיל את טענת הנתבעים בדבר התקיימותן של נסיבות המצדיקות פיטורים תוך שלילת פיצויי פיטורים, ברי כי אף לא התקיימו התנאים לשלילת הודעה מוקדמת מהתובעת.

אי לכך, זכאית התובעת על פי דין להודעה מוקדמת.

72. באשר למשך תקופת ההודעה המוקדמת, הרי שסעיף 3 (3) לחוק הודעה מוקדמת קובע:

"עובד במשכורת זכאי להודעה מוקדמת לפיטורים, כמפורט להלן:
(1) במהלך ששת חודשי עבודתו הראשונים - של יום אחד בשל כל חודש עבודה;
(2) במהלך התקופה החל בחודש השביעי לעבודתו עד תום שנת עבודתו הראשונה - של 6 ימים, בתוספת של יומיים וחצי בשל כל חודש עבודה בתקופה האמורה;
(3) לאחר שנת עבודתו הראשונה - של חודש ימים."

זאת ועוד, סעיף 7(א) לחוק הודעה מוקדמת קובע לגבי התוצאות של אי מתן הודעה מוקדמת, כי:

"מעביד שפיטר עובד ולא נתן לו הודעה מוקדמת לפיטורים כאמור בחוק זה, ישלם לעובדו פיצוי בסכום השווה לשכרו הרגיל בעד התקופה שלגביה לא ניתנה ההודעה המוקדמת."

73. משקבענו כאמור, כי התובעת הועסקה החל מחודש מרץ 2000 בנתבעת, ברי כי במועד מתן הודעת הפיטורים – 15/3/01 השלימה התובעת שנת עבודה בנתבעת מס' 1, ומכאן שהיתה זכאית להודעה מוקדמת של חודש ימים.

כמבואר לעיל, לתובעת ניתנה הודעה מוקדמת של חצי חודש בלבד עד לסוף חודש מרץ 2001, וכאמור בגין תקופה זו חייבנו את הנתבעת מס' 1 בתשלום מלוא שכרה של התובעת לחודש מרץ 2001.

מכאן שהתובעת זכאית לפיצוי בגין יתרת הודעה מוקדמת בשווי של חצי חודש בעד התקופה שלגביה לא ניתנה ההודעה המוקדמת.

אי לכך, אנו מחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת פיצוי בגין יתרת תקופת ההודעה המוקדמת בסך של 2,500 ₪ ברוטו.

הואיל ואין המדובר בתשלום שכר עבודה בפעל, ברי כי אין הסכום נושא זכות לפיצויי הלנת שכר, ומשכך אין לנו אלא לדחות את תביעתה של התובעת לפיצויי הלנה בגין רכיב זה ואנו מורים כי הסכום ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1/4/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

התביעה לפדיון חופשה

74. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום פדיון דמי חופשה שנתית בסך 5,800 ₪ כאילו הוסיפה ועבדה אצל הנתבעת עד לתום תקופת המגן, ולחילופין, לתשלום הסך של 3,000 ₪ בגין תקופת עבודתה בפועל אצל אלפון כרמיאל מיום 1/2/00 ועד ליום 31/1/03.

75. נקדים ונבהיר כי הזכאות לחופשה שנתית וכפעל יוצא מכך לפדיון חופשה שנתית היא בגין ימי עבודה בפעל.

הגם שכאמור לעיל פסקנו לזכות התובעת פיצוי בגין פיטוריה בניגוד ל [חוק עבודת נשים](#) בשווי חודשי העבודה שעד לתום התקופה המוגנת על פי חוק, אין התובעת זכאית לדמי חופשה בגין תקופה בה לא עבדה וכפעל יוצא מכך, ברי כי אינה זכאית לפדיון חופשה בגין ימים אלו.

משכך הם פני הדברים, אין לנו אלא לדחות את תביעתה של התובעת לפדיון חופשה בגין ימי חופשה שמעבר לימי החופשה שצברה בתקופת עבודתה בפעל.

75. ובאשר לפדיון החופשה בגין תקופת עבודתה של התובעת בפעל, הרי לשעניין זה טוענים הנתבעים כי התובעת אינה זכאית לפדיון חופשה, הואיל ולטענתם במשך תקופת עבודתה בנתבעת, היו ימים בהם נעדרה התובעת מעבודתה באלפון כרמיאל, עקב עיסוקיה באוטונומולוגי, אך לא דיווחה עליהם כימי חופשה, הגם שקיבלה בגינם שכר.

אי לכך, לשיטתם, לא רק שהתובעת אינה זכאית לפדיון חופשה, שכן ניצלה את כל ימי החופשה שעמדו לרשותה, אלא שמאי דיווחה על אותם ימי חופשה כאמור, יש אך כדי ללמד על חוסר תום ליבה של התובעת, כטענת הנתבעים.

76. הנתבעים לא הציגו בפנינו פנקס חופשה בעניינה של התובעת, אך לביסוס טענת הנתבעים ברכיב זה, צירף הנתבע מס' 3 צילומים מתוך יומנו (ראה: [נספח לא](#) לתצהיר הנתבעים) ובהם נקובות פגישות שקיים הוא עצמו במהלך החודשים מאי 2000 עד ינואר 2001 בעניינה של

אוטוטכנולוגי, מהם מבקשים הנתבעים ללמוד כי באותם מועדים נעדרה התובעת מעבודתה באלפון כרמיאל, שכן נכחה באותן פגישות.

דא עקא שעיון ברישומים אלה, אינו כולל כל התייחסות אל התובעת באופן שניתן ללמוד ממנו כי התובעת נכחה באותן פגישות.

לא זו ואף זו, אלא שאפילו אם היו הנתבעים מוכיחים כי התובעת נכחה באותן פגישות ואפילו היו מוכיחים כי המדובר בפגישות לטובת אוטוטכנולוגי, עדיין אין בכך כדי לקבוע כי מדובר בימי חופשה שנוצלו על ידי התובעת.

להזכיר, אם נכחה התובעת באותן פגישות (דבר שכאמור לא הוכח), הרי שהיה זה, אף לשיטת הנתבעים עצמם, ביחד עם נציג המעבידה, הנתבע מס' 3.

כפי שבואר לעיל, בנסיבות אלו בהן אם נעדרה התובעת מהעבודה (וכאמור זאת לא הוכח) הרי שהיה זה באישור ועל דעת המעבידה, ואין המעבידה יכולה להחליט בדיעבד, כי ההיעדרות היא שלא ברשות.

משכך, אין לנו אלא לדחות את טענותיהם אלו של הנתבעים ככל שהן מתייחסות לניצול ימי חופשה בנתבעת מס' 1, על דרך של הצטרפות לנתבע מס' 3 לפגישות בעניין אוטוטכנולוגי.

77. להזכיר, על פי הוראות [חוק חופשה שנתית](#), זוהי חובתו של המעביד לנהל פנקס חופשה כהגדרתו בסעיף 26 לחוק חופשה שנתית, ודוק [תקנות חופשה שנתית](#) (פנקס-חופשה), התשי"ז-1957 (להלן – התקנות), קובעות בדיוק כיצד ינוהל פנקס חופשה. כך, על פי התקנות, יש לנהל לגבי כל עובד, רישום שיכלול את פרטיו המלאים, את מועד החופשה שניתנה, את דמי-החופשה ששולמו ותאריך התשלום, את התאריך בו חדל העובד לעבוד, ואת פדיון-החופשה ששולם ותאריך התשלום.

יתרה מכך, הלכה פסוקה היא שהמעביד הוא אשר חייב לתת את החופשה, ומכוח חובתו לפי סעיף 26 לחוק לנהל פנקס חופשה, הוא אשר חייב לדעת ולהוכיח אם וכמה ימי חופשה קיבל העובד בפועל. כאשר מוכיח העובד את תקופת עבודתו, עובר נטל ההוכחה על המעביד להראות שאמנם נתן לעובד את ימי החופשה המגיעים לו לפי הדין [ראה: [זב"ע לד/3-17](#) [רפאל אברג'יל - קורט אנסבך, פד"ע ה', עמ' 253](#) והאסמכתאות שם].

בענייננו, מעבר לטענה בדבר ניצול ימי חופשה בנתבעת מס' 1, על דרך של הצטרפות לנתבע מס' 3 לפגישות בעניין אוטוטכנולוגי, טענה אותה דחינו כאמור לעיל, מכל וכל, לא רק

שהנתבעים לא הציגו פנקס חופשה לתקופת עבודתה של התובעת בנתבעת, אלא שאף לא טענו למועדים אחרים בהם ניצלה התובעת חופשה שנתית לשיטתם.

משכך, ובהינתן נטל ההוכחה המוטל על המעביד בסוגיה זו – אין בידינו לקבוע כי הנתבעים הוכיחו שבמשך תקופת עבודתה ניצלה התובעת ימי חופשה בתשלום.

78. במשך תקופת עבודתה של התובעת אצל הנתבעת (13 חודשים), צברה התובעת 15 ימי חופשה קלנדאריים.

משלא עמדו הנתבעים בנטל להוכיח כי התובעת ניצלה מתוך ימים אלו ימי חופשה בתשלום במשך תקופת עבודתה, התוצאה היא שהתובעת זכאית לפדיון חופשה בגין 15 ימי חופשה קלנדאריים.

79. אשר על כן, ולאור כל המבואר לעיל, אנו מחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת פדיון חופשה בסך של 2,459 ₪ ברוטו, על פי הפירוט שלהלן:

15 ימי חופשה קלנדאריים $5,000 \times$ 5,000 ₪ ברוטו משכורת חודשית קובעת = 2,459 ₪ ברוטו.
30.5 ימים קלנדאריים בממוצע לחודש

התביעה לדמי הבראה

80. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום דמי הבראה עבור שנת עבודתה הראשונה אצל אלפון כרמיאל וכן לפיצוי בגין הפסד דמי הבראה לשנת העבודה השניה, או למצער עד לתום תקופת המגן, בסך כולל של 3,377 ₪ בתוספת פיצויי הלנת שכר או הפרשי הצמדה וריבית, על פי הפירוט שלהלן:

בגין שנת העבודה הראשונה (מחודש פברואר 2000 ועד לחודש ינואר 2001) – 5 ימים $307 \times$ 307 ₪ נכון למועד הגשת סיכומיה = 1,535 ₪.
בגין שנת העבודה הראשונה (מחודש פברואר 2001 ועד 31/1/02) – 6 ימים $307 \times$ 307 ₪ נכון למועד הגשת סיכומיה = 1,842 ₪.

81. מן הטעמים כמבואר לעיל בפרק הדין בפדיון חופשה שנתית, אין בידינו להיענות לתביעת התובעת ברכיב זה ככל שהיא מתייחסת לתקופה שמעבר לתקופת עבודתה בפעל.

מנגד, משדחינו את טענת הנתבעים לפיה התובעת החלה את עבודתה באלפון כרמיאל בחודש אפריל 2000 וקבענו כי התובעת החלה את עבודתה כאמור בחודש מרץ 2000 – אין לנו אלא לדחות את טענת הנתבעים לפיה התובעת אינה זכאית לדמי הבראה הואיל ולא עבדה שנת עבודה מלאה בנתבעת מס' 1.

82. הנה כי כן, משקבענו כי התובעת החלה את עבודתה בחודש מרץ 2000, התוצאה היא שבמועד פיטוריה – 15/3/01 השלימה התובעת שנת עבודה מלאה, המזכה אותה בדמי הבראה למשך תקופת עבודתה בנתבעת מס' 1.

אי לכך, אנו מחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת דמי הבראה בסך של 1,410 ₪ על פי הפירוט שלהלן:

בגין שנת העבודה הראשונה (מחודש מרץ 2000 ועד לחודש מרץ 2001) – 5 ימים X 282 ₪ (שווי יום הבראה נכון לחודש מרץ 2001) = 1,410 ₪.

הואיל ואין המדובר ברכיב הנושא זכות לפיצויי הלנת שכר, אין לנו אלא לדחות את תביעתה של התובעת לפיצויי הלנה בגין רכיב זה ואנו מורים כי הסכום ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1/4/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

התביעה לתשלום הוצאות נסיעה

83. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום הוצאות נסיעה בסך של 623 ₪.

לטענתה, מתלושי השכר שהופקו לה אף ניתן ללמוד כי שולמו לה הוצאות נסיעה בהתאם להוצאות בפועל – בחודשים בהם עסקה התובעת במכירות שולמו לה הוצאות נסיעה בסך 500 ₪, ובחודשים אחרים, בהם עבדה בעיקר במשרדי החברה, שולם לה סך של 124 ₪.

לטענתה, היא לא קיבלה תשלום בגין הוצאות נסיעה עבור החודשים, פברואר, מרץ, אפריל וספטמבר 2000 וכן, עבור חודש מרץ 2001.

אי לכך לטענתה, עבור 4 החודשים בשנת 2000 היא זכאית להחזר הוצאות בסך 124 ₪ לחודש X 4 חודשים, ובסה"כ 496 ₪, ובגין חודש מרץ 2001 היא זכאית לסך של 127 ₪.

84. לטענת הנתבעים מנגד, התובעת לא היתה זכאית כלל להוצאות נסיעה למקום העבודה וממנו, מן הטעם שהלכה למעשה הגיעה לעבודה ברכבו של בן זוגה.

לטענתם לפיכך, לא רק שהתובעת אינה זכאית לתשלום נוסף כלשהו בגין הוצאות נסיעה אלא שבחודשים בהם שולמו לה הוצאות נסיעה, אלו שולמו לה ביתר.

85. על מנת להעמיד דברים על דיוקם נציין, כי הואיל וקבענו שהתובעת החלה את עבודתה בחודש מרץ 2000, ברי כי אינה זכאית להחזר הוצאות נסיעה לחודש פברואר 2000. זאת ועוד, בכל הנוגע למשכורת חודש מרץ 2000, הרי שכאמור בגין משכורת חודש זה קיבלה התובעת סך של 5,000 ₪ נטו במסגרת אותו שיק מיום 10/4/00.

עיון לדוגמא בתלוש השכר של התובעת לחודש 12/00 בו שולם לה הסך של 5,000 ₪ ברוטו בגין שכרה והסך של 124 ₪ ברוטו בגין החזר הוצאות נסיעה מעלה כי לאחר ניכויי חובה עומד הסכום נטו בגין שני הרכיבים הנ"ל על הסך של 4,513 ₪ נטו, ומכאן שהלכה למעשה לא רק שבמסגרת השיק מיום 10/4/00 קיבלה התובעת תמורה מלאה בגין הוצאות הנסיעה לחודש זה, אלא שאף קיבלה תמורה ביתר בסך של 363 ₪ נטו, המכסים את הוצאות הנסיעה בגין חודש ספטמבר 2000 ובגין חודש מרץ 2001 כנתבע על ידיה.

86. מנגד, ובאשר לטענתם של הנתבעים לפיה התובעת לא היתה זכאית להוצאות נסיעה לעבודה וממנה הואיל והגיעה לעבודה ברכבו של בן זוגה, נזכיר כי צו ההרחבה בדבר השתתפות מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה מזכה את העובד בתמורת הוצאות נסיעה לעבודה וממנה בשווי של עלות נסיעה לעבודה וממנה בתחבורה ציבורית, וזאת ללא קשר לדרך שבה הגיע העובד לעבודה הלכה למעשה.

מכאן שאין לנו אלא לדחות את טענת הנתבעים בדבר העדר זכאות להוצאות נסיעה.

87. סיכומם של דברים בכל הנוגע לרכיב זה לכתב התביעה. לאור כל המבואר לעיל, נחה דעתנו כי בסופו של יום קיבלה התובעת את מלוא דמי הנסיעה המגיעים לה בגין תקופת עבודתה בנתבעת מס' 1 ולפיכך אין לנו לנו אלא לדחות את תביעתה לתשלום הוצאות נסיעה מעבר לאלו ששולמו לה בפועל, כמו גם את טענת הנתבעים להשבת סכומים בגין רכיב זה.

התביעה לתשלום יתרת עמלות

88. ברכיב זה לכתב התביעה עותרת התובעת לתשלום יתרת עמלות המגיעות לה לטענתה מאת אלפון כרמיאל בסך כולל של 5,536.36 ₪, בתוספת פיצויי הלנת שכר.

לטענתה, במשך תקופת עבודתה היא ביצעה עסקאות בסך כולל של 49,859 ₪ (לא כולל מע"מ), ובגינן, היא זכאית לתשלום עמלות בסך של 7,136.35 ₪, אך הואיל ובפעל מתוך סכום זה שולם לה הסך של 1,600 ₪ כעולה מתלושי השכר לחודשים מאי עד אוגוסט 2000, הרי שהיא זכאית ליתרה בסך של 5,536.36 ₪.

89. לגבי רכיב זה, הצהירה התובעת בתצהיר עדותה הראשית כי סוכם עמה שתשתכר שכר יסוד בסך של 5,000 ₪ בתוספת הוצאות נסיעה והוצאות טלפון נייד.

בנוסף, לטענתה, הוסכם עמה לטענתה כי ישולמו לה עמלות עבור עסקאות שתסגור באופן אישי על פי שיעור של 10% מערך עיסקה שתסגור עם לקוח ותיק ו- 15% מערך עיסקה שתסגור עם לקוח חדש.

התובעת צירפה לתצהירה את **נספח ט"ו** ובו רשימה של 24 עסקאות אשר לטענתה ביצעה במשך תקופת עבודתה, מתוכן 4 עסקאות עם לקוחות חדשים והשאר עם לקוחות ותיקים, ובסה"כ על פי אותה רשימה טענה התובעת כי היא זכאית לתשלום עמלות בסך של 7,136.35 ₪, בגין עסקאות בסך כולל של 49,859 ₪.

התובעת מציינת בטבלה הנ"ל כי בחודשים מאי ויוני 2000 היא קיבלה 500 ₪ על חשבון העמלות המגיעות לה ובחודשים יולי ואוגוסט היא קיבלה 300 ₪ על חשבון העמלות המגיעות לה.

אי לכך ולאחר הפחתת הסך של 1,600 ₪ אשר שולם לה על חשבון המגיעות לה לטענתה, עותרת התובעת כאמור, לחיוב הנתבעת בתשלום יתרת עמלות בסך של 5,536.36 ₪ בתוספת פיצויי הלנת שכר.

לציין, כי במסגרת סיכומיה היפנתה התובעת ל**מוצג נ/1** – בלוק ההזמנות של התובעת בנתבעת אשר צורף במהלך ההליכים על ידי הנתבעים עצמם, ואשר ממנו לטענתה עולה כי התובעת סגרה עסקאות נוספות הזכות אותה ביתרת עמלות נוספת בסך של 1,163 ₪. דא עקא שבמסגרת עתירתה המסכמת בסוף סיכומיה, זנחה התובעת סכום זה וחזרה על עתירתה כמפורט בכתב התביעה ובתצהיר העדות הראשית מטעמה לתשלום יתרת עמלות בסך של 5,536.36 ₪, בלבד.

90. לטענת הנתבעים מנגד, כעולה מתצהירי הנתבעים 3-5 מעולם לא סוכם עם התובעת כי תקבל עמלות בנוסף למשכורתה הכוללת בסך של 5,000 ₪.

במסגרת תצהיר עדותו הראשית טען הנתבע מס' 3 כי הוא מעולם לא סיכם עם התובעת שתקבל עמלות בנוסף לשכרה הכולל.

לדבריו, אותם סוכנים שהועסקו על ידי הנתבעת והיו זכאים לעמלות מכירה קיבלו שכר יסוד נמוך בהרבה משכרה של התובעת. אי לכך שליטתו, אילו סוכם עם התובעת כי בנוסף לשכרה תקבל גם עמלות, לא מסכמים איתה שכר יסוד כה גבוה בהיקף של 5,000 ₪ ברוטו. בכל הנוגע לעיסקאות כנטען על ידי התובעת בטבלה שצירפה לתצהירה, טען הנתבע מס' 3 בתצהירו כי העיסקה עם הישוב הקהילתי לבון כנוכר על ידי התובעת בטבלה הנ"ל, לא נסגרה על ידי התובעת אלא על ידיו.

מכל מקום הנתבע מס' 3 הוסיף וטען כי על אף העובדה שהתובעת לא היתה זכאית כלל לעמלות התברר לו לאחר הגשת התביעה, כי הלכה למעשה שולם לה על הסך של 1,600 ₪ בגין עמלות במשך תקופת עבודתה, ולפיכך לטענתו לא רק שאין התובעת זכאית ליתרת עמלות מהנתבעת אלא שעליה להשיב את הסך של 1,600 ₪ אותו קיבלה בגין עמלות במשך תקופת עבודתה בנתבעת, וביקש לקזז סכום זה מכל סכום שייפסק אם ייפסק לזכות התובעת.

91. הנתבע מס' 4 הוסיף בתצהירו טבלה המצביעה על שיעור התמורה ששולמה לסוכנות המכירות העיקריות ולתובעת, וממנה עולה כי שיעור השתכרותה הכולל של התובעת היה גבוה בהרבה משיעור השתכרותן של סוכנות המכירות. לטענתו, הדבר מהווה ראיה לכך שלא ייתכן כי הוסכם עם התובעת על תשלום עמלות בנוסף למשכורת היסוד הגבוהה שקיבלה.

כמו כן היפנה הנתבע מס' 4 בתצהירו ל נספחי י' שצורפו לתצהיר - דוחות על התשלומים החודשיים המגיעים לעובדים אשר נערכו על ידי התובעת עצמה, מהם עולה כי לא בכל חודש דיווחה התובעת על העמלות המגיעות לה לשיטתה למרות שבאותם חודשים "סגרה" עיסקאות כטענתה.

92. במסגרת חקירתה הנגדית בפנינו, עמדה התובעת על טענתה, כי הוסכם עמה שישולמו לה גם עמלות בנוסף לשכרה, וזאת בשיעור של 10% ללקוח ותיק ו- 15% ללקוח חדש. התובעת אף אישרה כי עד כמה שזכור לה זה אותו אחוז שסוכם עם סוכני המכירות (ראה עדותה בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 7).

התובעת הוסיפה כי נושא העמלות סוכם איתה בתחילת עבודתה וזה סוכם עם הנתבע מס' 3. לדבריה, לא דובר ביניהם באיזה היקף של מכירות תצטרך לעסוק, אבל היה ברור שתעסוק גם במכירות (ראה : בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 16-17).

כאשר נחקרה התובעת על ההגיון הטמון בסברתה כי היא תקבל את אותו אחוז כמו הסוכנים שעיקר פרנסתם על העמלות, למרות שהיא מקבלת שכר יסוד גבוה, השיבה:

"זה היה ההסכם איתי. עבדתי שעות מרובות בהרבה מהסוכנים, האחריות שהייתה מוטלת עלי הייתה רבה בהרבה מהסוכנים והדרישות ממני היו רבות יותר מהסוכנים. לשאלתך, התפקיד שלי היה גם להיות אחראית על הסוכנים. זה לא היה התפקיד העיקרי שלי. לשאלתך, למה לשלם לי עמלה אם התפקיד העיקרי שלי לא היה אחריות על הסוכנים אני משיבה שעסקתי רבות במכירות ולכן הגיע לי עמלה עבור עסקאות שאני סגרת באופן אישי וזאת בנוסף לשאר מטלותי" (ראה עדותה: בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 13-15).

זאת ועוד כאשר נשאלה התובעת להגיון בטמון בסברתה כי מנהל המשרד יעסוק במכירות כשיש סוכני מכירות, השיבה:

"למה לא, הרי ברור שכמה שיותר אנשים ירוצו בשטח וימכרו, כך נמכור יותר" (ראה עדותה: בעמ' 16 לפרוטוקול ש' : 19).

מכל מקום, לעניין זה אף הנתבע מס' 3 אישר בחקירתו הנגדית בפנינו, כי התובעת אכן סגרה מספר עסקאות, אם כי לשיטתו בודדות וכי גם הוא עצמו סגר עסקאות בודדות אך בסכומים גבוהים (ראה עדותו: בעמ' 32 לפרוטוקול ש' : 29 ועמ' 30 ש' : 1-3).

93. עד כאן ניתן לסכם, כי אין חולק בין הצדדים שבמסגרת עבודתה בנתבעת מס' 1 עסקה התובעת גם במכירות בפעל, ודוק למעט טענת הנתבעים בדבר העסקה של ישוב לבון, לא כפרו הנתבעים בכך שהתובעת אכן סגרה את העסקאות כנטען על ידיה בנספח ט"ו לתצהירה.

זאת ועוד, בניגוד לסברת הנתבעים לפיה אין כל הגיון בכך שהתובעת תהיה זכאית לעמלות בנוסף לשכר היסוד שקיבלה שהוא גבוה בהרבה משכר היסוד של הסוכנים, איננו מוצאים חוסר הגיון בהנחה זו ולעניין זה מקובלת עלינו גירסת התובעת כעולה מחקירתה הנגדית בפנינו, שכן ממה נפשך, בשונה מסוכני המכירות ששימשו בעבודה עונתית זמנית ועיקר שכרם התבסס על עמלות, התובעת שימשה אף לשיטת הנתבעים עצמם כמנהלת שיווק ואחראית על הסוכנים ולפיכך אין תמה על כך ששכרה הבסיסי יהיה גבוה יותר משכר הסוכנים. יתרה מכך, הן מעדויות התובעת והנתבע מס' 3 והן מן הנתונים אליהם הפנה הנתבע מס' 4 בתצהירו, ברי כי עיסוק זה במכירות, היה עיסוק נילוה ולא עיקרי לעיסוקה של התובעת, ואמנם גם מלוא סכום העמלות כנתבע על ידי התובעת הינו סכום שולי בלבד ביחס למשכורתה.

94. אלא שבכך לא סגי.

גם אם לא מצאנו חוסר סבירות בכך שהתובעת תתוגמל בגין העיסקאות שביצעה בפעל בנוסף לשכרה הרגיל, עדיין אין בכך משום עמידה בנטל המוטל על התובעת להראות כי בנוסף לעמלות שקיבלה בפעל היא זכאית להשלמת עמלות כנתבע על ידיה.

לעניין זה שומה על התובעת, להוכיח לא רק שסוכם עמה כי תקבל עמלות בגין עסקאות שתבצע אלא גם את פרטיהם.

בענייננו כאמור, לא נחתם כל הסכם בכתב בין הצדדים, כך שכל בפנינו הוא טענת התובעת למול טענת הנתבעים המכחישים את זכאותה של התובעת לעמלות.

95. הנה כי כן, בסופו של יום, כל שבפנינו הוא העמלות ששולמו בזמן אמת לתובעת בגין עיסקאות מכירה כעולה מתלושי שכרה של התובעת לחודשים מאי עד ספטמבר 2000.

אף לעניין מחלוקת זו, סבורים אנו כי התנהגות הצדדים בזמן אמת, היא בעלת משקל רב לצורך הכרעה בפלוגתה זו, ועל פיה במשך מספר חודשים לא מבוטל, בתקופה בה בוצעו המכירות לקראת הפקת המדריך, דרשה התובעת וקיבלה מדי חודש עמלות לשכרה, מבלי שאיש יתנגד לכך. לאור המבואר לעיל בפרק הדין בטענת הקיזוז של הנתבעת להשבת שכר עבודה, אף לעניין זה, אין בידינו לקבל את טענות הנתבעים לפיהן רק בדיעבד ולאחר הגשת התביעה הבחינו כי התובעת קיבלה עמלות בשכרה. הנתבעים הם בעלי הנתבעת 1 ולהתנהגותם בזמן אמת יש משקל רב בכל הנוגע להוכחת המוסכם בין הצדדים בפעל.

96. אי לכך, לכל היותר ניתן לקבוע כי הלכה למעשה תשלום העמלות כפי שבוצע בפעל שיקף את המוסכם בין הצדדים.

על זה הטוען כי בנוסף לעמלות אלו מגיעה לו עוד עמלה בהתאם לשיעור שהוסכם בינו לבין מעבידו מוטל להראות מהו שיעור העמלה המוסכם בינו לבין מעבידו. בענייננו, לא עמדה התובעת בנטל זה, והסבריה לגבי סכומי העמלות שציינה לזכותה מדי חודש (ראה עדותה: בעמ' 19 לפרוטוקול ש' : 1-16), גם אם נשמעו סבירים בענייננו, על רקע העיסקאות שסגרה כעולה מ מוצג נ/1, עדיין אינם תחליף לנטל המוטל עליה להוכיח את פרטי ההסכמה שבינה לבין מעבידתה.

מנגד, על זה הטוען להשבת סכומים שלטענתו שולמו ביתר, מוטל הנטל להראות כי למרות התנהגות הצדדים בפעל במשך תקופה לא מבוטלת, המדובר בתשלום ששולם בטעות או שלא כדין.

בענייננו כאמור ולאור כל המבואר לעיל, לא שוכנענו כי הנתבעים עמדו בנטל זה.

97. סיכומם של דברים.

בסופו של יום בשוותנו לנגד עינינו את תביעת התובעת מחד לתשלום יתרת עמלות מעבר אלאה ששולמו לה בפעל ואת עתירת הנתבעת מאידך להשיב לה את סכומי העמלות ששולמו לתובעת בפעל במשך מספר חודשים – אין בידינו לקבוע כי מי מהצדדים עמד בנטל המוטל עליו להראות, כי למרות הדרך בה נהגו הצדדים בפעל במשך מספר חודשים, יש להעינות לתביעתו.

אי לכך, אין לנו אלא לדחות את תביעת התובעת לתשלום יתרת עמלות, כמו גם את עתירת הנתבעים לחייב את התובעת בהשבת הסכומים שקיבלה בפעל בגין עמלות במשך תקופת עבודתה.

98. עד כאן דיוננו בתביעות התובעת בגין זכויות המגיעות לה עקב תקופת עבודתה וסיום עבודה באלפון כרמיאל.

ודוק, בנוסף לטענות הקיזוז שהעלו הנתבעים ואשר נדונו לעיל, עתרו הנתבעים לקיזוז סכומים מכל סכום שייפסק אם ייפסק לזכות התובעת, בגין שתי עילות נוספות, כמפורט בסעיף 13 לתצהירו של הנתבע מס' 4. האחת - קיזוז בדין הנזק שנגרם לנתבעת לטענתו עקב אי מסירת מסמכי הנהלת חשבונות על ידי התובעת, והשנייה – קיזוז בגין הנזק שנגרם לנתבעת עקב אי השבת ציוד של הנתבעת המוחזק, לטענת הנתבעים, על ידי התובעת.

נפנה איפוא לדון בטענות קיזוז אלו של הנתבעים.

טענת הקיזוז בגין אי מסירת מסמכי הנהלת חשבונות

99. לעניין זה טוען הנתבע מס' 4 בסעיף 13(ג) לתצהירו, כי חלק ממסמכי הנהלת החשבונות ובהם פנקסי הזמנות, נותרו בידי התובעת, והיא סירבה להשיבם לנתבעת. לטענתו כל פנקס כאמור כולל הזמנות בסך של 50,000 ₪, כאשר לרוב מתברר כי יש הזמנות שלא דווחו ו/או שלא הוצאו בגינן חשבונות.

אי לכך לשיטתו בהערכה גסה, עקב אי העברת המסמכים הנ"ל לנתבעת נגרם לנתבעת מס' 1 נזק של 3,000 ₪ לפחות, בשל טעויות בחיובים ו/או בגין התכחשות לקוחות להזמנותיהם בהיעדר ההזמנות המקוריות.

100. בטענת קיזוז ממין זו, נטל ההוכחה רובץ כל כולו על שכמו של זה הטוען לה.

בענייננו, אין בידינו לקבוע כי הנתבעים עמדו בנטל להוכיח טענה זו. כך, מלכתחילה ולנוכח המחלוקת בין הצדדים בשאלה, האם הנתבעים לקחו את כל מסמכי הנהלת החשבונות כטענת התובעת, או שמא כטענתם לא קיבלו לידיהם את כל המסמכים – אין בידינו לקבוע כי הנתבעים עמדו בנטל להראות כי אמנם נותרו מסמכים לרבות פנקסי הזמנות בידי התובעת.

לא זו אף זו. העובדה שלאחר תום מערכת היחסים בין הצדדים ולמרות מכתבם מיום 15/3/01 אל התובעת, לא טרחו הנתבעים לפנות אל התובעת בדרישה להשבת חומר כלשהו, היא הנותנת כי בזמן אמת, וגם אם נותר חומר כלשהו בידי התובעת, לא סברו הנתבעים כי חומר זה דרוש להם, או כי העדרו עשוי להסב להם נזק.

על כך נוסף, שגם במסגרת תצהיר עדותו של הנתבע מס' 4 לא טרחו הנתבעים לפרט מהו בדיוק החומר שחסר להם, ודוק המדובר במסמכי הנהלת חשבונות ממוספרים, כך שניתן לזהות את החומר החסר, אם אמנם חסר.

בכל מקרה, ועל אף טענת הנתבע מס' 4 בדבר התכשורת לקוחות לחיוביהם, לא טרח הוא להצביע בתצהירו על לקוח שהתכחש לחיוביו.

101. סיכומם של דברים.

בהינתן כי נטל ההוכחה להוכחת טענה זו, רובץ כל כולו על שכמם של הנתבעים, אין בידינו לקבוע כי הנתבעים עמדו בנטל להוכיח טענה זו או חלקה. אי לכך, אין לנו אלא לדחות את טענת הקיזוז שהעלו הנתבעים בכל הנוגע לסך של 3,000 ₪ כנתבע על ידם בגין עילה זו.

טענת הקיזוז בגין אי השבת ציוד הנתבעת מס' 1

102. לעניין זה טוען הנתבע מס' 4 בסעיף 13(א) לתצהירו, כי ציוד של הנתבע מס' 1 נותר במשרדי אוטוטכנולוגי וכי התובעת מסרבת להשיבו לנתבעת מס' 1.

לטענת הנתבע מס' 4, המדובר בציוד כדלקמן:
2 טלפונים – בסך של 271 ₪ + מע"מ.
שולחן + 2 כיסאות בסך של 760 ₪ + מע"מ.
פקסימליה בסך של 1,700 ₪ + מע"מ.

מסך מחשב בסך של 1,000 ₪ לפי הערכה.

ובסה"כ ציוד בשווי של 4,196 ₪.

הנתבע מס' 4 מפנה בתצהירו ל נספח כו לתצהיר הנתבעים – כרסטת ממוינת לפי תאריכי ערך, אשר אמורה לתמוך בטענתו הנ"ל, אלא שנספח זה לתצהיר הנתבעים, איננו כרסטת ממוינת, כי אם דוחות כספיים ליום 31/12/01 אשר אינם כוללים כרסטת ממוינת ולא ניתן ללמוד מהם בדבר שווי הציוד הנטען בערכו נכון למועד הנטען.

103. ודוק, לעניין זה, לא כופרת התובעת בסיכומיה, כי נותר ציוד כלשהו של הנתבעת במשרדי אוטוטכנולוגי, אלא שטענתה, אם לנתבעים טענות בעניין זה, הרי שעליהם להפנות לחברת אוטוטכנולוגי, ולא אל התובעת באופן אישי.

104. נראה כי בעניין זה הדין הוא אמנם עם התובעת.

מעבר לכך, שלא שוכנענו לגופם של דברים באשר לשווי הציוד אשר לטענת הנתבעים נותר במשרדי אוטוטכנולוגי, אלא שגם אם צודקים הנתבעים בטענתם זו, הרי שלכל היותר המדובר בסכסוך שבין הנתבעת מס' 1 לבין חברת אוטוטכנולוגי, אשר במשרדה נותר הציוד, ולא סכסוך שבין הנתבעת כמעבדה לבין התובעת כעובדת, ולפיכך אין בידינו להיענות לתביעת הנתבעת לקזז מתוך סכומים המגיעים לתובעת בגין עבודתה אצל הנתבעת מס' 1, סכומים שעילתם בסכסוך שבין הנתבעת מס' 1 לבין אוטוטכנולוגי.

אשר על כן לאור כל המבואר לעיל, בנפרד או במצטבר, אף אין בידינו לקבל את טענתם זו של הנתבעים לקיזוז סכומים המגיעים לטענתם לנתבעת מס' 1 מכל סכום שייפסק, אם ייפסק לתובעת.

סיכום ביניים

105. עד כאן דיוננו בתביעות התובעת בגין זכויות המגיעות לה עקב תקופת עבודתה וסיום עבודה באלפון כרמיאל, ובטענות הקיזוז של אלפון כרמיאל כלפי התובעת.

לאור כל המבואר לעיל, התוצאה היא שתביעותיה של התובעת לתשלום שכר עבודה לחודש פברואר 2000, תשלום הוצאות נסיעה ולתשלום יתרת עמלות בגין עסקאות מכירה – נדחות, ואילו תביעותיה של התובעת לתשלום שכר עבודה לחודש מרץ 2001, יתרת הודעה מוקדמת, פיצויים בגין פיטורים בניגוד ל חוק עבודת נשים, פיצויי פיטורים, פדיון חופשה ודמי הבראה -

מתקבלות באופן חלקי על פי המפורט להלן, ואנו מחייבים את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעת את הסכומים כדלקמן:

משכורת חודש מרץ '01 בסך של	5,000 ₪ ברוטו
פיצויים בגין פיטורים בניגוד ל חוק עבודת נשים בסך של	30,500 ₪ ברוטו.
פיצויי פיטורים בסך של	5,417 ₪ ברוטו.
יתרת הודעה המוקדמת בסך של	2,500 ₪ ברוטו.
פדיון חופשה בסך של	2,459 ₪ ברוטו.
דמי הבראה בסך של	1,410 ₪ ברוטו.

מנגד, ולאור כל המבואר לעיל, טענות הקיזוז של הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת כפי שהועלו על ידי הנתבעים – נדחות.

106. אלא שבכך לא סגי, שכן מעבר לתביעותיה של התובעת לגופם של דברים, עותרת התובעת להרים את מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1 ולחייב במישרין את הנתבעים 3-5 בחובותיה של הנתבעת מס' 1 ביחד עם הנתבעת מס' 1.

משכך נפנה להלן לדון במחלוקת שנפלה בין הצדדים בסוגיה זו.

התביעה להרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1 - אלפון כרמיאל

107. לעניין זה טוענת התובעת בסיכומיה, כי הנתבעים 3-5 בעלי מניות ומנהלים באלפון כרמיאל, פעלו ביוזעין ועל פי תכנון מוקדם, לסגירת אלפון כרמיאל והעברת כל נכסיה ופעילותה אל כרמיאלפון - הנתבעת 2, אשר הוקמה בסמוך למועד פיטורי התובעת, ונמצאת בבעלות הנתבעים 3-5, המחזיקים במניות באותו שיעור אחזקות בהם החזיקו באלפון כרמיאל ומשמשים בה בתפקידים זהים לאלו ששמשו בהם באלפון.

לטענתה הנתבעים תכננו מהלך זה בקפידה, תוך שהם מרוקנים את אלפון כרמיאל מכל תוכן עסקי או אחר, הופכים אותה לחדלת פרעון, ומותירים את התובעת בחודש החמישי להריונה, אל מול שוקת שבורה – ללא מקום עבודה, ללא שכר עבודה וללא כל זכויות זכויות בסיסיות אחרות בגין תקופת עבודתה בנתבעת מס' 1.

לטענתה, רכושה של הנתבעת מס' 1, אשר נטען כי נלקח באופן זמני בלבד, הועבר לבעלות ולשימוש החברה החדשה – אלפון כרמיאל לרבות, המחשב, המידע האגור בו, תוכנת המעקב (follow-up), מאגר הלקוחות והמדפסת, ללא כל תמורה.

לדבריה, העובדים שהועסקו ע"י באלפון כרמיאל הועברו לעבוד בחברה החדשה, ואף כל הפעילות העסקית של אלפון כרמיאל הועברה לחברה החדשה, אשר החלה בהפקת מדריך לשנת 2001/2 המהווה, למעשה, עדכון למדריך הטלפון שהוציאה לאור אלפון כרמיאל שנה קודם לכן.

לטענת התובעת, קיימת זהות מלאה בין אלפון כרמיאל וכרמיאלפון וגם הדמיון בשמן של החברות יש בו כדי להטעות וליצור את רושם שאותה חברה ממש מוציאה לאור גם את המדריך לשנת 2001/2.

לטענתה כעולה מעדויות הנתבעים הם האמינו בפעילות העסקית של אלפון כרמיאל, ולכן המשיכו באותה פעילות עסקית אך במסגרת חברה אחרת, מבלי שהצביעו על כל טעם עסקי או אחר לפתיחת החברה החדשה, מעבר לרצונם לחמוק מתשלום שכר עבודה וזכויותיה של התובעת.

מוסיפה התובעת וטוענת כי בנסיבות שהוכחו בתיק זה, ייסוד כרמיאלפון בע"מ נעשה למטרות תרמית והברחת נכסי אלפון כרמיאל, והכל תוך עירוב נכסי אלפון כרמיאל עם נכסי כרמיאלפון ונכסי הנתבעים 3-5.

108. אי לכך לטענת התובעת, יש לקבוע כי הנתבעים 3-5 פעלו במקרה זה במרמה ו/או בתחבולה ו/או בחוסר תום לב, בכוונה לרמות ולהתחמק מתשלום חובותיהם לתובעת. לטענתה, התנהגות זו של הנתבעים 3-5 כבעלי מניות ובעלי שליטה בנתבעת 1, מהווה עילה ברורה וחד משמעית להרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1 והטלת אחריות אישית על הנתבעים 3-5 לתשלום הכספים והזכויות המגיעים לתובעת בגין תקופת עבודתה בנתבעת מס' 1 וסיומה.

לא זו אף זו, אלא שהנתבעים אף לא טרחו כלל לפרק את אלפון כרמיאל אשר לשיטתם כלל אינה פעילה. לטענתה, לו היו הנתבעים טורחים לפרק את החברה, היה בידי התובעת לקבל לפחות חלק מן הזכויות המגיעות לה, מן המוסד לביטוח לאומי. בהימנעם מלפרק החברה ולאפשר לתובעת לקבל מן המוסד לביטוח לאומי את זכויותיה, נהגו הנתבעים בחוסר תום לב, באופן שעל פי פסיקת בית הדין הארצי לעבודה מצדיק הרמת מסך ההתאגדות.

109. מנגד לטענת הנתבעים, הם לא נהגו במרמה או בתחבולה, או בחוסר תום לב, לא ערבו בין נכסי החברות, לא הבריחו נכסים ולא נקטו בכל פעולה על מנת להתחמק מתשלום חובותיהם לנושים.

לטענתם, כעולה מחוות דעת המומחית מטעמם, אף ניתן להיווכח כי הם לא משכו כספים מאף אחת מן החברות, לא כשכר עבודה לא בגין שירותים ואף לא כהחזר הלוואות בעלים. לא זו אף זו. כעולה מחוות הדעת הם ניהלו את שתי החברות באופן ראוי ותקין לטובת החברות, וללא נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולת הנתבעת מס' 1 לפרוע את חובותיה. לשיטתם, ההפסדים של הנתבעת מס' 1 נבעו מניהול רגיל של עסקים וכך גם רווחיה המעטים של כרמיאלפון.

עוד טוענים הנתבעים כי נכון לחודש מרץ 2001 לא היו כלפי אלפון כרמיאל תביעות ולא היו לה נושים.

לשיטתם, הם גם לא יכלו לצפות את תביעתה של התובעת שבנדון, שכן לא ידעו על הריונה במועד פיטוריה, ולכן, דווקא אילו המשיכו בהעסקתה של התובעת, שעה שלא היה בידי החברה לשלם את שכרה, כי אז היו חוטאים לחובתם כלפי החברה.

110. מוסיפים הנתבעים וטוענים, כי טענת התובעת לפיה הקימו את כרמיאלפון על מנת לחמוק מחובות אלפון כרמיאל היא חסרת יסוד או בסיס.

לשיטתם, עקב מעשיה ומחדליה של התובעת אשר מנעה מהם את הגישה לציוד החברה ולהנהלת החשבונות שלה, לא היתה להם אפשרות להמשיך את הפקת המדריך באמצעות אלפון כרמיאל ולפיכך נאלצו לפתוח את החברה החדשה.

ודוק, לטענתם, אין כל עירוב נכסים בין שתי החברות, שכן, הציוד של אלפון כרמיאל לא שימש את כרמיאלפון, מחשב החברה שנלקח אוחסן לתקופה מסוימת במחסן ונגנב משם, תוכנת ה-follow-up לא הועברה לכרמיאלפון ולא שימשה אותה, מאגר הלקוחות התבסס על מאגר הלקוחות של מידעפון (שרק הורחב בתקופת אלפון כרמיאל) וממילא לא היה שייך לה אלא היה ונותר רכושו הבלעדי של הנתבע מס' 5, קווי הטלפון של אלפון כרמיאל לא הועברו ולא נעשה בהם שימוש על ידי כרמיאלפון, ואף חשבון הבנק של אלפון כרמיאל בראש פינה נסגר וחברת כרמיאלפון פתחה חשבון בנק חדש בבנק אחר בקרית שמונה.

מכל מקום, מאשרים הנתבעים כי בינתיים גם כרמיאלפון אינה פעילה עוד לאחר שהשלימה את הפקת המדריך לשנת 2001/2, הגם שבשנת 2001 הרוויחה כרמיאלפון סכום מזערי של 7,710 ₪.

111. מוסיפים הנתבעים וטוענים בסיכומיהם, כי התובעת לא עמדה בנטל להוכיח אף לא אחת מן העילות או הנסיבות שביסוד הדוקטרינה המצדיקה הרמת מסך ההתאגדות.

לטענתם בסיכומיהם, אין על פי הפסיקה, כל מחויבות של המעביד כלפי עובדיו לכך שהחברה בה הועסקו תצליח ותשגשג.

העובדה שאלפון כרמיאל, במהלך העסקים הרגיל, הפסידה כספים בסופו של יום, אינה עילה להרמת מסך ההתאגדות כמבוקש על ידי התובעת, משהוכח כי הנתבעים מילאו את תפקידם כבעלי ומנהלי הנתבעת מס' 1, כדיון, בתום לב ובאופן סביר לטובת החברה, מה גם שמי שסבל בסופו של יום הם הנתבעים עצמם אשר השקעותיהם בחברה ירדו לטמיון והם אלו שנשאו בהפסדיה.

112. אשר על כן, טוענים הנתבעים כי התובעת לא עמדה בנטל המוטל עליה להראות כי התקיימו במקרה זה אותן נסיבות נדירות המצדיקות הרמת מסך ההתאגדות של אלפון כרמיאל וחיוב הנתבעים בחובותיה (המוכחים לכשעצמם), ולפיכך דין תביעתה של התובעת להרמת מסך ההתאגדות וחיוב הנתבעים באופן אישי, בחובותיה להידחות מכל וכל.

113. אכן, צודקים הנתבעים כי נקודת המוצא בסוגיית הרמת מסך ההתאגדות היא שיש לתת תוקף לקיומה המשפטי העצמאי והנפרד של חברה, שהיא יציר המשפט, וכי לא ייתכנו חיי מסחר ומשק תקינים מבלי שיוקפד על הפרדה בין התאגיד לבין בעליו ומנהליו [ראה: [דב"ע נג/3-205 מחמוד וגיה - גלידות הבירה, פד"ע כ"ז 350](#)].

אלא שבצדו של כלל יסודי זה, קיימת דוקטרינה המאפשרת להרים את מסך ההתאגדות ולייחס לבעלי מניות ולנושאי תפקידים בחברה את חובות החברה, כאשר העילה המוכרת להרמת המסך מתייחסת לאותם מקרים של שימוש לרעה במסך ההתאגדות לטובת בעלי העניין השולטים בחברה ונהנים מפירותיה, או בלשונו של בית הדין הארצי ב [דב"ע נג/3-205 מחמוד וגיה - גלידות הבירה לעיל](#):

"אחד הנימוקים העיקריים להרמת מסך כלפי דירקטורים ובעלי מניות בחברה היא תרמית שעשו כלפי החברה או נושיה, (ע"א 494/70 נירנברג נ' נירנברג פ"ד כה (1) 185, 190) אף כי אין באמור "כדי למצות את כל המקרים בהם יחליט בית המשפט להרים את המסך" (ע"א 79/71 החברה ליצור מוצרי מתכת בע"מ נ' חברת הגג למפעלי יצור בע"מ פ"ד כו (1) 634, 636); דברים אלה הובאו בהסכמה ב- דב"ע לח/3-52 בירגור ואח' – קאמיל ואח' פד"ע י' 442, 439" (ההדגשה הוספה – א.ר.ק.).

ואמנם, בצד הגישה המקובלת, הרואה בהרמת המסך מהלך יוצא דופן וחריג, התפתחו בשנים האחרונות דוקטרינות משפטיות המרחיבות את מעגל המקרים והעילות להרמת המסך [ראה: דר' א. חביב-סגל, "מגמות חדשות בהלכות הרמת המסך", עיוני משפט י"ז (1), 197; דר' א. חביב-סגל, דיני חברות לאור [חוק החברות](#) החדש, הוצאת אל-טן הפקות בע"מ, כרך א', עמ' 245 ואילך], כאשר גישה זו מוצאת את ביטוייה אף ב [חוק החברות](#), התשנ"ט – 1999 (להלן – [חוק החברות](#) החדש) אשר קבע בסעיף 6 שבו את סמכותו של בית המשפט להרים

את מסך ההתאגדות, תוך ציון שלש חלופות: אם התקיים לכך תנאי הקבוע בחקוק, אם בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן, או אם התקיימו התנאים בסעיף קטן 6(ג) לחוק. יתרה מכך, בסעיף 54 (ב) ל חוק החברות החדש (כנוסחו במועדים הרלוונטיים לתביעה זו) נקבע כי בנוסף על הוראת סעיף 6 רשאי בית המשפט לייחס את זכויותיה וחובותיה של החברה ליחידים באורגנים השונים, אם התקיימו התנאים הקבועים להרמת מסך שבסעיף 6(ג) לחוק בשינויים המחויבים.

ודוק, בהקשר להוראותיו הנ"ל של חוק החברות החדש, נפסק כי הוראותיו לא ראו לשנות את הדין הקודם לו או להוסיף עליו אלא לשקפו בלבד [ראה: ע"ע 1201/00 יהודית זילברשטיין - ערב חדש (עיתונות) אילת בע"מ ואח', [פורסם בנבו]].

113. עד כאן באשר לדין הכללי, ובאשר למיוחד למערכת יחסי העבודה - הרי שבדונו בסוגיית הרמת מסך, במסגרת יחסי עבודה, איבחן בית הדין הארצי לעבודה בין מעמדם של כלל הבאים במגע עם החברה, לבין עובדיה, וקבע:

"מבין מיגוון המתקשרים עם החברה, יש לעובדים בה מעמד מיוחד. העובדים אינם מתקשרים רגילים. הם אינם פועלים כגורמים עסקיים. נהפוך הוא: העובדים מתייחסים אל החברה כמעסיק. הם רואים אותה כמשענת בטוחה ויציבה לאורך זמן. מעמדו המיוחד של העובד כמתקשר עם החברה יוצר רמת אחריות מיוחדת ומוגברת של החברה כלפיו שמקורה בחובת תום הלב המוטלת על החברה במסגרת היחסים החוזיים עם העובד. העובד אינו עוד נושה "וולונטארי". העובד הוא מתקשר מיוחד אשר כלפיו קיימת אחריות מוגברת מצד החברה ובעלי השליטה בה".

[ראה: ע"ע 1170/00 מרים פרידמן - יוניוב ירחמיאל ובניו חברה קבלנית בע"מ, [פורסם בנבו], בסעיף 7 לפסה"ד].

ובפסק הדין ב ע"ע 1201/00 יהודית זילברשטיין - ערב חדש (עיתונות) - אילת בע"מ ואח', [פורסם בנבו], שניתן זמן מה לאחר מכן, אף חידד בית הדין הארצי את האבחנה, כדלקמן:

"בכלל בעלי דברה של חברה קיימת קטגוריה מיוחדת של מתקשרים ונושים, שהם עובדי החברה. מתקשרים אלה אינם "מתקשרים" רגילים בשוק המסחרי. העובדים מתקשרים עם החברה כדי ליצור לעצמם מקום עבודה, מקור פרנסה. העובדים מבקשים לעצמם משענת בטוחה ויציבה לאורך זמן. מצד אחד הם נותנים שרותים לחברה ומצד שני הם יוצרים לעצמם תשתית של בטחון כלכלי. העובדים נותנים אמון בחברה, סומכים על יציבותה ועל הבטחון שהיא משרה עליהם ועל משפחותיהם. העובד אינו "נושה וולונטארי" אלא הוא מתקשר ונושה מסוג מיוחד אשר כלפיו מוטלת על החברה אחריות מוגברת וחובת אמון מיוחדת (א' פלמן, דיני חברות בישראל הלכה למעשה, כרך א' עמ' 103). חובה זו מקורה לא רק בהוראות הסכם העבודה - בין אם אישי הוא או קיבוצי - אלא גם, ואולי בעיקר, נגזרת היא מחובת תום הלב המוגברת הקיימת ביחסי העבודה (ראה אלישבע ברק, עקרון תום הלב במשפט העבודה, ספר ברנזון, עמ' 499 ואילך וכן מיכל הורוביץ, בחינת מעמדה הנורמטיבי של זכות העובדים לבטחון תעסוקתי, עבודה חברה ומשפט, כרך ח' עמ' 127, 143 ואילך)". [שם, בסעיף 15 לפסה"ד].

לאורה של אבחנה זו קובע בית הדין הארצי באותו סעיף לפסה"ד :

"בבואנו לבחון את שאלת הרמת המסך, שומה עלינו אפוא לתת את הדעת לא רק לדין הכללי היפה לתחום העסקי המובהק, אלא גם - ובמיוחד - ליישומו והשלכתו של דין זה על היחסים בין חברה - מעסיקה לבין עובדיה." (ההדגשה הוספה – א.ר.ק.).

ומוסיף בית הדין באותו מקרה:

"אחריות המעסיק אמורה לבוא לידי ביטוי בניהול ענייני העסק לא רק מנקודת המבט של האינטרסים שלו עצמו אלא גם תוך ראיית עניינם של העובדים התלויים בו"

114. לגופם של דברים הגיע בית הדין הארצי, בעניין זילברשטיין הנ"ל למסקנה כי הצטברותם של כל המרכיבים העובדתיים באותו מקרה, מקימים עילה להרמת מסך ההתאגדות על פי העילות ה"קלאסיות". אך בכך לא סגי, וכאן העיקר, מוסיף בית הדין וקובע בסעיף 23 לפסה"ד:

"וקיים היבט נוסף, עליו עמדנו בחלק הכללי (סעיף 14 לעיל). עניין לנו ביזם כלכלי המפעיל עסק ומעסיק עובדים.

לא ניתן להתייחס להעסקת עובדים כאל רכישת ציוד או התקשרות עם ספק או קבלן חיצוני. העסקת עובדים יוצרת קירבה מיוחדת בין המעסיק לעובד. קירבה זו מקורה ביחסים החוזיים ובדרישת תום הלב הנובעת מהם. קירבה זו מקורה גם - ואולי בעיקר - ביחסי התלות הכלכלית של העובד במעסיק. קירבה זו יוצרת אחריות מוגברת וחובת אימון מיוחדת ביחסי המעסיק עם עובדיו וכלפיהם. אחריות המעסיק אמורה לבוא לידי ביטוי בניהול ענייני העסק לא רק מנקודת המבט של האינטרסים שלו עצמו אלא גם תוך ראיית עניינם של העובדים התלויים בו. הקלות שבעלי עסקים מקימים מיזם עסקי ולימים סוגרים את עסקיהם תוך שהם מעמידים את עובדיהם - לעתים במפתיע - אל מול שוקת שבורה, היא בלתי נסבלת ובלתי ראויה. אחריות זו לא מן הראוי שתעצר למרגלות מסך ההתאגדות ובנסיבות המתאימות יצא בית הדין להגנת העובדים, ירים את מסך ההתאגדות ויחשוף את הגורם הכלכלי האמיתי המסתתר מאחורי המסך. אכן, סבור אני שבכל הנוגע לזכויות של עובדים, עקרונות תום הלב ותקנת הציבור מחייבים להגמיש את הדרכים להגיע אל המעסיק האמיתי, אל בעל השליטה, אל אותו גורם - כמו בענייננו - שבמהלך העסקים מפעיל למעשה את החברה, תוך שימוש לא מתאים ולא מסודר בחברת האם או בגופים כלכליים אחרים שלו" (ההדגשות הוספו – א.ר.ק.).

על הלכה זו חזר בית הדין הארצי לעבודה ב ע"ע 1192/02 חב' סברס שירותי קייטרינג בע"מ – ריאז עבדל רחמן, [פורסם בנבו] וכן בע"ע 1137/02 יולס אדיר – החברה לפתוח ולמלונאות רחביה בע"מ, [פורסם בנבו].

115. כפעל יוצא מן ההכרה במעמד המיוחד של יחסי עובד ומעביד וחובות האמון המיוחדות הנגזרות מהם, הורחבו הנסיבות בהן הורם המסך מעל פעילות החברה בתביעות של עובדים למימוש זכויותיהם.

כך, בע"ע 1137/02 יולס אדיר לעיל, נקבע כי אי העברת ניכויי העובד לקופת גמל, הינה עילה להרמת מסך, או בלשונו של בית הדין הארצי:

"...בכך המעסיק נוהג כלפי עובדיו בחוסר תום לב מובהק ותוך הפרה בוטה של חובת האמון המוטלת עליו ביחסיו עימהם. זהו מקרה מובהק של מעשה תרמית של חברה כלפי נושיה -

עובדיה המצדיק הרמת מסך ההתאגדות כלפי בעלי המניות, גם אם אין מתקיימות עילות אחרות להרמת המסך. מכאן, שעילת התביעה של העובד כלפי החברה המעסיקה עומדת לו, במקרה זה, גם כלפי המשיב מס' 2". [שם, בסעיף 23 לפסה"ד]

כך, גם הפסקת פעילותה של חברה בלא שהובטחו זכויותיהם של העובדים, מהווה עילה להרמת מסך, כפי שנפסק בע"ע [1192/02](#) חב' סברס לעיל:

"המעוררים 2 - 3 הפעילו עסק של מסעדה באמצעות חברה. החברה לא שילמה את מלוא הזכויות המגיעות לעובדים. לימים מחליט היזם ובעל המניות להפסיק את פעילות החברה והעובד נותר מול שוקת שבורה, בלא יכולת להיפרע מן החברה. בנסיבות בהן בעלי השליטה בחברה פועלים תוך התעלמות מזכויות העובדים, הם פועלים בחוסר תום לב, ומסך ההתאגדות לא יעמוד להם כמגן".

ברוח דומה נפסק בע"ע [1170/00](#) פרידמן הנ"ל כי:

"...ומעבר לכל זה - וחמור במיוחד - קיים גילוי מובהק של חוסר תום לב בכך שהחברה חדלה מלפעול והיא נמחקת מרישומי רשם החברות בשל אי תשלום אגרה, כל זאת מבלי שנעשה נסיון- ולו למראית עין - לדאוג לזכויותיה של המעוררת שהיתה העובדת שלה. יותר מכך, העובדה שהחברה נמחקה ולא פורקה מונעת מן המעוררת לקבל מן המוסד לביטוח לאומי חלק מזכויותיה. טענותיהם של המשיבים 3 - 5 כי אין להם כסף לתשלום אגרות החברה נשמעו לנו מן הפה ולחוץ. אכן, בעניינה של המעוררת פעלו המשיבים 3 - 5 תוך עצימת עיניים ואטימות לב מובהקים. כל אלה - קל וחומר בהצטרותם יחדיו - מצדיקים להרים את מסך ההתאגדות ולחייב את המשיבים 3 - 5 באופן אישי בחובות המשיבה מס' 1 כלפי המעוררת".

זאת ועוד, מן הראוי לשים לב כי על פי ההלכה הפסוקה, ביחסים שבין עובד למעבידו, נקבע כי:

"לצורך הרמת המסך אין צורך בהצטרות של כל העילות יחדיו, אלא די במקצתן או אף באחת מהן כדי להצדיק את המהלך" [ראה: ע"ע [1137/02](#) יולס אדיר לעיל].

116. לא בכדי הארכנו בתיאור ההלכה החלה בסוגית הרמת מסך ההתאגדות בהקשר למערכת היחסים שבין עובד למעביד, כפי שחזר ושנה בית הדין הארצי לעבודה, שכן נראה כי בסיכומיהם בחרו הנתבעים להתעלם מן ההבדלים המהותיים שבין החלת הדוקטרינה בדבר "הרמת מסך" בדין הכללי לבין החלתה בבית הדין לעבודה בדיון בתביעותיהם של עובדים למימוש זכויותיהם.

כמבואר לעיל, בית הדין הארצי לעבודה, הרחיב את הנסיבות בהן הורם המסך ההתאגדות מעל פעילות החברה בתביעות של עובדים למימוש זכויותיהם, מעבר לעילות "הקלסיות" להרמת מסך המוכרות בדין הכללי.

לא זו אף זו.

הנתבעים הפנו במסגרת סיכומיהם לפסק דינו של בית הדין הארצי בע"ע [34/03](#) אסנת שפרן – יוסף אלוש ואח' (פורסם בנבו) - פסה"ד מיום 14/5/06, כדי לתמוך בטענתם כי גם

בתביעות של עובדים למימוש זכויותיהם, אין להרים את מסך ההתאגדות בכל פעם שחברה הופכת לחדלת פירעון ויש להעדיף את האינטרס של בעל המניות אשר הקים את החברה כי לא ישא באופן אישי בחובות החברה.

דא עקא שבעניין שפרן הנ"ל, קבע בית הדין האזורי מלכתחילה כי לא התקיימו באותו מקרה הנסיבות המוכרות בדיני העבודה להרמת מסך ההתאגדות של החברה המעסיקה ובית הדין הארצי אימץ את קביעתו, כך שהדיון באותו ערעור התמקד בשאלה האם בנסיבות בהן מחד לא הורם מסך ההתאגדות ומאידך לא פורקה החברה, זכאי העובד לפנות למוסד לביטוח לאומי לקבלת גימלה לפי סעיף 182 לפרק ח' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 - שעניינו "ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד", גם ללא צורך בפרוק החברה, אם לאו.

מכל מקום בפסק דין שפרן הנ"ל, זה חזר בית הדין הארצי על ההלכה כפי שנפסקה בעניין ע"ע 1170/00 מרים פרידמן הנ"ל.

לא זו אף זו, אלא שמספר ימים לאחר מתן פסק הדין בעניין שפרן הנ"ל, ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי בע"ע 1452/04 שלמה אביר - מנסור חוסיין (פורסם בנבו) - פסה"ד מיום 25/5/06 חזר בית הדין הארצי על ההלכה שנסקרה לעיל, תוך ציון:

"מקובל עלינו כי כשלוש עסקי - כשהוא לעצמו - אינו מהווה עילה להרמת המסך. השאלה במקרה שבפנינו היא האם היה מדובר בכשלוש עסקי בלבד או שהתקיימו נסיבות נוספות המצדיקות הרמת המסך כלפי המשיב"

באותו מקרה הגיע בית הדין למסקנה כי יש להצדקה להרמת מסך ההתאגדות מששוכנע כי הצטברות הנסיבות מעידות על שמוש לרעה במסך ההתאגדות בין החברות לבעליהן, וקבע:

"ניהול עסק באופן שהעובד נע ונד בין גופים שונים לפי נוחיות המעסיק. בבחינת היום פה ומחר שם - אינו עולה בקנה אחד עם חובת תום הלב המוטלת על המעסיק, זהו עירוב נכסים ושימוש לרעה במסך ההתאגדות. במיוחד נכונים הדברים כאשר כל הגופים הללו נכשלים בעסקיהם והעובד מוצא עצמו מול שוקת שבורה. בנסיבות שכאלה, יש מקום לקבוע שהמעסיק האמיתי של העובד הוא לא חברה א' או ב' או ג' אלא גם - ובמיוחד - מי שעמד מאחורי כל אותן חברות.

על כל אלה יש להוסיף את העובדה שהמשיב הפסיק את פעילות החברות שבבעלותו, בלא שנקט הליכי פירוק. בכך מנע המשיב מן המערער לקבל חלק מן הזכויות המגיעות לו מן המוסד לביטוח לאומי. עובדה זו תומכת אף היא במסקנה כי בהתנהגותו, עשה המשיב שימוש לרעה במסך ההתאגדות של החברה"

116. ומן הכלל, בחזרה לענייננו.

ברי לאור כל המבואר לעיל, כי עצם העובדה שאלפון כרמיאל התבררה ככישלון עסקי אשר לא היה בידיו לפרוע את חובותיו לתובעת עליהם עמדנו לעיל, היא כשלעצמה אינה עילה להרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1, גם אם מבחינת התוצאה המדובר בתוצאה קשה כלפי התובעת.

השאלה הרלוונטית לענייננו היא האם מעבר לכשלון העיסקי ככזה, התקיימו בענייננו אותן נסיבות, עליהן עמד בית הדין הארצי לעבודה כמצדיקות את הרמת מסך ההתאגדות, במסגרת היחסים שבין חברה-מעסיקה לבין עובדת שלה.

117. מתוך מכלול העניינים שהיו שנויים במחלוקת בין הצדדים במסגרת ההליך בתיק זה, התברר בסופו של יום, כי לפחות לגבי העובדות והנסיבות שיפורטו להלן, לא היה חולק בין הצדדים.

כך, לא היה חולק כי עיסוקה של אלפון כרמיאל היה בהוצאה לאור של מידעפון כרמיאל לשנת 2000/2001.

אף לא היה חולק כי הנתבעים 3-5 שימשו כבעליה ומנהליה של אלפון כרמיאל ובהמשך, ובאותם חלקים בדיוק ובאותם תפקידים בדיוק שימשו כבעליה ומנהליה של כרמיאלפון אשר עיסוקה אף הוא היה בהוצאה לאור של מידעפון כרמיאל, אך זאת לשנת 2001/2002. ודוק, לעניין זה לא ניתן להתעלם מהדמיון הרב בין שמות שתי החברות, עת כרמיאלפון מהווה למעשה היפוך המילים אלפון כרמיאל.

מכל מקום, לא היה חולק כי כרמיאלפון מוקמה במשרדי מידעפון שבבעלות הנתבע מס' 5 בקרית שמונה.

זאת ועוד, אין חולק בין הצדדים כי במועד הקמתה של כרמיאלפון, אלפון כרמיאל היתה שרויה בהפסדים, ולשיטת הנתבעים עצמם, במועד זה לא יכולה היתה להמשיך ולשלם את משכורותיה של התובעת, ואף אין חולק כי עשרה ימים לאחר פיטורי התובעת, ביום 25/3/01 הוקמה כרמיאלפון.

בדיעבד, אף אין חולק, כי רשימת הלקוחות ששימשה לצורך הכנת מידעפון כרמיאל לשנת 2001/2002 היתה מבוססת בעיקרה על רשימת הלקוחות של מידעפון כרמיאל לשנת 2000/2001 אליה נוספו כ- 50% לקוחות חדשים (ראה עדות הנתבע מס' 5 : בעמ' 51 לפרוטוקול ש' : 19-22), ובכל מקרה הועברה לכרמיאלפון ללא תמורה (ראה עדות הנתבע מס' 5 : בעמ' 51 לפרוטוקול ש' : 23-24).

כמו כן, אף לשיטת הנתבעים עצמם, למצער, ועובר לסגירתה של אלפון כרמיאל ופיטורי התובעת הם נטלו את מחשב אלפון כרמיאל על המידע האגור בו, את תוכנת המעקב (follow-up), את מאגר הלקוחות והמדפסת, כמו גם חלק ממסמכי הנהלת החשבונות, על מנת להעבירם למשרדי כרמיאלפון בקרית שומנה, הגם שלשיטתם, בסופו של דבר הם לא עשו בהם שימוש במסגרת כרמיאלפון.

מכל מקום לשיטת הנתבעים עצמם, במועד זה הם אף פנו אל חברת בזק כדי לנתק את קווי הטלפון של אלפון כרמיאל, סגרו את חשבון הבנק של אלפון כרמיאל בסניף בנק הפועלים בראש פינה ובתחילת אפריל 2001 פתחו חשבון בנק לחברת כרמיאלפון בסניף בנק המזרחי בראש פינה (ראה: עדות הנתבע מס' 4 בעמ' 39 לפרוטוקול ש': 27-28 ובעמ' 40 לפרוטוקול ש': 28-29).

ודוק, אין חולק כי לא נערך הסכם חדש בין בעלי המניות של כרמיאלפון, דוגמת ההסכם שנחתם להקמת אלפון כרמיאל (ראה: עדות הנתבע מס' 5 בעמ' 49 לפרוטוקול ש': 27-29) והנתבעים המשיכו לפעול באותה מתכונת שנהגה באלפון כרמיאל, ואף זכויות החתימה נותרו כשהיו (ראה: עדות הנתבע מס' 5 בעמ' 51 לפרוטוקול ש': 15-16).

118. על רקע זהות העיסוק של שתי החברות, זהות בעליהן והזהות בהרכב המניות ותפקידם בשתי החברות, כמו גם סמיכות הזמנים שבין הפסקת פעילותה של החברה האחת ופתיחת השניה בסמוך כל כך לאחר פיטורי התובעת, קשה להימנע מלתהות על שום מה ולמה "בער" לנתבעים לחוש ולהקים חברה חדשה במקום הנתבעת מס' 1, לצורך הפקת המידעפון לשנת 2001/2002, במיוחד כך, שעה מעדויות הנתבעים בפנינו התברר כי מלכתחילה הם תכננו להמשיך את הפקת "מידעפון כרמיאל" לשנת 2001/2002 במסגרת אלפון כרמיאל.

כך, כעולה מתצהיריהם של הנתבעים עצמם, בחודש ספטמבר 2000 לאחר השלמת הפקתו של מידעפון 2000/2001 הם סיכמו בינם לבין עצמם ואף עם התובעת עצמה, לא רק על הפצתו של המדריך לשנת 2000/2001 אלא גם על היערכות לקראת הפקת המידעפון לשנה הקרובה (ראה: סעיף 9 לתצהיר הנתבע מס' 3, סעיפים 7(ג)-(ד) לתצהיר הנתבע מס' 3 וסעיפים 9(ה)-(ו) לתצהיר הנתבע מס' 5). כל זאת, הגם שהנתבע מס' 4 העיד בתצהירו כי כבר במועד זה, היינו בשלב זה שלאחר סיום מכירת שטחי הפרסום, הוא הביע חשש שאלפון כרמיאל לא תוכל לעמוד בהמשך תשלום משכורותיה של התובעת, בשל העדר הכנסות (ראה: סעיף 7(ב) לתצהירו).

זאת ועוד, באשר לטענת הנתבעים, בדיעבד, לפיה ממילא לא היה ברור אם אלפון כרמיאל תפעל להפקת מדריכים מעבר למדריך לשנת 2000/2001, הרי שלעניין זה העיד הנתבע מס' 4 בחקירתו הנגדית בפנינו, לעניין הישיבה מחודש ספטמבר 2000:

"לשאלתך, ישבנו באותה ישיבה ויעקב ואני טענו שצריך לפטר את התובע הואיל והפקת המדריך הסתיימה ואין כל עבודה שצריך לבצעה עד להוצאת המדריך הבא. רפי טען שיש עבודת הכנה מרובה שצריך לבצע אותה ואז הגענו להסכמה ולהגדרה מפורטת של תוכנית העבודה, ובינינו התנינו את המשך העסקתה של התובעת בביצוע תוכנית העבודה הזאת. לשאלת בית הדין, התובעת לא נכחה בישיבה זו למרות שהיא שהתה במשורד. אני אבקש לתקן הוויכוח בין בעלי המניות לגבי המשך העסקתה של התובעת התקיים מבלי שהתובעת תשמע. לאחר מכן קראנו לה להצטרף לישיבה ופירטנו בפניה מה הם המטלות שלה" (ראה: בעמ' 39 לפרוטוקול ש' : 8-14).

הנה כי כן, בחודש ספטמבר 2000, ולאחר שהסתיימה הפקת המידעפון לשנת 2000/2001 התכוונו הנתבעים להמשיך ולהעסיק את התובעת במסגרת אלפון כרמיאל לצורך הפקת המדריך לשנת 2001/2002, וכלל לא דובר על הקמת חברה חדשה.

119. כפי שהודגש לעיל, כישלונה העסקי של אלפון כרמיאל ככזה, אינו עילה להרמת מסך ההתאגדות, ודוק אפילו פתיחת חברה חדשה, אם מוכחים שיקולים עסקיים סבירים לעשות כן, אינו מהווה בפני עצמו עילה להרמת מסך ההתאגדות, אלא שלעניין זה, יש להוכיח מה היו אותם שיקולים עסקיים.

כאשר נדרשו הנתבעים לשאלה מה היו השיקולים העסקיים שעמדו מאחורי פתיחת החברה החדשה, טען הנתבע מס' 5 בתצהירו, כי התובעת מנעה מהנתבעים לקבל מסמכי הנהלת חשבונות וציוד השייך לאלפון כרמיאל, ולפיכך לא היה מנוס מפתיחת החברה החדשה. יתר על כן לדבריו, בתקופת עבודתה באלפון כרמיאל, הבטיחה התובעת לקוחות שונים של אלפון כרמיאל הנחות בפרסומים בשנים הבאות ללא אישור ההנהלה לדבריו, כך שאילו המשיכו לפעול במסגרת אותה חברה, היו נאלצים לתת ללקוחות הנחות שלא אישרו. אי לכך לטענתו, בעצת הנתבע מס' 4 שהוא רו"ח, החליטו להקים חברה חדשה ולהוציא לאור את המדריך לשנה הקרובה באמצעות החברה החדשה (ראה: סעיפים 15(ו)-(ז) לתצהירו).

לטענת הנתבע מס' 4, הוא רואה החשבון, בתצהירו, הואיל והתובעת מנעה מהנתבעים לקבל את מסמכי הנהלת חשבונות של אלפון כרמיאל, היה קושי להמשיך את ניהולה התקין של אלפון כרמיאל מבחינה חשבונאית, והואיל ונתנה הנחות לא מאושרות לשנים הבאות, לא רצו הנתבעים למצוא את עצמם בהמשך הדרך מול לקוחות שהובטחו להם דברים שלא ניתן לעמוד בהם.

אי לכך החליטו להקים חברה חדשה כך שיוכלו לנהל את ענייניה באופן מסודר (ראה: סעיפים 12 (ה) (ו) לתצהירו).

עד כאן גרסתם של הנתבעים מס' 4-5, הם עצמם באשר לשיקולים שעמדו מאחורי הקמת כרמיאלפון.

לעומתם הסתפק הנתבע מס' 3 בתצהירו, במילים:

"נאלצנו להקים את כרמיאלפון בע"מ משום שגב' סייסל סירבה למסור לנו את מסמכי הנהלת החשבונות של אלפון כרמיאל בע"מ, ועל פי עצת רואה החשבון בעניין זה" (ראה: סעיף 13(ב) לתצהירו).

120. בהינתן, שכמבואר לעיל, לא הוכח בפנינו שנעשה כל ניסיון אמיתי לקבל את מסמכי הנהלת החשבונות הנתבעים לפני פתיחת החברה החדשה, מוצאים אנו קושי להאמין שבגין נסיבה זו, יחליטו הנתבעים לפתוח חברה חדשה.

הוא הדין לגבי אותה טענה בדבר הנחות שהובטחו כביכול על ידי התובעת ללא אישור ללקוחות החברה.

מעבר לכך, שטענה זו לא הוכחה, הרי שאף אם כך היו פני הדברים – אין הדבר מצדיק פתיחת חברה חדשה, ואם בכלל, הרי שטענות הנתבעים 4-5 לעניין זה, בודאי שאינן מצביעות על תום לבם בכל הנוגע לפתיחת החברה החדשה, שעה שלשיתם הם עצמם, התכוונו להתחמק מהתחייבות החברה כלפי לקוחותיה באמצעות פתיחת חברה חדשה שתעסוק באותה פעילות בדיוק.

121. אלא שגם בכך לא סגי, שכן כאשר נדרשו הנתבעים להשיב לשאלה זו בדיוק במסגרת חקירתם הנגדית, כבר הועלו טיעונים אחרים.

כך, כאשר נדרש הנתבע מס' 3, בהקשר אחר, לשאלה מדוע קיבל בסופו של יום החזר חלקי לדבריו של הלוואת הבעלים שנתן לחברה, השיב בחקירתו הנגדית בפנינו:

"לשאלתך, מדוע קיבלתי החזר של הלוואת בעלים לאלפון כרמיאל מחברה שבכלל אינה קשורה לאלפון כרמיאל אני משיב שאנו יצאנו לדרך מתוך כוונה לשיתוף פעולה, ואכן לאורך כל הדרך עבדנו בשיתוף פעולה מתוך הבנה וידידות, כאשר הגענו לסוף דרכו של המיזם הזה, הכוונה לאלפון כרמיאל, החלטנו לנסות להציל אותו ולפתוח חברה חדשה ולנסות להעמיד אותו על הרגליים, מכיוון שהייתה לנו אמונה שניתן להצליח, ואכן הקמנו חברה חדשה שיצאה לדרך, עם הצלחה קצת יותר טובה מהחברה הקודמת, אבל בסוף הנסיבות, בעיקר הנסיבות שקשורות בעיסוקים שלי, אני לא מצאתי לנכון להמשיך את הדבר הזה וגם נדב ויורם הסכימו איתי שזה בעייתי ואז החלטנו להיפרד, וכשנפרדנו ניסנו למזער טיפה את הנזקים, בעיקר אני ביקשתי לראות אם אפשר להקטין את הנזק שנגרם לי ואז נמצאה הדרך להעביר לי את אותו סכום כסף" (ראה עדותו: בעמ' 30 לפרוטוקול ש' : 26 עד עמ' 31 ש' : 3).

ובהמשך העיד:

"המטרה של הקמת החברה הייתה לנסות ולהציל משהו מהרעיון שניסנו בעצם כשהקמנו את אלפון כרמיאל משום שאנו האמנו שיש אפשרות ופוטנציאל" (ראה עדותו: בעמ' 31 לפרוטוקול ש' : 23-24).

כאשר נשאל על ידי בית הדין מדוע לא המשיכו הנתבעים בפעילות אלפון כרמיאל, אם האמינו באותו שלב באפשרות ובפוטנציאל שלה, השיב:

"למה לא המשכנו את הפעילות של אלפון כרמיאל אני משיב: א' כי המוניטין והאמינות של סוג כזה של פרסום נפגע בצורה שלא ניתן היה לשקם אותה, חשבנו שאם נחליף את השם ואת המקום וחלק מן האנשים, אז אנו נוכל לחזור למפרסמים בלי שיגידו לנו ראינו אותכם כבר לפני שנה, וב' משום שחלק מן המסמכים של אלפון כרמיאל לא היו אצלנו בשלב הזה והיה לנו קשה מאד להמשיך מאותה נקודה שבה נוצר המצב הזה. כוונתי במסמכים לקבלות, מסמכי הנהלת חשבונות, חשבוניות, המחשב שעליו ניהלנו כל המערכת. בפתיחת חברה חדשה יכלנו להתחיל מנקודת אפס ולא להתחיל לחפש מסמכים קודמים" (ראה עדותו: בעמ' 31 לפרוטוקול ש' : 25 עד עמ' 32 ש' : 2).

וכאשר הופנה לכך שבניגוד לטענתו לפיה המחשב נותר אצל התובעת, אין חולק כי המחשב הוחזר לנתבעים, השיב:

"לשאלתך, יורם לקח בסופו של דבר את המחשב אבל זה היה אחרי ריב" (ראה עדותו בעמ' 32 לפרוטוקול ש' : 3).

להזכיר, המחשב נלקח על ידי הנתבע מס' 4, עוד לפני הקמת הנתבעת מס' 2.

וכאשר נשאל הנתבע מס' 4 לעניין זה השיב:

"לשאלתך, כשהיינו באלפון בחודש מרץ גילנו שיש שיקים של לקוחות שחלקם לא נפרעו וחלקם לא נגבו ולמעשה מחודש ספטמבר עד מרץ לא בוצע דבר מהבטחותיה של התובע בהקשר לבניית תוכנית עבודה, הבנו שנגרם נזק חמור לחברה, ואם נמשיך לעבוד במסגרת אותה חברה יהיה לנו בעיות גביה קשות יותר, מכיוון שמפרסמים שלא נגבה מהם כסף יסרבו לשלם פעם נוספת. אני לא מדבר על אותם שיקים שלא נגבו, אלא על יחסי עבודה חדשים עם מפרסמים באמצעות יעקב נדב וחברה חדשה" (ראה עדותו בעמ' 38 לפרוטוקול ש' : 17-22).

עם זאת, ובכל הנוגע לבעיות הגביה שהתגלו כך לפתע פתאום, העיד הנתבע מס' 4 מספר שורות לאחר מכן:

"לשאלתך, באשר לעדכון לגבי התנהלות החברה אני משיב שמדי חודש ישבנו על מאזן בוחן שקיבלנו מהנהלת חשבונות, וניסנו לנתח אותו ולהבין לגבי ההכנסות וההוצאות" (ראה עדותו: בעמ' 38 לפרוטוקול ש' : 27-28) (ההדגשה הוספה – א.ר.ק.).

122. מעבר לכך שמלכתחילה מצאנו קושי ליתן אמון בגרסת הנתבעים בתצהיריהם, לפיה בשל מחסור במסמכי הנהלת חשבונות או ציוד הם פתחו חברה חדשה, הרי שבעדותם בפנינו כמבואר לעיל, התקשו הנתבעים לעמוד מאחורי טעם זה. לא זו אף זו, אלא שכעולה מעדותם בפנינו, המניע העיקרי לפתיחת החברה החדשה היה נעוץ ברצונם לפתוח "דף חדש" ולזנוח את חברת אלפון כרמיאל על הפסדיה והתחייבויותיה כלפי לקוחותיה, מאחור.

בנסיבות אלו, לא שוכנענו, וזאת בלשון המעטה, כי מאחורי ההחלטה על הקמת כרמיאלפון עמד שיקול עסקי או כלכלי לגיטימי שהוא.

ודוק, הנתבעים הקפידו להדגיש, לאורך כל הדרך, כי הגם שאלפון כרמיאל סיימה את פעילותה בהפסד מה, לא היו לה נושים מעבר לתובעת שבנדון, ואף תמכו טענתם זו בחוות דעת המומחית מטעמם.

בנסיבות אלו, ולו מטעמים של שיקולי מס, אך סביר היה להמשיך את פעילותה של אלפון כרמיאל על מנת לזקוף את הפסדיה על חשבון רווחיה הצפויים, אך הנתבעים לא עשו כן.

123. יתרה מכך, אם אמנם כטענת הנתבעים לא היו להם נושים נוספים חוץ מאשר התובעת, פתיחת החברה החדשה והנסיבות בהן נפתחה, אך מחזקים את המסקנה כי מהלך הפתיחה של החברה החדשה נועד על מנת להתחמק מחובתם של הנתבעים כלפי התובעת שבנדון, ונבאר.

כך מלכתחילה, ברי מתוך הראיות שבפנינו, כי לא דובר בעסק בעל מחזור גדול במיוחד. יותר מכך, מתוך העדויות הנתבעים שבפנינו התברר כי עלות העסקתה של התובעת, היוותה שיקול לא מבוטל בניהול עסקי הנתבעת מס' 1 (ראה: ראה לעניין זה דברי הנתבע מס' 4 בסעיפים 7(ג)-(ד) לתצהירו, כנזכר לעיל).

מכל מקום, אין חולק כי בסופו של דבר, הצליח הנתבע מס' 3 לשכנע את הנתבעים להמשיך ולהעסיק את התובעת גם לאחר חודש ספטמבר 2000, הן לצורך הפצת המידעפון שהופק והן לצורך היערכות להפקת המידעפון לשנה הבאה, הגם שליטת הנתבע מס' 4 כבר במועד זה היה לו ספק בדבר האפשרות של אלפון כרמיאל להמשיך ולשלם את שכרה של התובעת.

זאת ועוד, בדוננו במערכת היחסים שבין התובעת לבין אלפון כרמיאל ובעליה, יש לזכור כי נכון לחודש מרץ 2001, מערכת היחסים שבין התובעת ובין זוגה לבין הנתבע מס' 3 במסגרת חברת אוטוטכנולוגי כבר עלתה על שרטון.

כעולה מתצהירי הנתבעים מס' 4-5, בשלב זה, הם חשו מאוימים מכך שמשרדי אלפון כרמיאל על ציודה, שוכנים במפעל אוטוטכנולוגי והעידו בעצמם במסגרת תצהיריהם, כי הגם שבשלב זה גמלה בליבם ההחלטה לפטר את התובעת, הרי שלנוכח חששם כי על רק הסכסוך באוטוטכנולוגי, יקשה עליהם לקבל את ציוד הנתבעת בהמשך, החליטו כי קודם ינסו לקבל את כל הציוד, ורק לאחר מכן יפטרו את התובעת.

אם כך היו פני הדברים, ואם לשיטתם של הנתבעים, הם הצליחו "לחלץ", למצער, רק חלק מן הרכוש של אלפון כרמיאל הנתבעים לשיטתם מ"ציפורני" התובעת, עדיין נשאלת השאלה, על שום מה נדרש להם לפתוח חברה חדשה, שהרי יכלו להמשיך את פעילותה של אלפון כרמיאל ממשרדים אחרים.

כמבואר לעיל, דחינו מכל וכל את גרסת הנתבעים לפיה הם נאלצנו לעשות כן בשל מחסור בחלק ממסמכי הנהלת החשבונות.

כמו כן, בדוננו בשאלה זו, יש לזכור, כי בין אם ידעו הנתבעים על דבר הריונה של התובע לפני ששלחו לה את הודעת הפיטורים ובין אם לאו, הרי שכבר באותו יום שבו שלחו לה את הודעת הפיטורים (15/3/01), הודע להם על ידי מזכירת האיגוד המקצועי בהסתדרות כי התובעת בהריון, ואם בכך לא סגי הרי שאף לשיטתם הם עצמם, כבר ביום 19/3/01 נמסר להם מכתבה של מזכירת האיגוד המקצועי הגב' שרונה יעקובי, לפיו פיטורי התובעת בעודה בהריון, הינם בלתי חוקיים, כאשר במכתב זה, נדרשו הנתבעים, כדלקמן:

"לאור הנ"ל אבקש החזרתה המיידית של הנ"ל ע"מ למנוע פניית העובדת לערכאות למיצוי זכויותיה על פי כל דין" (ראה: נספח כ"ד לתצהיר התובעת).

ולא זו אף זו, אלא שבמכתבה הנ"ל, הוסיפה הגב' יעקובי:
"עלי לציין, כי אי החזרתה של הגב' סייבל לעבודתה לאלתר, תחייב אותך בתשלום בגין כל חודשי עבודתה עד למועד הלידה המשוער, וכן כל פגיעה עתידית שתיגרם בדמי הלידה בגין פיטוריה"

124. הנה כי כן, "מצב ביש" מבחינת הנתבעים.

להזכיר, מלכתחילה הנתבעים מס' 4-5 ביקשו לסיים את העסקתה של התובעת עוד בחודש ספטמבר 2000, אך בלחצו של הנתבע מס' 3 הסכימו להמשיך ולהעסיקה, הגם שכאמור, כבר במועד זה הביע הנתבע מס' 4 את חששו כי לא תהיה לאלפון כרמיאל היכולת לשלם את שכרה.

בינתיים, היחסים בין התובעת לבין הנתבע מס' 3 התערערו וכל הנתבעים, כולל הנתבע מס' 3 הגיעו להסכמה על פיטורי התובעת.

לא זו אף זו, אלא שלמרות הסיטואציה הלא נוחה בה משרדי הנתבעת מס' 1 ממוקמים בתוך שטח מפעלה של אוטוטכנולוגי שבבעלות חברה לחיים של התובעת, הצליחו הנתבעים,

לשיטתם, לחלץ מן המשרד לפחות את המחשב ותוכנת המעקב, את מסך המחשב וחלק ממסמכי הנהלת החשבונות.

אחרי כל אלה, ואחרי שהצליחו לשכנע את הנתבע מס' 3 להסכים לפיטורי התובעת ואחרי שהשלימו את מהלך פיטוריה של התובעת כאמור במכתבם מיום 15/3/01, "ניחתת" עליהם הדרישה להשיב את התובעת לעבודה ללא דיחוי, בשל פיטוריה בעודה בהריון.

125. על רקע כל אלה ובהעדר כל הסבר הגיוני, עסקי או אחר, למהלך התמוה של הקמת חברת כרמיאלפון בע"מ במועד ובנסיבות שבהם הוקמה, אין לנו אלא לקבל את טענת התובעת כי הטעם האמיתי להקמתה היה על מנת לחמוק מחובותיה של הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת.

לעניין זה יש לזכור, כי כל עוד פועלת חברת אלפון כרמיאל בנסיבות בהן התובעת פוטרה מעבודתה בה בעודה בהריון, חשופה אלפון כרמיאל לכך שיהיה עליה לקבל את התובעת בחזרה לשורותיה או לחילופין, כי יהיה עליה לשלם את תמורת שכרה של התובעת עד למועד הלידה, בסכומים לא מבוטלים.

מאידך, אם תופסק פעילותה של אלפון כרמיאל, ממילא לא תהיה לתובעת כתובת להיפרע ממנה את זכויותיה, כפי שאכן אירע בפעל, עת הועמדה התובעת בפני שוקת שבורה בבואה להיפרע את זכויותיה, ולמצער אלו הנוגעות לפיטוריה בעודה בהריון.

על ידי הפסקת פעילותה של אלפון כרמיאל במועד שבו נסגרה הצליחו הנתבעים לחמוק מחובותיה של אלפון כרמיאל כלפי התובעת בגין פיטוריה בהריון, בין אם כאלו הנוגעים להמשך העסקתה ובין אם כאלו הנוגעים לפיצויה הכספי. אלא ש"אליה וקוץ בה" סגירת אלפון כרמיאל, אשר כמבואר לעיל, הנתבעים האמינו נכון למועד סגירתה בפוטנציאל שלה, משמעותה כי גם הנתבעים לא יוכלו להנות מן הפוטנציאל של החברה ואף לא יוכלו להחזיר את השקעותיהם בה.

לעניין זה יש לזכור כי, לא היה חולק בין הצדדים על כך שהנתבע מס' 3 השקיע סכום לא מבוטל של כ-60,000 ₪ באלפון כרמיאל.

סגירת החברה בצורה מסודרת ופירוקה נכון לאותה עת, היתה מחייבת את הנתבע מס' 3 ל"עמוד בתור" כנושה ולהגיש הוכחת חוב למפרק, ובכל מקרה היתה מחייבת את הנתבעים לוותר על הפוטנציאל הגלום בה לשיטתם.

ואמנם, לעניין זה טענו הנתבעים לאורך כל הדרך, כי הם לא עירבו בין נכסי שתי החברות, לא העבירו נכסים מאלפון כרמיאל לכרמיאלפון, לא הבריחו נכסים ולא משכו כספים מאף אחת מן החברות, לא כשכר ואף לא כהחזר הלוואות בעלים.

דא עקא, שמתוך העדויות ודוק בעיקר עדויות הנתבעים והמומחית מטעמם, התברר כי לא כך בדיוק, היו פני הדברים.

כך, כאשר במסגרת חקירתו הנגדית בפנינו, נשאל הנתבע מס' 4 - רואה החשבון של שתי החברות, לגבי גביית חובות אלפון כרמיאל מלקוחות, התברר שהוא לא יכול היה לזכור האם הכספים שנגבו מלקוחות אלפון כרמיאל, נכנסו לחשבון הבנק שלה (ראה: בעמ' 39 לפרוטוקול ש' : 25-26).

עם זאת, מתוך חקירתה הנגדית של המומחית מטעם הנתבעים בפנינו, התברר, כי כרמיאלפון גבתה כספי חייבים של אלפון כרמיאל, ורשמה אותם בספריה. כך לגבי גביה בסך של 2,330 ₪ ממסעדת "אוהל הירח" (ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 11-13), גביה בסך של 950 ₪ מלקוח בשם "בן הרוש" (ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 15), גביה בסך של 600 ₪ מלקוח בשם "מכון סימה" (ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 16), ואף גביה בסך של 8,000 ₪ מ"כתר פלסטיק" שלאחר מכן הוחזרה לאלפון כרמיאל ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 13-15).

מנגד, התברר מחקירתה של המומחית, כי כרמיאלפון שילמה עבור אלפון כרמיאל חוב לביטוח לאומי ומס הכנסה בסך של 1,133 ₪ (ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 8-9) חשבון טלפון בסך 1,298 ₪, ואף העבירה סך של 2,200 ₪ לשם סגירת חשבון הבנק של אלפון כרמיאל בבנק הפועלים ראה: בעמ' 47 לפרוטוקול ש' : 16-17).

אכן, לא מדובר בסכומי עתק, אך מתוך מנגד יש לזכור כי מלכתחילה אין עסקינן בענייננו בחברות עתירות נכסים או רכוש.

מכל מקום, מתוך המעט שהוצג בפנינו, ניתן היה להיווכח על נקלה, כי הנתבעים אשר מבקשים כיום לחסות מאחורי מסך ההתאגדות של אלפון כרמיאל ביחסיה עם התובעת - נהגו באלפון כרמיאל ובכרמיאלפון כאילו היו גוף עסקי אחד.

126. ואם באמור לעיל לא סגי, הרי שגם בכל הנוגע להלוואת הבעלים שנתן הנתבע מס' 3 לאלפון כרמיאל, התברר כי הגם שאלפון כרמיאל נסגרה בטרם היה סיפק להשיב לו את הלוואת הבעלים, בסופו של יום ולפחות בחלקה הוחזרה לנתבע מס' 3 ההלוואה.

כך, כבר מתוך חקירתו הנגדית של הנתבע מס' 3 התברר כי חרף טענות הנתבעים לפיהן לא קיבלו חזרה את השקעותיהם באלפון כרמיאל, בסופו של יום קיבל הנתבע מס' 3 לשיטתו, חלק מהלוואת הבעלים שנתן לאלפון כרמיאל.

לעניין זה העיד הנתבע מס' 3, בחקירתו הנגדית:

"לשאלתך, לא קיבלתי חזרה את אותה הלוואת בעלים, רק חלק, אני חושב שבערך 27,000 ₪.

לשאלתך, מתי קיבלתי את הכסף אני משיב שככל שזכרוני אינו מטעני זה היה לפני כשנה וחצי אבל אני לא זוכר מועד מדויק" (ראה עדותו: בעמ' 30 לפרוטוקול ש' : 18-20).

וכאשר נשאל בחקירתו הנגדית, ממי קיבל את הכסף, השיב:

"לשאלתך, ממי קיבלתי את הכסף אני משיב שאני חושב שקיבלתי את זה מהחברה של נדב, זו חברה שמפיקה ספרי טלפון כאלה בקרית שמונה אבל אני לא זוכר את שמה. לשאלתך, אם מכך ניתן להסיק שאלפון כרמיאל כן הרוויחה כספים אני משיב שכפי שציינתי שהכסף לא התקבל מאלפון כרמיאל אלא מהחברה האחרת של נדב. לשאלתך, אין הסכם בכתב לגבי הכספים שקיבלתי כאמור" (ראה עדותו בעמ' 30 לפרוטוקול ש' : 21-25).

להזכיר, הנתבע מס' 3 אף העיד בפנינו כי:

"אני לא מצאתי לנכון להמשיך את הדבר הזה וגם נדב ויורם הסכימו איתי שזה בעייתי ואז החלטנו להיפרד, וכשנפרדנו ניסנו למזער טיפה את הנזקים, בעיקר אני ביקשתי לראות אם אפשר להקטין את הנזק שנגרם לי ואז נמצאה הדרך להעביר לי את אותו סכום כסף" (ראה עדותו בעמ' 31 לפרוטוקול ש' : 1-3).

מכל מקום, באשר לזהות החברה ממנה קיבל לשיטתו את הכספים, העיד בהמשך:

"לשאלת בית הדין אני לא בטוח שהחברה שדרכה קיבלתי את הכסף היא לא כרמיאלפון אבל אפשר לבדוק את זה" (ראה עדותו: בעמ' 31 לפרוטוקול ש' : 4-5).

הערפל בכל הנוגע לזהות הגורם אשר שילם לשיטת הנתבעים את הלוואת הבעלים לנתבע מס' 3, לא התפוגג גם בחקירת הנתבע מס' 4 בפנינו.

כאשר נשאל לעניין זה, העיד הנתבע מס' 4:

"כשהיה ברור שאנחנו מפסידים רפי בא ואמר אנחנו שלושה שותפים לא יתכן שאני אשא בהפסד לבד ואז הוא קיבל החזר חלקי מבעלי המניות, לא מהחברה. לשאלתך, כמה אני שילמתי אני משיב שלא אני שילמתי אלא יעקב שילם. אני לא יודע מאיפה יעקב שילם.

לשאלתך, למה אני לא השתתפתי בתשלום אני משיב שאני מניח שמטעמים אנוכיים וזאת משום שלא רציתי לשלם. היו בלבי טענות על רפי על כך ששילמנו שכר מיותר לתובעת" (ראה עדותו: בעמ' 37 לפרוטוקול ש' : 20-25) (ההדגשה הוספה - א.ר.ק.).

הנה כי כן בניגוד לגרסת הנתבע מס' 3, אשר כלל לא ידע למסור האם הכסף הגיע מחברת מידעפון או מחברת כרמיאלפון, לשיטת הנתבע מס' 4 הכסף הגיע בכלל מבעלי המניות האחרים, הגם שהוא עצמו לא שילם דבר.

ואם בכך לא סגי, הרי שכאשר נשאל לעניין זה, הנתבע מס' 5 (אשר לשיטת הנתבע מס' 4 היה זה ששילם לנתבע מס' 3 את הכסף), הוא השיב באופן מבלבל ומתחמק, כדלקמן:

**"ש. מתי רפי נוי קיבל כפי שהעיד חלק מהכסף שהשקיע בחברה בחזרה?
ת. אני לא זוכר מתי.**

**לשאלתך, אני לא זוכר כמה הוא קיבל וכמה הוא דרש אבל כנראה שיש שיקים על זה.
לשאלתך, מי שילם לו אני משיב שאני שילמתי בשיקים של מידעפון, אם אני לא טועה כי
אני לא כל כך זוכר מתי.**

**לשאלתך, למה הוחזר לרפי נוי חלק מהסכום אני משיב כי הוא בעצם זה שהשקיע את רוב
ההשקעה ואני ראיתי לנכון להחזיר לו חלק ממנו" (ראה עדותו: בעמ' 50 לפרוטוקול ש' : 30-
24).**

לנוכח הבלבול והעמימות בגרסאות הנתבעים באשר לנסיבות החזרת הלוואת הבעלים לנתבע מס' 3, ואף אם נצא מתוך הנחה כי זו הוחזרה רק בחלקה, דבר שכלל אינו ברור לנוכח העדר אסמכתאות וגרסאותיהם הסותרות של הנתבעים בנקודה זו - די באמור לעיל עד כה, כדי ללמד על שהנתבעים אשר מבקשים וליתן תוקף לקיומה המשפטי העצמאי והנפרד של הנתבעת מס' 1 ביחסיה עם התובעת, לא הקפידו, וזאת בלשון המעטה, על הפרדה בין הנתבעת מס' 1 לבין בעליה ומנהליה, אלא ערבו בין נכסי החברות שבשליטתם או בשליטת חלק מהם לבין חובות הנתבעת מס' 1 וחובות בעלי המניות לבין עצמם.

127. סיכומם של דברים.

לאור כל המבואר לעיל, שוכנענו כאמור, כי לא רק שלא עמד כל טעם ענייני ביסוד הקמתה של החברה החדשה - כרמיאלפון, אלא שהטעם האמיתי שביסוד הקמתה נעוץ בכוונת הנתבעים לחמוק מהתחייבות הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת שפוטרה מעבודתה בעודה בהריון, ודוק, גם אם נניח לצורך העניין כי לעניין שאר זכויותיה של התובעת אותם פסקנו לעיל, היתה מחלוקת בין הצדדים, הרי שלפחות לגבי זכותה שלא להיות מפוטרת בעודה בהריון, לא יכול להיות חולק.

חרף זאת, ולאחר שנודע לנתבעים, במכתבה של מזכירת האיגוד המקצועי, כי התובעת עומדת על זכותה להיות מוחזרת לעבודה ושומרת על זכותה לתובע מהם את כל זכויותיה אם לא יעשו כן, הם סגרו את אלפון כרמיאל ובכך הותירו את התובעת בפני שוקת שבורה מבלי יכולת לממש את זכותה לחזור לעבודה, או אף להיפרע פיצוי בגין פיטוריה הלא חוקיים.

דא עקא שבהתנהלות זו נאלצו הנתבעים לכאורה לוותר על הפוטנציאל של אלפון כרמיאל בו האמינו נכון לאותה עת, ולפיכך ועל מנת שלא לאבד את אותו מיזם שמלכתחילה התכוונו הנתבעים להפעיל באמצעות אלפון כרמיאל, פתחו חברה חדשה - כרמיאלפון, תוך שהם נוהגים בשתי החברות כאילו היו גוף עיסקי אחד, ותוך ערבוב בין נכסי וחובות החברות שבשליטתם או בשליטת חלק מהם לבין חובות אלפון כרמיאל וחובות בעלי המניות לבין עצמם.

128. בית הדין הארצי לעבודה חזר ושנה כי בכלל בעלי דברה של חברה קיימת קטגוריה מיוחדת של מתקשרים ונושים, שהם עובדי החברה, אשר כלפיהם חבים בעלי החברה ומנהליה אחריות מוגברת, אשר אמורה למצוא את ביטויה בניהול ענייני העסק לא רק מנקודת המבט של האינטרסים שלהם עצמם אלא גם תוך ראיית עניינם של העובדים התלויים בהם.

בפרשת [ע"ע 1201/00 יהודית זילברשטיין לעיל](#), קבע בית הדין הארצי, כאמור:

"הקלות שבעלי עסקים מקימים מיזם עסקי ולימים סוגרים את עסקיהם תוך שהם מעמידים את עובדיהם - לעתים במפתיע - אל מול שוקת שבורה, היא בלתי נסבלת ובלתי ראויה. אחריות זו לא מן הראוי שתיעצר למרגלות מסך ההתאגדות ובנסיבות המתאימות יצא בית הדין להגנת העובדים, ירים את מסך ההתאגדות ויחשוף את הגורם הכלכלי האמיתי המסתתר מאחורי המסך".

גם מבחינת תוכן העילות, הגמיש בית הדין הארצי לעבודה את העילות ה"קלאסיות" המצדיקות את הרמת מסך ההתאגדות, בתביעת עובד למימוש זכויותיו.

כך, קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי אי העברת כספי עובד לקופת גמל על ידי המעסיק, מהווה מעשה תרמית של חברה כלפי נושיה - עובדיה המצדיק הרמת מסך ההתאגדות כלפי בעלי המניות, גם אם אין מתקיימות עילות אחרות להרמת המסך (ראה: [ע"ע 1137/02 יולס אדיר לעיל](#)).

כן נקבע על ידי בית הדין הארצי, כי, ניווד עובד מחברה לחברה לפי נוחות המעסיק מהווה עירוב נכסים ושימוש לרעה במסך ההתאגדות, במיוחד כך שעה שכל הגופים הללו נכשלים בעסקיהם והעובד מוצא עצמו מול שוקת שבורה (ראה: [ע"ע 1452/04 שלמה אביר לעיל](#)).

ודוק, [בע"ע 1192/02 חב' סברס לעיל](#), אף הוסיף בית הדין הארצי, כי גם הפסקת פעילותה של חברה בלא שהובטחו זכויותיהם של העובדים, מהווה עילה להרמת מסך.

מכל מקום, בעניין [ע"ע 1192/02 חב' סברס לעיל](#), קבע בית הדין הארצי כי נסיבות בהן בעלי השליטה בחברה פועלים תוך התעלמות מזכויות העובדים, הם פועלים בחוסר תום לב, ומסך ההתאגדות לא יעמוד להם כמגן.

ואם באמור לעיל לא די, הרי שבע"ע [1170/00 פרידמן לעיל](#) נקבע:

"...ומעבר לכל זה - וחמור במיוחד - קיים גילוי מובהק של חוסר תום לב בכך שהחברה חדלה מלפעול והיא נמחקת מרישומי רשם החברות בשל אי תשלום אגרה, כל זאת מבלי שנעשה נסיון - ולו למראית עין - לדאוג לזכויותיה של המערערת שהיתה העובדת שלה. יותר מכך, העובדה שהחברה נמחקה ולא פורקה מונעת מן המערערת לקבל מן המוסד לביטוח לאומי חלק מזכויותיה. טענותיהם של המשיבים 3 - 5 כי אין להם כסף לתשלום

אגרות החברה נשמעו לנו מן הפה ולחוץ. אכן, בעניינה של המערערת פעלו המשיבים 3 - 5 תוך עצימת עיניים ואטימות לב מובהקים. כל אלה - קל וחומר בהצטברותם יחדיו - מצדיקים להרים את מסך ההתאגדות ולחייב את המשיבים 3 - 5 באופן אישי בחובות המשיבה מס' 1 כלפי המערערת".

129. נראה כי כל אלו מחווירים לעומת התנהלותם של הנתבעים בענייננו כלפי התובעת, עליה עמדנו לעיל, עת עשו כל שביכולתם על מנת לחמוק מאחריותה של אלפון כרמיאל כלפי התובעת, ואין זאת אלא שבפנינו מקרה מובהק אשר בקשר אליו ולכמותו, הורחבה ההלכה של "הרמת מסך" בתביעות עובדים למימוש זכויותיהם, ונקבע כי אין זה ראוי כי אחריות הבעלים ומנהלי החברה תיעצר למרגלות מסך ההתאגדות.

הבעיה בענייננו אינה נעוצה בכישלונה העסקי של אלפון כרמיאל, אלא בהנהלות הנתבעים כלפי התובעת, והתנהגותם לאחר סגירת אלפון כרמיאל, הנושאת בחובה כמעט את כל העילות עליהן עמד בית הדין הארצי, בבחינת קל וחומר, המצדיקות את הרמת מסך ההתאגדות של המעבידה וחשיפת הגורמים האמיתיים הפועלים מאחוריה.

אי לכך, אנו מורים על הרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1 כלפי הנתבעים מס' 3-5 גם יחד, וחיובם בחובות הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת, ודוק, לעניין זה לא ראינו להבחין בין היקף האחריות של מי מהנתבעים ביחס לאחרים.

ככל שהדברים נוגעים לאחריות הנתבעים ביחסייהם מול התובעת, לא מצאנו כל הבדל מבחינת חומרת הפרתה מצד כל אחד מהם, וזאת ללא קשר להיקף השקעותיהם או חלוקת תחומי האחריות בינם לבין עצמם בחברה.

אשר על כן, ולאור כל המאור לעיל, אנו מורים על הרמת מסך ההתאגדות של הנתבעת מס' 1 כלפי הנתבעים מס' 3-5 גם יחד, וחיוב הנתבעים 3-5 ביחד ולחוד עם הנתבעת מס' 1 בחובות הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת.

סוף דבר

130. אשר על כן, ולאור כל המבואר לעיל בפסק דיננו, התוצאה היא שתביעותיה של התובעת לתשלום שכר עבודה לחודש פברואר 2000, תשלום הוצאות נסיעה ולתשלום יתרת עמלות בגין עסקאות מכירה – נדחות, טענות הקיזוז של הנתבעת מס' 1 כלפי התובעת נדחות, ואילו תביעותיה של התובעת לתשלום שכר עבודה לחודש מרץ 2001, יתרת הודעה מוקדמת, פיצויים בגין פיטורים בניגוד ל חוק עבודת נשים, פיצויי פיטורים, פדיון חופשה ודמי הבראה,

מתקבלות באופן חלקי על פי המפורט להלן, ואנו מחייבים את הנתבעים מס' 1, 3, 4 ו- 5 כולם ביחד וכל אחד לחוד לשלם לתובעת את הסכומים כמפורט להלן:

משכורת חודש מרץ '01 בסך של	5,000 ₪ ברוטו
פיצויים בגין פיטורים בניגוד ל חוק עבודת נשים בסך של	30,500 ₪ ברוטו.
פיצויי פיטורים בסך של	5,417 ₪ ברוטו.
יתרת הודעה המוקדמת בסך של	2,500 ₪ ברוטו.
פדיון חופשה בסך של	2,459 ₪ ברוטו.
דמי הבראה בסך של	1,410 ₪ ברוטו.

הסכומים כאמור לעיל, יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1/4/01 ועד לתשלום המלא בפעל.

כן ישאו הנתבעים מס' 1, 3, 4 ו- 5 כולם ביחד וכל אחד לחוד בהוצאות התובעת בסך כולל של 5,000 ₪ בתוספת מע"מ, לתשלום תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן ישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפעל.

המזכירות תמציא העתקים לצדדים

ניתן היום י"ט באדר א, תשס"ח (25 בפברואר 2008) בהעדר הצדדים.

אביטל רימון קפלן 54678313-2495/01

אביטל רימון-קפלן
שופטת

נציג מעבידים
בן דהן דני

נציג עובדים
פליצ'ה פלד

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה